

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

az államháztartás 2013. I-VI. havi
költségvetési folyamatairól

2013. július

Jóváhagyom:

Domokos László

Domokos László

elnök

Az elemző munkát vezették:

Dr. Pulay Gyula
felügyeleti vezető

Rábai György
számvevő, projektvezető

Az elemző munkát végezték:

Igar Tamás
számvevő

Kisapáti Angéla
számvevő tanácsos

Lucza Anikó
számvevő tanácsos

Rábai György
számvevő, projektvezető

Steinbacher Annamária Anett
számvevő

Vida Cecília
számvevő

-

Tartalom

1. ÖSSZEGZÉS.....	5
2. RÉSZLETES ÉRTÉKELÉS.....	15
2.1. A 2013. évi költségvetés végrehajtását, az államháztartási folyamatokat befolyásoló makrogazdasági tendenciák alakulása.....	15
2.2. A központi alrendszer egyenlegének alakulása.....	17
2.3. A központi alrendszer adóssága, az államadósság-mutató tervezett alakulása.....	19
2.4. A központi költségvetés bevételei.....	21
2.4.1. Gazdálkodó szervezetek befizetései.....	21
2.4.2. Fogyasztáshoz kapcsolt adók.....	27
2.4.3. Lakosság befizetései.....	31
2.4.4. Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei.....	32
2.4.5. Befizetés az államháztartás alrendszereiből.....	33
2.4.6. Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek.....	35
2.4.7. Egyéb bevételek.....	36
2.4.8. Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek.....	36
2.5. A központi költségvetés kiadásai.....	37
2.5.1. Egyedi és normatív támogatások.....	37
2.5.2. Lakásépítési támogatások.....	38
2.5.3. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai.....	39
2.5.4. Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai.....	39
2.5.5. Az államháztartás alrendszereinek támogatása.....	41
2.5.6. Adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások.....	43
2.5.7. Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások.....	44

2.5.8.	Kezességérvényesítés	45
2.5.9.	Támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez.....	45
2.5.10.	Hozzájárulás az EU költségvetéséhez és egyéb uniós bevételek	46
2.6.	Tartalékok.....	47
2.7.	A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai	47
2.7.1.	A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei és kiadásai	47
2.7.2.	Az Egészségbiztosítási Alap bevételei és kiadásai	50
2.8.	Az elkülönített állami pénzalapok.....	52
2.8.1.	A Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevételei és kiadásai	52
2.8.2.	A további elkülönített állami pénzalapok bevételei és kiadásai.....	53
3.	MELLÉKLETEK JEGYZÉKE	55

ELŐSZÓ

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az ÁSZ elnökének a Költségvetési Tanács (KT) tagjaként ellátandó feladatait a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Stabilitási törvény) rendelkezései alapján a KT által tárgyalt kérdésekhez kapcsolódó elemzéseknek a KT rendelkezésére bocsátásával segíti.

Jelen elemzésünk a KT azon feladataihoz kapcsolódik, amely szerint a KT a Stabilitási törvény értelmében félévente véleményt alkot a központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetéről és az államadósság várható alakulásáról.

A 2013. I. félévre vonatkozó értékelés során az első félévi teljesítési adatokat csak korlátozottan tudjuk bemutatni, mivel főleg adóbefizetéseknél az adófajtánként és adózói körönként a féléves időszaktól eltérő arányban folynak be a bevételek. Ezzel megnehezítik az időarányos előirányzathoz (50%) történő viszonyítást. Ezzel együtt az elemzés elkészítésénél a 2013. június végéig terjedő időszakra vonatkozó adatokat és államháztartási folyamatokat elemeztük, amelyek során figyelembe vettük a 2013. évi központi költségvetésről szóló 2012. évi CCIV. törvény (Kvtv.) módosításait is.

Az ÁSZ a Kvtv. véleményezési folyamata során 2012. júniusában elkészítette a T/7655/2 számú Véleményt a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról (Kvtv. vélemény), valamint a KT munkájának segítségével 2012. december hónapban összeállította „A szakértői elemzés Magyarország 2013. évi központi költségvetési törvényjavaslata zárószavazás előtti véleményezéséhez” című ÁSZ elemzést (Kvtv. zárószavazás előtti ÁSZ vélemény). Mindkét ÁSZ által készített elemzés számos olyan költségvetési előirányzatot kockázatosnak minősített (pl. gazdálkodó szervek befizetéseinél, a fogyasztáshoz kapcsolt adóknál), amelyek 2013. I-VI. havi teljesülésének elmaradása az időarányos előirányzattól visszaigazolta az ÁSZ kockázatra vonatkozó megállapításait.

1. ÖSSZEGRZÉS

Az államháztartás központi alrendszerének 2013. első félévi pénzforgalmi hiánya 721,7 Mrd Ft volt, elérte a 2013. évre tervezett hiány 81,9%-át. A hiány alakulásában legnagyobb szerepe a központi költségvetésnek volt, amelynek I. félévi deficitje meghaladta az éves tervezett hiányt, annak 104,6%-át érte el. A központi költségvetés megugró hiányát a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai (TB Alapok) és az elkülönített állami pénzalapok (ELKA-k) szufficitje nem tudta ellensúlyozni.

A központi költségvetés időarányos értéket meghaladó hiányának oka a bevételek jelentős elmaradása volt, mivel a tervezett központi költségvetési bevételek 44,8%-a folyt be június végéig (527,8 Mrd Ft időarányos elmaradás), miközben a tervezett kiadások 49,5%-ra teljesültek (50,6 Mrd Ft időarányos megtakarítás). A kieső bevételek és a fel nem merült kiadások szaldója (477,3 Mrd Ft) megközelíti a költségvetésben foglalt, konkrét felhasználási célhoz nem kötött tartalékok összegét (500,0 Mrd Ft).

A Kormány az I. félévben az egyensúly javítása érdekében több intézkedést tett. Egyrészt 2013. májusban – a túlzott deficit eljárás alól való tartós kikerülés érdekében – 92,9 Mrd Ft összegű egyenlegjavító intézkedéseket (zárolásokat, előirányzat csökkentést, befizetési kötelezettségeket, egyenlegjavítást) rendelt el. Másrészt betervezte a költségvetés bevételi

oldalát (bányajáradék, egészségügyi hozzájárulás, távközlési adó, pénzügyi tranzakciós illeték) érintő, az egyes közteherviselési kötelezettséget előíró törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely 2013. augusztus 1-jétől lép hatályba. Az intézkedésekhez kapcsolódóan nem állnak rendelkezésre teljes körűen az alátámasztó adatok, így nem ismertek az intézkedések gazdaságra gyakorolt hatásai (pl. fogyasztáscsökkenés/növekedés, megtakarítások változása, beruházási hajlandóság) sem.

A központi költségvetési bevételek és a kiadások közötti olló a II. félévben várhatóan záródik. A II. félévi egyenlegjavulás mértéke azonban továbbra is függ a makrogazdasági folyamatok alakulásától (infláció, gazdasági növekedés, állampapír-piaci folyamatok), így a magas összegű tartalékok mellett is kockázat áll fenn a központi alrendszer egyenlegcélja betartása tekintetében. A kockázatot növeli, hogy a gazdaság Kormány által tervezett növekedése továbbra is túl optimista az előrejelző intézmények várakozásaihoz képest.

A költségvetési hiánycél tartása ellenére az államadósság-szabály érvényesülése 2013-ban veszélybe kerülhet, mivel az államadósság-mutató alakulást a költségvetési hiányon kívül más tényezők is befolyásolhatják. Az egyik ilyen a GDP alakulása, amelyet folyó áron számítva kell az államadósság-mutató nevezőjébe beállítani. Következésképpen a mutató tervezetthez képesti értékét rontja, ha a GDP volumenbővülése, illetve az infláció¹ tervezetthez képest kisebb mértékű lesz. Emellett a bruttó államadósság mértékét befolyásolja, hogy az állam likviditási célból milyen forrásbővítést hajt végre, illetve kényszerül végrehajtani, a biztonságosabb, illetve az olcsóbb finanszírozás, vagy az európai uniós elszámolások átmeneti forrásigényének kielégítése érdekében.

A Stabilitási törvény értelmében a Kormánynak féléves adatok alapján felül kell vizsgálnia az államadósság-szabály érvényesülését, és erről tájékoztatnia kell – többek között – a Költségvetési Tanácsot.

Központi költségvetés bevételei

2013. június végéig a **gazdálkodó szervek befizetései** esetében szinte minden adónemnél elmaradás tapasztalható, az éves 1451,3 Mrd Ft-os előirányzat 31,8%-a folyt be a költségvetésbe. A 2012. év végén bevezetett érdemi intézkedések, így például az új adók kivetése, az adókulcsok emelése, az átmenetinek szánt ún. válságadók fenntartása következtében a bázisév teljesítéshez (1157,2 Mrd Ft) képest éves szinten 294,1 Mrd Ft-tal több bevételi előirányzat szerepel ezen a jogcímen.

Kiemelendő, hogy a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében idei évtől bevezetett kisvállalkozásokat segítő új adónemeket, a kisadózók tételes adóját (KATA) és a kisvállalati adót (KIVA) lényegesen kevesebb adózó választotta, mint amennyivel a tervezéskor számoltak. Az alacsonyabb számú átlépőre tekintettel a két adónem esetében mindösszesen az éves várható adóbevétel mintegy 20%-a folyhat be a költségvetésbe, ez a 204,5 Mrd Ft-os előirányzattól akár 165 Mrd Ft-os elmaradást is jelenthet. A teljes költségvetés szintjén a kockázatot csökkenti, hogy a kevesebb átlépés miatt többen fizetnek társasági adót (TAO), egyszerűsített vállalkozói adót (EVA), illetve szociális hozzájárulási adót. Ez utóbbi bevételek növekedése már megfigyelhető.

¹ A folyóáras GDP mértékét közvetlenül nem a fogyasztói árak emelkedését tükröző infláció alakulása határozza meg, hanem a teljes termelésre számított árindex, az ún. GDP-deflátor.

2013. év júniusáig a **TAO** pénzforgalmi teljesülése 47,3%-os, az EVA-é 28,1%-os volt. A nem időarányos teljesülés azonban ezen adónemek befizetési szabályaiból is következik, és így a korábbi években is megfigyelhető volt. Ezért megítélésünk szerint az éves előirányzat mindkét adónem esetében teljesíthető, mivel az ún. kisadók bevezetésekor a 2013 évi előirányzatot a bázisév teljesítéséhez képest alacsonyabb összegben állapították meg. Különösen igaz ez az EVA esetében, ahol az NGM 55,0 Mrd Ft-os bevételkieséssel számolt. Ezért az EVA esetében évvégére 10,0 Mrd Ft-os túlteljesülést várunk.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen június végéig a 2013. évi előirányzat 13,2%-a folyt be a költségvetésbe. Az alacsonyabb teljesülést az ún. árfolyamgát rendszer kihasználtságának vártnál alacsonyabb szintje okozza. Ez a 37,4 Mrd Ft-os éves előirányzat esetében csaknem 17 Mrd Ft bevételkiesést jelent. Ez azonban a teljes költségvetés szintjén nem jelent kockázatot, mivel az árfolyamgát rendszer elszámolása (rögzített árfolyamon történő törlesztés után az állam fizeti a teljes árfolyamvesztéséget a lakásépítési támogatás előirányzat terhére, majd a bankok hitelintézeti járadék formájában fizetik azt vissza) a bevételkiesést kompenzálja, azaz a lakásépítési támogatás jogcímen kevesebb összeg kerül kifizetésre a költségvetésből.

Bányajáradékból 2013. év első hat hónapjában az éves bevételi előirányzat 34,9%-a realizálódott. A tervektől való elmaradás háttérben elsősorban a gázértékre bevezetett felső korlát, a nyersolaj világpiaci árának csökkenése, valamint a 10%-os rezsicsökkentés érdekében véghezvitt hatósági ár csökkentése áll. Az előbbiek, valamint a 2013. augusztus elsejétől hatályos kulcsemelés együttes hatása a 95,0 Mrd Ft-os éves előirányzat teljesülését 20,0 Mrd Ft-tal csökkentheti.

További lényeges elmaradás jelentkezik a **játékadó** bevétel esetében is. Ez azzal függ össze, hogy az on-line szerencsejáték üzemeltetéséhez szükséges koncessziók kiírása 2013 júniusáig nem történt meg. A kiírás késedelme a 47,0 Mrd Ft-os éves előirányzatot az NGM előrejelzése szerint 20,0 Mrd Ft-tal, az on-line szerencsejáték megadóztatásából származó összeggel csökkentheti. Más jogcímenek azonban túlteljesülés várható. Így összességében 17,0 Mrd Ft-os bevételkiesést valószínűsítünk.

Az E-útdíj 2013. július 1-jével történő indításakor tapasztalt nehézségek következtében a közlekedésben forgalomcsökkenéssel számolunk. Ennek hatása, valamint a környezetvédelmi termékdíj időarányostól eltérő befizetési miatt (felhasznált termékdíj köteles mennyiség csökkenés) az **egyéb költségvetési befizetések** jogcímen 10 Mrd Ft bevétel kiesést valószínűsítünk.

Az **energiaellátók jövedelemadójának** jelentős része – az évi egyszeri befizetésre tekintettel – csak december hónapban folyik be a költségvetésbe, így az adónem 80,0 Mrd Ft-os előirányzatának teljesíthetősége az utolsó pillanatig bizonytalan. A bizonytalanságot erősíti, hogy az energiaszektorra érintő egyéb intézkedések (pl. rezsicsökkentés, bányajáradék emelés) hatása mérsékelheti az adóalapot. Ezen intézkedések, valamint az idén áprilisban történt jogszabály pontosítás együttes hatásaként a 2013. évi várható bevétel 10,0-15,0 Mrd Ft-tal alatta maradhat a tervezettnél.

A **fogyasztáshoz kapcsolt adók** 2013. évi előirányzata 42,8%-ra teljesült, amely az időarányos előirányzathoz képest 295,9 Mrd Ft összegű elmaradást jelent.

Az **általános forgalmi adóból** (ÁFA) 2013. első hat hónapjában 1314,2 Mrd Ft, az előirányzat 44,5%-a folyt be, azaz az elmaradás 162,4 Mrd Ft (5,5%). Az időarányostól való elmar-

dás az ÁFA jellegéből fakadó szezonális tényezőkre, a tavalyinál alacsonyabb volumenű értékesítésekre, valamint arra vezethető vissza, hogy egyes adóhatékonysági intézkedések (pl. a pénztárgépek on-line bekötése) hatása bizonytalan és eleve csak a II. félévben jelentkezhet. A májusi, júniusi növekvő befizetések illetve a második félévnek az első félévnél várhatóan magasabb bevételei ellenére az adónem előirányzat teljesülését kockázatosnak ítéljük és az éves elmaradást 280-300 Mrd Ft-ban prognosztizáljuk.

Jövedéki adóból 2013. első hat hónapjában az éves előirányzat 43,4%-a, 411,0 Mrd Ft bevétel folyt be. Az elmaradást elsősorban az üzemanyagok, illetve a dohánytermékek értékesítésének szezonálisan alacsonyabb szintje okozta. A második félévben bevételcsökkentő hatást gyakorolhat a dohánytermékek értékesítési rendszerében bekövetkezett változás illetve a dohánytermékek a fogyasztói árának növekedése is. Az üzemanyagok április, májusban már növekvő értékesítési volumenére az e-útdíj bevezetése negatív hatású. A bevételt csökkentő tényezők együttes hatásaként illetve a bizonytalansági tényezők figyelembe vételével a várható bevétel elmaradás becslésünk szerint elérheti a 10-15 Mrd Ft-ot.

A pénzügyi tranzakciós illetékből 2013. első hat hónapjában az éves előirányzat 22,8%-a, 68,6 Mrd Ft bevétel folyt be. A közteljesítési törvény vonatkozó rendelkezéseinek hatására (pénzügyi szolgáltatók 75 Mrd Ft összegű egyszeri befizetése, illeték mérték módosítások mintegy 30 Mrd Ft bevétel-növekedés) az éves bevétel elmaradás várhatóan 30-60 Mrd Ft összegű lesz.

A személyi jövedelemadó (SZJA) 2013. I-VI. havi 740,9 Mrd Ft-os bevétele a számított időarányos teljesítéstől 9,9 Mrd Ft-tal elmaradt, de ez nem jelenti az éves előirányzat várható alulteljesülését. Amíg az előző évi bevallással kapcsolatos elszámolások összességükben mintegy 20 Mrd Ft-tal rontották az első félév egyenlegét, addig a második félévben már egyenletes, az időarányos előirányzatot enyhén meghaladó bevételre lehet számítani, így az éves előirányzat teljesíthető.

A 2013. évi I-VI. havi 52,3 Mrd Ft **illetékbevétele** a teljes évi előirányzat 47,1%-át közelíti, ami az időarányostól 3,2 Mrd Ft-os elmaradást jelent. Az év hátralévő részében az illetékbevételek I. félévi szintnek megfelelő alakulása várható, ami 6 Mrd Ft körüli elmaradást jelent az éves előirányzathoz képest.

A központi költségvetési szervek és fejezetek bevételei elérték a 1301,6 Mrd Ft-ot, (52,3%-ot). A központi költségvetési intézmények bevételei 70,4 %-ra, a fejezeti kezelésű előirányzatok 39,3%-ra teljesültek. A központi költségvetési szervek bevételeinek időarányosnál magasabb szintjét az átvett egészségügyi-, szociális és oktatási intézmények és a TB Alapok közötti működési támogatás pénzforgalma, valamint az időarányosnál korábban megkezdett beruházások támogatásai okozták. A fejezeti kezelésű előirányzatokon belül az uniós bevételek elmaradását az időarányos tervtől 178,7 Mrd Ft-tal, 13,9%-kal, unióval történő pénzügyi elszámolásainak tervezettnél alacsonyabb szintje okozta.

Központi költségvetési szervek befizetéseiből elvárt éves bevétel 73,8 Mrd Ft, a féléves befolyt összeg 11,1 Mrd Ft, amely az időarányos előirányzat 15%-a. Ez a költségvetési sor három önálló tételt tartalmaz. Az első az előző évi maradvány-befizetések, amelynek éves előirányzata 24,6 Mrd Ft. Ilyen jogcímen az első félévben nem történt teljesülés, mivel az éves maradványok felhasználhatóságáról június 30-ig teljes körű döntés nem született. A második tétel a saját bevételből gazdálkodó központi költségvetési intézmények befizetése. Ennek előirányzata 30,5 Mrd Ft, június 30-ig a teljesülése 7,5 Mrd Ft volt. Ez azonban időarányosnak tekinthető, mivel eddig az időpontig csak az első negyedéves befizetésre került sor.

A harmadik tétel a szociális hozzájárulási adómegetakarításból várt éves befizetés, amelynek az előirányzata 18,7 Mrd Ft. Erre az alcímre a félév során 3,6 Mrd Ft befizetés történt. Az előirányzatnál kevesebb befizetés azt jelenti, hogy a költségvetési szervek a tervezettnél kevesebb szociális hozzájárulási adó-kedvezményt vettek igénybe, azaz a központi költségvetés egészét illetően az egyenleg nullszaldós. A leírtak alapján ezen az előirányzaton nem számolunk sem megtakarítással, sem túlköltekezéssel.

A **helyi önkormányzatok befizetései** közül a helyi önkormányzatok által üzemeltetésre az államnak átadott köznevelési intézmények után vállalt befizetési kötelezettség 0,1 Mrd Ft-os előirányzatával szemben több mint 8,0 Mrd Ft bevétel várható a 2013. évben. A várható többletbevétel a központi költségvetés egyensúlyát javítja, az előirányzatok törvényi átvezetése után a központi költségvetési szervek kiadási előirányzatainak túlteljesítését csökkenti.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések és kiadásoknál** az MNV Zrt. vagyonkezelésébe tartozó rábízott vagyon esetében a várható kiadások és bevételek egyenlege – az évközi átcsoportosításokat, zárolást is figyelembe véve – a tervezetthez képest 4,0 Mrd Ft többlet kiadást jelent². Az ezt meghaladó összegű fejezeti tartalék (4,7 Mrd Ft) terhére jóváhagyott kiadás jelenleg nincs, azonban az MNV Zrt. tőkepótlás igénye a tartalék összegét jelentősen meghaladja. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet bevételeinek elmaradása a költségvetési egyenleget várhatóan 3,3 Mrd Ft-tal rontja. Jelenlegi információink szerint bizonytalan az infrastruktúra koncesszióból származó díj 45,2 Mrd Ft-os bevételi előirányzatának teljesülése.

Az **egyéb bevételek** módosított előirányzata 14,6 Mrd Ft, amelynek 156,8%-a az első félévben befolyt, így az éves előirányzat már 8,3 Mrd Ft-tal túlteljesült. Az előzetes tervekhez képest kiemelkedően teljesült az Előző évi költségvetési kiadások visszatérülése jogcím (8,2 Mrd Ft), az Önkormányzati adósságkonszolidációhoz kapcsolódó biztosíték visszafizetése jogcím (9,1 Mrd Ft-os), illetve a különböző kezesség-visszatérülések címén befolyt összeg (4,8 Mrd Ft-os). Az előirányzat 10,0 Mrd Ft-os év végi túlteljesítése biztosnak látszik, de jelen pillanatban időarányos elmaradást mutató nemzetközi pénzügyi kapcsolatok bevétele jogcím második félévi teljesülése esetén az előirányzat túlteljesítése elérheti a 16,0 Mrd Ft-ot is.

A **központi költségvetés adósságához kapcsolódó bevételek** 2013. június végén meghaladták a tervezett érték időarányos részét. A 2013. évre várható éves kamatbevétel várható összege az ÁKK Zrt. 2013. májusban aktualizált előrejelzése alapján 159,8 Mrd Ft, ami az előirányzatot jelentősen, 11,0 Mrd Ft-tal meghaladja.

Központi költségvetés kiadásai

A központi költségvetés éves kiadási előirányzatának 49,5%-át használták fel június 30-áig. Az időarányosan 0,5%-os kiadási megtakarítás összefüggött azzal, hogy a tartalékok előirányzata az első félévben összességében még fedezetet nyújtott a többletkiadásokra. A tartalékok nélküli Kvtv. szerinti kiadási előirányzatot viszonyítva a teljesítéshez már az időarányost meghaladó, 52,3%-os az előirányzatok felhasználása, amely összességében időarányosan 229,1 Mrd Ft kiadási előirányzat-túllépést jelent. Ezt elsősorban a Költségvetési szervek és fejezeti előirányzatok kiadásai, az Adósságszolgálat, kamattérítés és a Hozzájárulás az EU költségvetéséhez jogcímenként jelentkező többletkiadások okozták.

² Felhasználva az MNV Zrt. 2013. júliusi likviditási jelentését.

Az **Egyedi és normatív támogatások** 268,7 Mrd Ft-os módosított előirányzatából 2013. I-VI. hónapban 142,7 Mrd Ft felhasználás történt, amely az éves előirányzat 53,1%-át képezte. Az egyedi és normatív támogatások előirányzat döntő részét alkotó helyközi személyszállítási közszolgáltatás és a vasúti pályahálózat működtetésének költségtérítése jogcímek felhasználása az év során nem egyenletesen jelentkezik, hanem a közlekedési vállalatok igényelhetik bevételekkel nem fedezett költségeik megtérítésére, így az első félévi kiadás túlteljesülés nem jelenti az éves előirányzat túllépését.

A 2013. évi I-VI. hónapban felhasznált 59,5 Mrd Ft összegű **lakástámogatás** a teljes évi költségvetési előirányzatnak mindössze 29,5%-át teszi ki, amely alapján az éves kiadási előirányzat időarányos részéhez képest 41,2 Mrd Ft megtakarítás keletkezett. Megjegyzendő, hogy a 2013. évi előirányzat a bázis év hasonló rendeltetésű előirányzatához képest 81,4 Mrd Ft összeggel emelkedett. Ennek egyik indoka, hogy 2013-ban erről az előirányzatról kompenzálják a bankokat az őket az árfolyamgát bevezetése miatt ért veszteségeikért. Az árfolyamgát rendszer lakossági igénybevétele az év eltelt részében elmaradt az előzetes várakozásoktól, így az előirányzaton jelentős megtakarítások keletkeztek. A kisebb kifizetések további indoka az, hogy a korábbi államilag támogatott lakáshitel konstrukciók tőke részének gyorsuló ütemű törlesztése miatt csökken a kamattámogatásra kifizetett összeg is. Szintén kevesebb az eredetileg tervezetthez képest az új lakástámogatások kifizetése, de ez még változhat a második félévben, mivel várható a lakásépítési támogatások igénybevételei lehetőségének kiterjesztése. A fentieket figyelembe véve 32,0 Mrd Ft körüli kiadási megtakarítás biztosnak látszik, de a megtakarítás a körülmények alakulásának függvényében a 64,0 Mrd Ft-ot is elérheti.

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai** esetében összesen 26,4 Mrd Ft megtakarítás keletkezett az időarányos előirányzathoz képest, amelyet döntően a Családi támogatások 7,7 Mrd Ft-os és a Korhatár alatti ellátások 18,1 Mrd Ft-os alulteljesülései eredményeztek. Az év hátralévő részében a kiadás megtakarítás tovább nőhet, az év egészében 40,0 Mrd Ft kiadási megtakarítás elérése biztosnak látszik, amely a 60,0 Mrd Ft-ot is elérheti.

A 2013. évi **központi költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok** módosított **kiadási** előirányzata 5409,5 Mrd Ft, a központi kormányzati kiadások időarányos I-VI. havi teljesülése 2931,2 Mrd Ft (54,2%), amely 226,4 Mrd Ft-tal meghaladja az időarányos szintet. Az intézményi kiadások 1775,7 Mrd Ft (59,8%-os), a fejezetek 1155,5 Mrd Ft (47,5%-os) felhasználást mutatnak. Az intézményi kiadások tervezettnél magasabb szintje mellett a fejezeti kezelésű előirányzatokon belül az uniós fejezetek támogatott pályázatainak kifizetései 74,1 Mrd Ft-tal elmaradnak az időarányos tervtől. A központi költségvetési szerveknél a kiadási előirányzat időarányos részét 291,5 Mrd Ft-tal meghaladó teljesítést a központi intézmények magasabb dologi kiadásai 119,7 Mrd Ft értékben, az időarányosnál 64,2 Mrd Ft-tal magasabb, engedélyezett intézményi felhalmozási és beruházási kiadások, valamint 16,4 Mrd Ft összegben a megnövekedett személyügyi kiadások okozták. A dologi kiadásokból 43,2 Mrd Ft többlet az EMMI önkormányzatoktól átvett intézményeinél keletkezett.

A költségvetési szervezetek, fejezetek kiadásainak és bevételeinek egyenlege várhatóan összességében a tervezettnél 90 Mrd Ft-tal nagyobb hiánnyal teljesül, bizonytalansági tényező további 70 Mrd Ft kiadástöbblet. A központi intézmények egyenlegromlásának oka a Klebelsberg Intézmények tervezettnél 45 Mrd Ft-tal magasabb kiadásai, illetve részben bizonytalansági tényező 15 Mrd Ft-tal az árvízi védekezés és az időarányos féléves kerettülpési adatok. A nem uniós fejezeti kiadások felhasználásának 10 Mrd Ft-os egyenlegjavulását a meglévő zárolások (15 Mrd Ft) és az időarányos megtakarítások, a további bizonytalan 10 Mrd Ft javulást a tavalyi évhez hasonló, év végi alacsonyabb fejezeti kiadások okozzák.

Az uniós kiadások egyenlegének 65 Mrd Ft-os romlását – a támogatási kiadások és uniós bevételek tervezettnél alacsonyabb szintje ellenére – a felgyorsított forrásfelhasználás miatti magasabb hazai költségvetési előfinanszírozási szükséglet okozza. A megemelkedett előfinanszírozási kiadásokat az uniós refinanszírozás ütemében lassabban követi. További bizonytalan tétel a tervezettnél még magasabb hazai költségvetési előfinanszírozási szükséglet további 65 Mrd Ft egyenlegrontó hatása³.

A **helyi önkormányzatok** támogatásai 291,8 Mrd Ft összegben teljesültek, ezzel az előirányzat 45,6%-át használták fel. A teljesítés 4,4%-ponttal, 26,4 Mrd Ft-tal maradt el az időarányos, I-VI. havi felhasználástól, amelyet a központosított előirányzatok és a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásának alacsony igénybevétele okozott. A helyi önkormányzatok feladatstruktúrájának és forrásszabályozásának gyökeres átalakításából eredő pénzügyi problémák ellensúlyozására igénybe vehető kiegészítő támogatásból az önkormányzati fejezeti tartalék és a megyei önkormányzati tartalék lehívásának lehetősége az önkormányzatok számára az év első hat hónapjában nem volt biztosított. A szerkezetátalakítási tartalék igénybevételi szabályait is csak június hónapban határozták meg. Éves szinten mind a központosított előirányzatok, mind a kiegészítő támogatások felhasználása valószínűsíthető.

2013. június végéig az **adóssághoz** tervezett kiadások 53,6%-a teljesült 671,1 Mrd Ft összegben, amelyből a **fizetett kamatok** összege 637,0 Mrd Ft volt. A fizetett kamatok az év első felében az éves tervezett érték 51,5%-át tették ki. A kamatkidadások alakulása a fennálló adósságállomány összetételétől, kamatozásától, kamatfizetési ütemezésétől is függ, azaz az adatok időarányoshoz való viszonyításából következtetések még nem vonhatóak le. Az első félévi kamatfizetések egyenetlensége a költségvetési hiány ingadozó havi lefutását okozta.

A **támogatás önkormányzati adósságok törlesztéséhez** előirányzat az 5000 főnél nagyobb lélekszámú települések adósságtörlesztési támogatására 2013. április hónapban 30 Mrd Ft előirányzatot képeztek a központi költségvetésben. 2013. I. félévében 34,5 Mrd Ft kiadás merült fel ezen jogcímen, amelyet csökkentett a januárban visszatérült 2,3 Mrd Ft, így a mérleg-sor I-VI. havi összesített kiadása 32,2 Mrd Ft volt. A 2013. évben még várható kifizetés nagyságrendjéről NGM becslés nem áll rendelkezésre, de az előző évi adatok alapján nem jelent számottevő kockázatot a hiánycél teljesítésére.

A **hozzájárulás az uniós költségvetéshez** költségvetési kiadás első féléves időarányos teljesülése 187,3 Mrd Ft, 67,6 %. A kiadási túllépést az EU-val történő elszámolás szezonálisitása okozta. A tagállamoknak februárban a szokásos havi hozzájárulás dupláját kell fizetniük, mert a tagállami befizetések közül kerül kifizetésre az uniós agrártermelők márciusban esedékes éves termelői támogatása. NGM előrejelzése szerint az uniós költségvetési hozzájárulás elszámolása várhatóan a tervezettnél megfelelően teljesül.

A költségvetés, valamint az államháztartási folyamatok kockázatait a költségvetésbe beépített közel 590 Mrd Ft központi **tartalék** mérsékelheti, amely a 2012. évhez (458 Mrd Ft) képest lényegesen magasabb összegű. A tartalékok közül az Országvédelmi Alapból (400,0 Mrd Ft) 2013. szeptember 30-át megelőzően felhasználás nem lehetséges. A rendkívüli kormányzati intézkedések 100,0 Mrd összegű tartalékából az első hat hónapban 38,8 Mrd Ft felhasználása történt meg. A céltartalékból felhasznált összeg 57,2 Mrd Ft, ami az éves keret 63,9%-a.

³ A költségvetési előfinanszírozási szükségletet növeli az uniós nagy projektek végelszámolási gyakorlata, ahol a projekt zárását nem feltétlenül követi az azonnali uniós elszámolás, támogatások utolsó 20%, illetve 5%-át a hazai költségvetés előlegezi meg az ún. záró kifizetésig, a teljes program pénzügyi elszámolásáig.

Társadalombiztosítási alapok

A Nyugdíjbiztosítási Alapnál (Ny. Alap) az év első félévben 84,1 Mrd Ft bevételi többlet keletkezett, amelyet a szociális hozzájárulási adóból, illetve a korkedvezmény-biztosítási járulékból időarányosan kimutatott többletbevétel okozott. Az Ny. Alapnál a tervezett nullszaldós egyenleggel szemben 140,0-160,0 Mrd Ft-os többlet elérése valószínűsíthető az év végére. Ebből 20,0 Mrd Ft teljesülése bizonytalanná válhat, amennyiben a szociális hozzájárulási adókedvezmények igénybevételének növekedése a tervezettnél nagyobb bevételkiesést okoz.

Az Egészségbiztosítási Alap (E. Alap) pénzforgalmi adata az év első félévében kedvezően alakult, a többlet elérte az 52,0 Mrd Ft-ot. A többletbevétel jelentős részét az egészségügyi hozzájárulás kedvező alakulása eredményezte. Az EHO bevételek túlteljesülése az E. Alap 2013. évi bevételi oldalán várhatóan 35,0 Mrd Ft növekedést eredményez. Az első félévi pénzforgalmi adatok alakulása alapján az E. Alap kiadásainál 2013. évben az előirányzathoz képest 20 Mrd Ft többletkiadás várható, ami többnyire a gyógyító megelőző ellátások, a gyógyszertámogatások, rokkantsági rehabilitációs ellátásokra fordított összegek növekedéséből és táppénz, gyed kifizetések megtakarításából tevődik össze.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében KATA és KIVA választása esetén adóbevételkiesés, illetve a munkavállalók után igénybevett szociális hozzájárulási adókedvezmény címén tervezéskor 340,1 Mrd Ft szociális hozzájárulási adóbevétel-kieséssel számoltak. Ezt a központi alrendszer szintjén csökkentette a költségvetési szervek kapcsolódó adó- és járulék megtakarításaira tekintettel előírt 30,2 Mrd Ft befizetési kötelezettség. Az Akcióterv a deklarált céljait az I. félévi adatok alapján csak részben valósította meg, mivel a KATA-t és a KIVA-t a tervezettnél lényegesen kevesebben választották, azonban a célzott szociális hozzájárulási adókedvezmények igénybevétele az I. félévben a terveknek megfelelően növekvő mértékű volt. Mindezek a 2013. I. félévi adatok alapján összességében többletbevételt jelentettek központi alrendszer és a TB. Alapok számára, javították a költségvetés egyensúlyát.

Elkülönített állami pénzalapok (ELKA)

Az ELKA 2013. évi I. féléves elszámolásai a központi alrendszer egyenlegét 56,5 Mrd Ft-tal javították. A keletkezett bevételi többlet részben az 1259/2013. (V. 13.) Kormányhatározatnak megfelelően az ELKA-nak előírt 14,5 Mrd Ft-os egyenlegjavulást mutatja, részben szezonális megtakarításokat takar, amelyek az időarányosnál előbbi költségvetési támogatási kiutalások (Központi Nukleáris Pénzügyi Alap /KNPA/, Bethlen Gábor Alap /BGA/), valamint a pályázatok és a beruházások második félévre áthúzódó értékelése (BGA), illetve megvalósítása (KNPA) miatt mutatkoznak. Az alapoknál az első félévben 223,1 Mrd Ft bevétel mellett 166,6 Mrd Ft kiadást számoltak el. Az 56,5 Mrd Ft-os többletből az Nemzeti Foglalkoztatási Alapnál /NFA/ 24,8 Mrd Ft, a KNPA-nál 19,8 Mrd Ft, a BGA-nál 7,1 Mrd Ft, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapnál /KTIA/ 3,8 Mrd Ft a keletkezett. Elkülönített állami pénzalapok bevételei és kiadásai egyenlegének várható javulása további 10 Mrd Ft javulást mutat az NFA uniós szakképzési támogatások alacsonyabb felhasználási szintje miatt. Ezt további 10 Mrd Ft további megtakarítás (egyenlegjavulás) egészítheti ki a KNPA Bábaapáti radioaktív hulladéktároló (13,6 Mrd Ft) további beruházási munkálatainak alakulásának függvényében.

A fenti elemzésünk alapján a központi alrendszer 2013. évi pénzforgalmi hiányára vonatkozó becslésünket az 1. számú táblázatban foglaltuk össze.

1. sz. táblázat: A központi alrendszer 2013. évi pénzforgalmi hiányára vonatkozó becslés

Ssz.	A 2013. évi hiány alakulására ható főbb hiánynövelő (-) és hiánycsökkentő (+) tényezők megnevezése	Várható eltérés a 2013. évi előirányzattól Mrd Ft-ban	További lehetséges kockázat Mrd Ft-ban
1.	Kvtv.-ben tervezett (módosított) hiány előirányzat:	-881,3	
2.	Központi alrendszer várható bevételi elmaradásai: Ebből:	-539	-90
2.1	Hitelintézeti járadék	-17	
2.2	Energiaellátók jövedelemadója	-10	-5
2.3.	Bányajáradék	-15	-5
2.4	Játékadó	-17	
2.5	Egyéb központosított bevételek		-10
2.6.	Kisadózók tételes adója (KATA)	-42	-3
2.7.	Kisvállalati adó (KIVA)	-110	-10
2.8.	Közműadó	-8	-2
2.9.	Általános forgalmi adó	-280	-20
2.10.	Jövedéki adó	-10	-5
2.11.	Pénzügyi tranzakciós illeték	-30	-30
3.	Központi alrendszer várható többletbevételei: Ebből:	+20	+6
3.1.	Egyszerűsített vállalkozói adó	+10	
3.2.	Egyéb bevételek	+10	+6
4.	Központi alrendszer várható kiadási megtakarításai: Ebből:	+72	+52
4.1.	Lakásépítési támogatás	+32	+32
4.2.	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap	+40	+20
5.	Központi alrendszer egyes kiemelt bevételei és kiadásai egyenlegének várható eltérései: Ebből:	+85	-50
5.1.	Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások egyenlege		+50
5.2.	Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások egyenlege		-40
5.3.	A központi költségvetési szervek bevételeinek és kiadásainak egyenlege	-45	-15
5.4.	A fejezeti kezelésű előirányzatok bevételeinek és kiadásainak egyenlege	+10	+10
5.5.	Uniós fejezeti támogatások bevételeinek és kiadásainak egyenlege	-65	-65
5.6.	Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek és kiadásainak egyenlege	+140	+20
5.7.	Egészségbiztosítási Alap bevételeinek és kiadásainak egyenlege	+35	-20
5.8.	Elkülönített állami pénzalapok bevételeinek és kiadásainak egyenlege	+10	+10
6.	1259/2013. (V. 13.) Korm. határozatban elrendelt zárolások összege:	+92,9	
7.	Hiány összegére ható változások összesen (2+3+4+5+6):	-269,1	-82

Az Országvédelmi Alap felhasználása nélkül számított, Kvtv. szerinti hiányt (481,3 Mrd Ft-ot) a kiadások-bevételek éves egyenlege becslésünk szerint 269 Mrd Ft-tal meghaladja, és a makrogazdasági kockázatok és az államháztartási folyamatok következtében a hiánynövekedés elérheti a 351 Mrd Ft-ot. Becslésünk során már számoltunk azzal, hogy a II. félévben a hiány növekedése az I. félévi időarányoshoz képest csökkenő tendenciájúvá válik.

Ez azt jelenti, hogy becsléseink szerint a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya a költségvetési hiánycél alatt marad, ha az Országvédelmi Alapból az év végéig nem történik felhasználás. Arról azonban jelenleg nincs információnk, hogy az államháztartás egészének egyenlege szempontjából szintén figyelembe veendő önkormányzati alrendszer költségvetési egyenlege miként alakul. Ismét fel kell hívnunk a figyelmet, hogy az államadósság-szabály teljesülése akkor is kockázatos, ha a költségvetési törvényben meghatározott egyenlegcél teljesül.

Következésképpen a makrogazdasági és a költségvetési folyamatok III. negyedévi alakulásától, valamint az államháztartás egészének éves költségvetési hiányára és az államadósságra ható egyéb tényezők alakulásától függ, hogy az államadósság-szabály teljesülésének veszélyeztetése nélkül sor kerülhet-e az Országvédelmi Alap részleges felhasználására, vagy azt az év hátralévő részére is teljes mértékben zárolni szükséges.

2. RÉSZLETES ÉRTÉKELÉS

2.1. *A 2013. évi költségvetés végrehajtását, az államháztartási folyamatokat befolyásoló makrogazdasági tendenciák alakulása*

A 2013. évre a Kormány által várt gazdasági növekedés a 2013. áprilisban az Európai Bizottság részére benyújtott konvergencia program alapján 0,7%, amely az Európai Bizottságnak 2012. októberben megküldött várakozások (0,9%) visszafogását jelenti. (A költségvetés tervezése során és megszavazásakor ezeknél az értékeknél magasabb, 1,6%-os GDP növekedést vett a Kormány figyelembe.)

A Kormány által prognosztizált gazdasági növekedés változó mértékben, de még mindig meghaladja a külföldi makrogazdasági előrejelzéseket, amelyek mérsékeltebb gazdasági növekedést vetítenek előre. Az IMF 2013. áprilisi jelentésében gazdasági stagnálást prognosztizál (0,0%), az Európai Bizottság és az OECD 2013. májusban 0,2%-os, illetve 0,5%-os növekedést jelzett előre.

A Kormány gazdasági növekedésre vonatkozó előrejelzése a 2013. év első hat hónapjának belső gazdasági folyamatai, valamint a KSH által az első negyedévre vonatkozóan nyilvánosságra hozott adatai alapján megvalósíthatóságát tekintve továbbra is kockázatokat, bizonytalanságokat hordoz. 2013 első negyedévében – a 2012. évi recessziót követően – a gazdaság teljesítménye a KSH negyedéves adatokra vonatkozó jelentése alapján 0,7%-kal nőtt a 2012. év IV. negyedévi teljesítményéhez viszonyítva, bár az még nem éri el az előző év azonos időszakának bruttó hazai termék összegét, attól 0,3%-kal elmarad. Az első negyedéves növekedéshez ágazati szinten a mezőgazdaság és az építőipar teljesítménybővülése járult hozzá, az ipar teljesítménye azonban továbbra is csökkenő, ami a növekedési kilátások sérülékenységét jelzi. A gazdasági teljesítményt a 2013. I. negyedévben is az export ösztönözte, amely növekedési tendenciája (az előző év azonos időszakához viszonyítva +1,3%) az importét (+0,9%) meghaladó volt, miközben a fogyasztás és a beruházás az I. negyedévben is csökkent (az előző év azonos időszakához képest -1,4%-kal és -5,6%-kal). 2013. egészét tekintve a fogyasztás és a beruházás visszaesését a külkereskedelmi aktívum bővülése kompenzálhatja. Az OECD 2013. májusi kitekintése a külkereskedelmi aktívum növekedése (export: +2,4%, import +2,1%) mellett éves szinten a fogyasztás emelkedését (+0,3%) prognosztizálja, azonban a beruházások további visszaesésével számol (-2,5%).

A hazai kilátások javulását a külső tényezők tekintetében alátámasztják a német gazdaság pozitív kilátásai, amelynek a külföldi előrejelzők által 2013-ra várt növekedése 0,4-0,6%, azonban összességében az Európai Unió konjunkturális kilátásai gyengék.

A gazdaság növekedésére hatást gyakorolhat a költségvetés 2012. évi elfogadásakor még nem ismert, az MNB által 2013. júniusban beindított 750 Mrd Ft keretösszegű kis- és középvállalati hitelprogram, amelynek keretében a jegybank 0%-os kamattal nyújt kölcsönt a hitelprogramban részt vevő hitelintézetek részére.⁴

⁴ A hitelkeretből 425,0 Mrd Ft beruházásra, forgóeszköz vásárlásra, EU-támogatás önrészének biztosítására, előfinanszírozásra vehető igénybe, 325,0 Mrd Ft pedig a kis- és középvállalkozások meglévő devizahiteleinek kiváltását szolgálja.

A gazdasági növekedésen túl a költségvetési folyamatokat befolyásolja az infláció tervezettől eltérő alakulása is. A 2013. évi költségvetés összeállításakor a Kormány 4,2%-os éves fogyasztói árnövekedést vett figyelembe 2013. évre, amelyet a 2013. áprilisi konvergencia programban 3,1%-ra mérsékelte. A KSH adatai alapján a fogyasztói árnövekedés ehhez képest májusban 1,8% volt az egy évvel korábbihoz képest (elsősorban a háztartási energia árának alakulása következtében), így a Kormány által prognosztizált értéket nem éri el.

A 2012. áprilisban benyújtott konvergencia programban rögzített 2013. évi 2,2%-os ESA'95 szerinti GDP arányos államháztartási hiánycélt a Kormány a 2013. áprilisi konvergencia programban 2,7%-ra növelte, amely – a Kormánynak a hiánycél betartása érdekében 2013. májusban hozott intézkedéseit követően – megegyezik az Európai Bizottság előrejelzésével.⁵

Az Európai Bizottság ajánlására a Gazdasági és Pénzügyminiszterek Tanácsa 2013. június 21-én Magyarország vonatkozásában 2004. óta fennálló túlzott deficit eljárás megszüntetéséről határozott. Ezzel a Bizottság elismerte a 2013. májusban elrendelt korrekciós intézkedéseket (költségvetési intézmények előirányzatainak csökkentése, zárolása), illetve azok 2013-2014. évre vonatkozó strukturális, hiánycsökkentő hatását. A túlzott hiány eljárás lezárását követően a Bizottság a középtávú célkitűzéseknek megfelelő irányvonal tartására, valamint az adósságkritérium teljesítésére vonatkozó előrehaladásra hívta fel a figyelmet.

A 2013. évi költségvetés II. félévi alakulását befolyásoló makrogazdasági folyamatok tekintetében a következő tényezők lehetnek lényegesek:

- a gazdasági növekedés nehézkes beindulása, a növekedési kilátások törékenysége általános kockázatot hordoz, azonban a 2012. évi visszaesés után az eddigi folyamatok alapján – elsősorban exportoldalról indulva – szerény mértékű növekedés várható,
- mindemellett a fogyasztás csökkenése (folytatódik az adósságkorrekció, azaz a háztartások miközben megtakarításaikat, pénzügyi vagyonukat növelik⁶, meglévő hiteleik visszafizetésére törekednek) a tervezett költségvetési bevételek teljesülését befolyásolja,
- a beruházások volumene – az autóiipari beruházások (ld. Mercedes, Audi, Opel) ellenére – továbbra is folyamatosan esik, ami mind a GDP növekedésére, mind a foglalkoztatottságra negatívan hat,
- az infláció a tervezéskori értékhez képest alacsonyabb, amely az adóbevételek csökkenése irányába hathat, de az alacsonyabb inflációt kiváltó folyamatok (háztartási energiaár csökkenése, üzemanyagár csökkenése) miatt megnőhet a fogyasztás volumene (2013. májusban az előző év azonos időszakához képest a kiskereskedelmi forgalom volumene nőtt⁷),
- a még mindig változékony pénzügyi folyamatok a hozamok alakulásán keresztül érdemben befolyásolják a fizetendő kamatok szintjét,
- az államadósság alakulását befolyásolja a forint árfolyama, amelynek az év első 6 hónapjában euróhoz viszonyított árfolyama folyamatosan ingadozott, szintje a 2012. év végi ér-

⁵ Az OECD 2013. májusi és az IMF 2013. áprilisi előrejelzései ezt az adatot némileg meghaladják (2,8-3,2%), mivel nem számoltak a Kormány által 2013. május hónapban megtett javító intézkedésekkel.

⁶ A KSH jelenti, Gazdaság és társadalom, 2013. I. negyedév

⁷ KSH Gyorstájékoztató, Kiskereskedelem, 2013. május

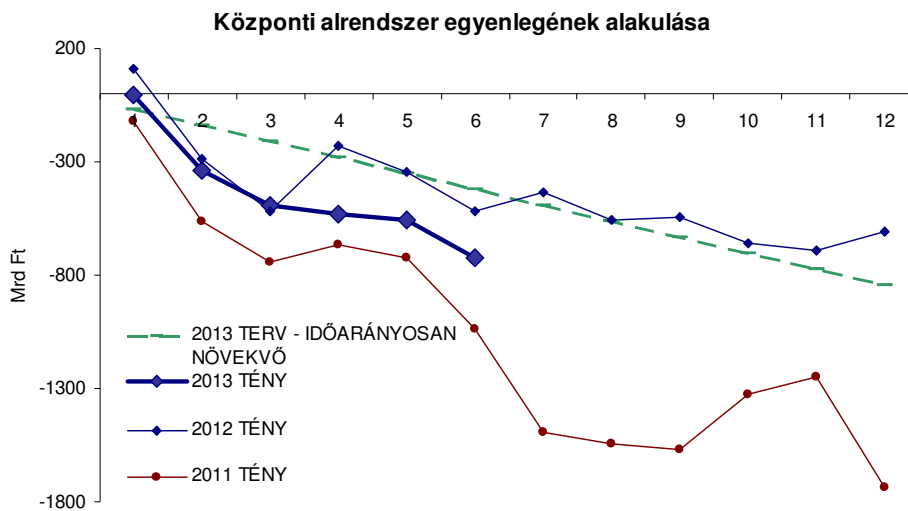
téket (illetve a 2013. év végére prognosztizált árfolyamot) jellemzően meghaladta, ami a devizaadósságon keresztül a forintban kimutatott államadósság emelkedését okozza.

A májusban elrendelt intézkedéseken túl a folyamatok kockázatainak csökkentését szolgálják az egyes közteljesítési kötelezettségeket előíró törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXIII. törvényben elfogadott, 2013. augusztustól életbe lépő adóemelések (bányajáradék, egészségügyi hozzájárulás, távközlési adó, pénzügyi tranzakciós illeték), valamint az, hogy egyes, felhalmozást szolgáló előirányzatok terhére kötelezettséget vállalni csak az államháztartási miniszter hozzájárulásával lehet. Mindezek az intézkedések várhatóan hiánycsökkentő hatást gyakorolnak a II. félévi költségvetési folyamatok teljesülése során.

2.2. A központi alrendszer egyenlegének alakulása

A Kvtv.-t 2013-ban 5 alkalommal módosította az Országgyűlés, amelyből két módosítás érintette a költségvetési egyenleg összegét. A 2013. április 4-én hatályba lépő 2013. évi XXXI. törvény alapján a központi alrendszer tervezett hiánya az eredeti tervszámhoz képest 39,5 Mrd Ft-tal 881,3 Mrd Ft-ra nőtt, majd a 2013. július 1-jétől hatályos 2013. évi XCII. törvény alapján 879,8 Mrd Ft-ra csökkent. Az első módosítás a kiadási oldalt érintette és két tételből állt össze. Egyrészt az Országgyűlés 30 Mrd Ft hozzájárulásról döntött az önkormányzati adósságok törlesztéséhez, valamint 9,5 Mrd Ft-tal megemelte a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásait.⁸ A második módosítás 1,5 Mrd Ft-nyi egyenlegjavulása – a kiadásoldali egyenlegsemleges átcsoportosításon túl – a 2013. májusi kormányhatározatban a PSZÁF részére előírt befizetési kötelezettséghez kapcsolódik.⁹

1. számú ábra

Az államháztartás központi alrendszerének 2013. június végi pénzforgalmi hiánya 721,7 Mrd Ft volt, ami a 2013. évre tervezett hiány 81,9%-át tette ki, az időarányos értéket a korábbi hónapokhoz hasonlóan meghaladta. A hiány havi értékei az első hat hónapban rendkívül ingadozóak voltak (2,5-337,0 Mrd Ft), amelyet elsősorban a központi költségvetés inga-

⁸ Az önkormányzati hitelek törlesztéséhez való hozzájárulás nem befolyásolja az államháztartási szintű (ESA '95 szerinti) hiányt, így az nem hat a konvergencia program hiánycéljának a teljesülésére.

⁹ Az értékelést a 2013. június 30-án hatályos előirányzatok alapján végezzük.

dozó egyenlege, ezen belül is a kamatkidadások alakulása okozott. Mind a februári, mind a júniusi havi hiányt az azokban a hónapokban esedékes kamatfizetések emelték meg nagyságrendjében. A kamatelszámoláson túl az alrendszer, ezen belül a központi költségvetést jellemző havi hiány lefutása csökkenő tendenciájú.

A központi alrendszer hiányához kizárólag a központi költségvetés deficitje járult hozzá. A központi alrendszer 2013. I. félévi hiánya a központi költségvetés 914,2 Mrd Ft-os hiányából, valamint a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 136,1 Mrd Ft-os és az elkülönített állami pénzalapok 56,5 Mrd Ft-os többletéből tevődött össze.

A központi költségvetés 2013. I. félévi hiánya elérte az éves tervezett érték 104,6%-át. Az időarányost több mint kétszeresen meghaladó hiányt elsősorban a bevételek jelentős elmaradása okozta, mivel a tervezett központi költségvetési bevételek 44,8%-a folyt be május végéig, miközben a kiadások megközelítették az időarányos szintet (49,5%).

2. számú táblázat

<i>A központi költségvetés egyenlege 2013. I. félév végén</i>				
Az egyenleg összetevői	Kvttv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		Teljesítés eltérése az időarányostól (Mrd Ft)
		Mrd Ft-ban	Előirányzat %-ában	
Központi költségvetés BEVÉTELEI összesen (+ többlet/- elmaradás)	10 230,8	4587,6	44,8	-527,8
Központi költségvetés KIADÁSAI összesen (+ megtakarítás/- túllépés)	11 104,8	5501,9	49,5	-50,5
Központi költségvetés EGYENLEGE (-hiány/+többlet)	-874,0	-914,2	104,6	-477,3

Forrás: Magyar Államkincstár

A központi költségvetés esetében a bevételek időarányos elmaradását elsősorban a gazdálkodó szervezetek befizetései, valamint a fogyasztáshoz kapcsolt adók alacsony teljesülése okozta (időarányosan 573,8 Mrd Ft elmaradás összességében). Ezen adófajtáknál szinte kivétel nélkül jelentős időbeli elmaradás tapasztalható. A központi költségvetési folyamatokkal szemben a TB alapok minden hó végén pozitív egyenleggel zártak, az ELKA-k pedig egy hónap kivételével – a Startmunka-programra fordított márciusi nagyobb összegű kiadás miatt – szintén pozitív egyenlegűek. A központi költségvetés bevételeit és kiadásait az elemzés 1. számú melléklete tartalmazza.

Május végén a Kormány költségvetési egyenlegjavító intézkedéseket hozott, a túlzott hiány eljárás megszüntetése érdekében az 1259/2013. (V. 13.) Kormányhatározatban a teljes központi alrendszerre vonatkoztatva 92,9 Mrd Ft zárolási és kiadáscsökkentési kötelezettséget határozott meg.

Az egyenlegjavító pénzügyi intézkedések összhatása 2013-ban 92,9 Mrd Ft, 2014-ben 172,9 Mrd Ft. A költségvetési előirányzatok zárolása mindkét évben 68,9 Mrd Ft, az állami vagyonnal kapcsolatos tételek zárolása 3 Mrd Ft. Az elkülönített állami pénzalapok egyenlegjavulásának előírása 14,5 Mrd Ft hatású, míg a PSZÁF befizetés 1,5 Mrd Ft évente. További elem a kormánytól független költségvetési fejezetek tartalékképzésére, illetve a médiaszolgáltatás támogatásának mérséklésére 5-5 Mrd Ft.

2.3. A központi alrendszer adóssága, az államadósság-mutató tervezett alakulása

A központi költségvetés (egyben a központi alrendszer) bruttó adóssága 2013. június végéig a 2012. év végi 20 720,1 Mrd Ft-ról 7,3%-kal, 22 238,4 Mrd Ft-ra nőtt. Az állománynövekedésen belül a devizában (euróban) denominált adósság értéke 8,6%-kal, a forintadósság értéke 8,0%-kal nőtt. Az egyéb kötelezettségek összege 44,2%-kal csökkent. Az első félévi növekedést részben a forint euróhoz viszonyított árfolyamának gyengülése okozta. A teljes, forintban kifejezett állománynövekedés összege 1518,3 Mrd Ft volt, amelyből 120,7 Mrd Ft (0,6%) összegű növekedést az árfolyam-gyengülés okozott. (Az euró árfolyama 2012. év végén 291,29 Ft, június végén 295,16 Ft volt.)

Az államadósság árfolyamhatástól szűrt volumennövekedése az év első hat hónapjában 1397,6 Mrd Ft volt (ebből a forintadósság növekedése 960,0 Mrd Ft, devizaadósság növekedése 716,6 Mrd Ft, az egyéb kötelezettségek csökkenése 155,3 Mrd Ft). A volumennövekedéshez hozzájárult, hogy az ÁKK Zrt. az első hat hónapban végrehajtotta az egész évre tervezett devizakötvény kibocsátás 79%-át (ezen belül külföldi dollárkötvények, illetve Prémium Euró Magyar Államkötvény révén), valamint az államkötvények és diszkontkincstárjegyek értékesítése is jelentősen meghaladta a törlesztések összegét (közel 850 Mrd Ft-tal). A többletkibocsátások a II. félévben felmerülő finanszírozási szükségletet is fedezik részben, a többletlikviditás az állam betéeteinek növekedését eredményezte.

A központi alrendszer bruttó adóssága teljes állománynövekedéséből 582,8 Mrd Ft-ot tett ki az önkormányzatoktól történt (deviza- és forint-) hitelállomány átvállalás, ami a 7,3%-os állománynövekedésen belül 2,8%-pontot képvisel.

Az év további részére várható folyamatok következtében az előzetes tervekhez képest az NGM előrejelzése alapján további finanszírozási igény jelentkezik (pl. Európai Unió elszámolásainak finanszírozási igénye), amely mind a likviditási helyzetet, mind az adósságállomány alakulását befolyásolja. A központi alrendszer adóssága 2013. év végére várható értéke az ÁKK Zrt. 2013. júniusban aktualizált finanszírozási terve szerint 22 075,0 Mrd Ft¹⁰, amely a 2013. évi költségvetési törvényben szereplő 21 724,9 Mrd Ft-nál 350,1 Mrd Ft-tal magasabb.

Az államadósság-mutató tervezett alakulása

Az NGM legutolsó, 2013. áprilisban – a konvergencia programhoz kapcsolódóan – aktualizált államadósság-számítása alapján a Stabilitási törvényben foglaltaknak megfelelően 2013. évben teljesül az államadósság-szabály, 2012. évhez képest az államadósság-mutató értéke 78,2%-ról 77,1%-ra csökken.

¹⁰ A tervezett 2013. december végi adósságállomány összetétele: 876,8 Mrd Ft forinthitel, 9524,9 Mrd Ft kötvény, 2937,6 Mrd Ft kincstárjegy, 8500,2 Mrd Ft devizaadósság és 267,5 Mrd Ft egyéb kötelezettség.

Az NGM által 2013. áprilisban – a konvergencia programhoz – összeállított adatok a következő módosulásokat jelentik a Kvtv.-ben foglaltakhoz képest:

3. számú táblázat

Megnevezés	Kvtv.		NGM - 2013. április Konvergencia Program		NGM – 2013. május (felülvizsg.)
	2012.	2013.	2012.	2013.	2013.
Konszolidált, Stab. törvény szerinti korrigált államadósság (Mrd Ft)	n.a.	21724,9	22118,4	22737,8	22886,0
GDP (Mrd Ft)	n.a.	30392,0	28276,0	29482,3	29201,0
Államadósság-mutató	74,6%	73,7%	78,2%	77,1%	78,4%
<i>Makropályára vonatkozó feltételezések</i>					
Reál GDP növekedés (volumenindex)	-	1,6%	-	1,6%	0,7%
Árindex	-	5,2%	-	2,6%	2,6%
Nominális GDP növekedés	-	6,9%	-	4,3%	3,3%
<i>Forrás: Nemzetgazdasági Minisztérium</i>					

A Kvtv.-ben foglaltakhoz képest mind a 2012., mind a 2013. évi államadósság-mutató adat nőtt. Ennek egyik oka a 2013. évi számításoknál figyelembe vett árfolyam magasabb szintje. (Míg a Kvtv.-ben megtervezett adósságnál 283,4 Ft/euró, a 2013. áprilisi számításoknál 293,1 Ft/euró árfolyamon számolták az adósságot. Az árfolyam-semlegesség miatt az NGM a 2012. és 2013. év végi devizaadósságot azonos árfolyamon veszi figyelembe.)

Ezen túl a tervszámoktól való eltérést okozza a tervezettől elmaradó 2012. és 2013. évi GDP érték. Az ideai államadósság-szabály teljesülését elsősorban a 2013. évi GDP érték befolyásolja, amelynek NGM által 2013. áprilisban várt értéke a 2012 decemberében tervezetthez képest alacsonyabb volt a tervezett infláció alacsonyabb szintje miatt.

Bár a 2013. áprilisban ismert adatok alapján az államadósság-szabály teljesül, a teljesülés feltételei törekenyek. A konvergencia program Európai Bizottság általi értékelését követően a Kormány által felülvizsgált, módosított növekedési cél (0,7%-os reál GDP növekedés) alapján az NGM által elvégzett számításokat a táblázat utolsó oszlopa mutatja be.

A fentiekén túl az államadósság-szabály Stabilitási törvényben rögzített céljára több tényező is hatással van. A 2013. évi GDP nominális értékének tervezetthez képesti csökkenése a mutató emelkedését okozza, amely bekövetkezhet a várt volumen-növekedés elmaradása, valamint a tovább csökkenő infláció hatására.

Az államadósság év végi nominális értékére a költségvetési hiányon túl hatással vannak további, a Kincstári Egységes Számla likviditását befolyásoló tételek, ezen belül az Európai Unió elszámolások (az uniós kifizetések Magyar Állam által történő megfinanszírozása) miatti forrásszükséglet is. Ezek a tételek nem képezik a költségvetési hiány részét, azonban ideiglenesen finanszírozási szükségletet, ezen keresztül pedig az államadósság növekedését okozhatják. Ezen tételek finanszírozási szükséglete a 2012. évi tervekhez képest 2013-ban várhatóan magasabban alakul.

A Stabilitási törvény 5. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Kormány a féléves adatok alapján felülvizsgálja az adósság-szabály érvényesülését és annak eredményéről tájékoztatja az Országgyűlés illetékes bizottságát és a Költségvetési Tanácsot. A Kormány általi felülvizsgálat 2013. július 11-ig nem történt meg, ezért a fentiekben elemzett adatok még nem

teljeskörűen az aktuális adatokon (pl. KSH által 2013. június 6-án közzétett 2012. évi tény GDP adat; a központi kormányzat és az önkormányzati szektor 2013. évi várható adósságadata, alrendszeren belüli konszolidációk) alapulnak.

2.4. A központi költségvetés bevételei

2.4.1. Gazdálkodó szervezetek befizetései

4. számú táblázat

<i>A gazdálkodó szervezetek befizetései 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ¹¹ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Társasági adó	320,8	151,7	47,3	-8,7
Hitelintézeti járadék	37,4	5,0	13,2	-13,7
Cégautóadó	39,0	16,7	42,8	-2,8
Energiaellátók jövedelemadója	80,0	1,4	1,7	-38,6
Egyszerűsített vállalkozási adó	108,1	30,4	28,1	-23,6
Energiaadó	17,5	10,6	60,3	1,8
Környezetterhelési díj	8,5	2,8	33,3	-1,4
Bányajáradék	95,0	33,1	34,9	-14,4
Játékadó	47,0	15,0	32,0	-8,5
Egyéb befizetések	33,5	9,5	28,4	-7,3
Egyéb központosított bevételek	251,0	68,6	27,4	-56,8
Pénzügyi szervezetek különadója	144,0	64,0	44,4	-8,0
Egyes ágazatokat terhelő különadó	5,0	11,4	227,4	8,9
Kisadózók tételes adója	74,3	11,4	15,3	-25,7
Kisvállalati adó	130,2	3,8	2,9	-61,3
Közműadó	60,0	25,9	43,2	-4,1
Gazdálkodó szervezetek befizetései összesen	1 451,3	461,3	31,8	-264,3

Forrás: Magyar Államkincstár

A központi költségvetésnek a **társasági adóból** 2013. I-VI. hónapban 151,7 Mrd Ft bevétele származott, amely az éves előirányzat 47,3 %-ának felelt meg. A 2013. évi előirányzat összege 320,8 Mrd Ft, ez a 2012. évi tényleges teljesítésnél 21,5 Mrd Ft-tal alacsonyabb. A különbség abból adódik, hogy tervezéskor az NGM azzal számolt, hogy az év elején bevezetett kisadók hatálya alá a társasági adóalanyok jelentős hányada átlép, ennek következtében kevesebb társasági adóbevétel folyik majd be.

Az év első félévének havi teljesülései a tavalyi évhez képest alulmaradtak. Az idei év első hat hónapjában 5,2%-kal kevesebb adóbevétel folyt be a költségvetésbe TAO jogcímen.

A társasági adóbefizetések időarányos teljesítésének vizsgálata kapcsán fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a sajátos adóelőleg fizetési szabályok miatt a bevételek évközi lefutása nem egyenletes. A társasági adóbevételek havi és éves alakulását a 2. és 3. sz. ábra szemlélteti [2. számú melléklet].

A naptári évvel azonos üzleti évet alkalmazó társasági adóalanyok 2013. év első félévében a 2011. évi eredményük alapján fizetik az adóelőleget havonta vagy negyedévente, valamint május hónapban teljesítik az előző évi bevallásukhoz kapcsolódó befizetéseket. A 2013. év

¹¹ A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet/- elmaradás.

második félévében fizetendő adóelőlegeiket már a 2012. évi adóbevallás adatai alapján fizetik meg. Az év közben befizetett adóelőlegeket december 20-áig kell kiegészíteni legalább az éves várható adókötelezettség 90%-ára, így a decemberi adóbevétel jelentősen meghatározza az éves teljesülést. A 2010. évben az adóbevétel 49,2%-a folyt be decemberben, 2011. évben 36,4%-a, míg a 2012. évi decemberi befizetés az éves adóbevétel 44,5%-át tette ki.

A fentiek értelmében 2013. második félévben fizetendő adóelőlegek összegénél növekedést eredményezhet az elhatárolt veszteség elszámolásához kapcsolódó szabályozás 2012-től történő szigorodása, amely következtében az adóalap szélesedett.

Ez azt jelenti, hogy míg a korábbi években az előző év negatív adóalapjának összegével a következő adóévek adózás előtti eredményét csökkenteni lehetett, addig az új rendelkezés értelmében a korábbi adóévek elhatárolt vesztesége legfeljebb a felhasználása nélkül számított adóévi adóalap 50 százalékáig számolható el az adózás előtti eredmény csökkentéseként.

Összességében elmondható, hogy a vártnál alacsonyabb gazdasági növekedésből fakadó mérsékeltebb TAO befizetéseket kiegyenlíti, hogy a tervezettnél kevesebb adózó választotta a kisadókat. Így a tervezéskor számolt 31,8 Mrd Ft-os adóbevétel kiesés a TAO bevételek javulását segíti (ottmarad) és ezzel a 2013. évi előirányzat teljesíthető, kockázatot nem hordoz.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** 2013. év I-VI. hónapjában 30,4 Mrd Ft bevétel származott, ami az éves előirányzat 28,1%-ának felel meg. A befizetés 7,9%-kal marad el a 2012. év hasonló időszakától, a visszaesés háttérében jelentős szerepet játszik, hogy az adóalanyok száma 17 ezerrel csökkent.

A júniusban benyújtott 2013. évi költségvetési javaslatához képest a törvényi előirányzat 70 Mrd Ft-tal kevesebb összegben, 108,0 Mrd Ft-ban lett megjelölve. Ezt az alacsonyabb bázis (2012-es tény: 146,5 Mrd Ft), illetve a kisadók bevezetése indokolta. A tervezéskor az NGM azzal számolt, hogy a KATA-t választó adózók áttérése az EVA-nál 55 Mrd Ft adókiesést jelent. Az első félévi folyamatok alapján az EVA esetében évvégére 10 Mrd Ft túlteljesülést várunk.

Az ÁSZ a Kvtv. zárószavazás előtti véleményezésekor az EVA bevétel kapcsán kiemelte, hogy az előirányzat teljesíthetősége kockázatos, amennyiben az ún. kisadók hatálya alá minden olyan vállalkozás belép, amelynek az új adónemmel az adózás előtti eredménye növekszik.

Tekintettel arra, hogy a KATA-t a tervezettnél lényegesen kevesebb adóalany választotta a fentiekben említett hatások nagyjából kiegyenlítik egymást, azaz az alacsonyabb gazdasági növekedés, az adóalanyok számának csökkenése ellenére a 2013. évi eva előirányzat teljesíthető. Az EVA bevételek alakulását a 4. és 5. sz. ábra mutatja be [2. számú melléklet].

Az idei évtől bevezetett **kisadózók tételes adója** jogcímen 2013. év első hat hónapjában 11,4 Mrd Ft bevétel származott, ami a 74,3 Mrd Ft összegű éves előirányzat 15,3%-ának felel meg. Az NGM a tervezéskor azzal számolt, hogy a jelentős adminisztrációs tehercsökkenést jelentő új adónemet 155 ezer adózó választja. Ezzel szemben a NAV tájékoztatása szerint az idei év júniusáig 63 ezer adóalany választotta a KATA-t. Annak ellenére, hogy az adónem év közben is választható, a 2013. évi előirányzat a várakozásokon alulteljesül, teljesíthetősége magas kockázatot hordoz. A KATA bevétel alakulását a 6. számú ábra ismerteti [2. számú melléklet].

Kisvállalati adó jogcímen 2013. év I-VI. hónapjában 3,8 Mrd Ft bevétel folyt be a költségvetésbe, ami az éves 130,2 Mrd Ft-os előirányzat 2,9%-ának felel meg. A NAV tájékoztatása szerint az új adónemet a vártnál lényegesen kevesebb vállalkozó választotta, számuk 2013. év júniusáig alig éri el a 10 ezer darabot. Az idén áprilisban elfogadott törvénymódosítás¹² értelmében már a kisvállalati adóra is át lehet térni év közben, mindazonáltal a 2013. évi előirányzat nem teljesíthető. A KIVA bevételek alakulását a 7. számú ábra szemlélteti [2. számú melléklet].

A kisadók előirányzatának tervezésekor az NGM a következőkkel számolt:

5. számú táblázat Mrd Ft

A kisadók bevezetésének költségvetési kihatása			
Megnevezés	KATA	KIVA	Összesen
Társasági adó	-1,8	-30,0	-31,8
Egyszerűsített vállalkozói adó	-55,0	-	-55,0
Személyi jövedelemadó	-17,4	-	-17,4
Általános forgalmi adó	11,0	-	11,0
Szociális hozzájárulási adó	-37,6	-172,3	-209,9
Járulékok	-28,5	-	-28,5
Szakképzési hozzájárulás	-	-6,4	-6,4
Egyes adónemekre gyakorolt összes kihatás	-129,3	-208,7	-338,0
2013. évi törvényi előirányzat	74,3	130,2	204,5
Költségvetési egyenlegre tervezett hatás	-55,0	-76,7	-131,7

Forrás: NGM

Az első félévi pénzforgalmi adatok azt mutatják, hogy a két új adónem együttesen a tervezett 204,5 Mrd forintnál 173 Mrd Ft-tal kevesebb bevételt eredményezhet a költségvetésnek. Ugyanakkor a kevesebb átlépés a társasági adó, az egyszerűsített vállalkozói adó, valamint a személyi jövedelemadó egyenlegjavulását segíti, de magyarázza a TB alapok első félévi bevételtöbbletét is.

A 2013. év első félévében **hitelintézeti járadékból** 5,0 Mrd Ft bevétele keletkezett a központi költségvetésnek, amely a 2013. évi előirányzatnak mindössze 13,2%-át jelenti. Az előző évekhez hasonlóan az adóalanyok a kamat és kamatjellegű bevétel címén elszámolt összeg után a hitelintézeti járadékfelőleget negyedévente, a negyedévet követő hónapban, az utolsó negyedévi adófelőleget az adóév utolsó hónapjában fizetik meg. Ebből az következik, hogy a bevétel évközi lefutása nem egyenletes, első félévben csak áprilisban történt nagyobb összegű befizetés. A hitelintézeti járadék alakulását a 8. és 9. számú ábra mutatja [2. számú melléklet].

A 2013. évi előirányzat 37,4 Mrd Ft-os – a bázishoz képest megemelt – összege (2012. évi pénzforgalmi teljesítés mintegy négyszerese) az árfolyamgát rendszerének korábbi időszaktól eltérő elszámolásával állt összefüggésben.

¹² Az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény 60. §-a

A jogszabály-módosítás¹³ értelmében az árfolyamgát rendszeréből adódó veszteség elszámolása 2013. évet illetően úgy változott, hogy az állam fizeti a teljes veszteséget, majd a bankok hitelintézeti járadék formájában fizetik vissza a megállapodás szerint rájuk eső részt a költségvetésnek.

Az eddigi befizetések összege az előzetes várakozásoktól elmaradt. Az elmaradás oka, hogy a rögzített árfolyamon történő törlesztés lehetőségével a tervezettnél kevesebb adós ügyfél él(t).¹⁴ A hitelintézeti járadék alakulását a következő táblázat szemlélteti.

6. számú táblázat Mrd Ft

A hitelintézeti járadék alakulása				
Megnevezés	2011. évi tény	2012. évi tény	2013. évi tervezett	2013. évi várható
Az árfolyamgát-rendszer bevezetését megelőző évek pénzforgalmi trendjei	9,4	9,7	8,1	8,1
Az árfolyamgát-rendszer költségvetési hatását érintő modell-számítás	-	-	29,3	12,1
Hitelintézeti járadék összesen	9,4	9,7	37,4	20,2

Forrás: NGM

Az első féléves folyamatok alapján a 37,4 Mrd Ft-os éves előirányzat teljesíthetősége kockázatos, az árfolyamgát rendszer vártnál alacsonyabb kihasználtsága 17,2 Mrd Ft bevételkiesést eredményezhet. Azonban ez a teljes költségvetés szintjén nem jelent kockázatot, mivel a bevételkiesést a lakásépítési támogatási jogcímen megjelenő alacsonyabb kifizetés kompenzálja.

Az energiaellátók jövedelemadójánál 2013-tól az adóalanyok személyi köre bővült és az adó mértéke 8%-ról 31%-ra nőtt, viszont az új beruházásokra tekintettel legfeljebb a számított adó 50 százalékáig adókedvezmény érvényesíthető.

2013. év I-VI. hónapban ezen a jogcímen befolyt 1,4 Mrd Ft-nyi bevétel a 80,0 Mrd Ft-os éves előirányzat 1,7%-a. E bevétel részben az előző évi decemberi kötelezettség késedelmes, 2013. év januári teljesítéséből, részben a májusi adóbevalláshoz kapcsolódó kisebb korrekciókból adódik. A teljesüléssel kapcsolatban szükséges kiemelni, hogy a bevétel jelentős része az adófizetési szabályokra tekintettel egy összegben, csak az év utolsó hónapjában folyik be a költségvetésbe. Az Energiaellátók jövedelemadójának alakulását a 10. és 11. számú ábra mutatja be. [2. számú melléklet]

Az energiaellátók jövedelemadójánál nincs évközi adóelőleg-fizetési kötelezettség, a becsült bevételi és költségadatokat alapján decemberben kell a várható adókötelezettség 90%-át megfizetni. A fizetendő jövedelemadót a tárgyév követő év május 31-ig kell bevallani és megfizetni, illetve az esetleges túlfizetés ettől az időponttól igényelhető vissza.

Az előbbieken túlmenően az évközi jogszabály-módosítás¹⁵ is hatást gyakorol az éves várható előirányzat teljesülésére. A pontosításra azért volt szükség, mert az év elején életbe lépő

¹³ 2012. évi XVI. és 2011. évi LXXV. törvény, valamint az 57/2012. (III. 30.) Korm. rendelet

¹⁴ Az érintett közel 400 ezer adósból eddig csak 155 ezren éltek a rögzített árfolyam törlesztés lehetőségével.

¹⁵ Az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény 56. §-a

szabályozás nem létező törvényhelyre hivatkozott a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző közszolgáltató fogalmánál. Emiatt pedig ez az adózási kör 2013-tól – a törvényalkotó szándékával ellentétesen – nem vált az energiaellátók jövedelemadójának alanyává. További változás, hogy az energiaellátók jövedelemadója – legfeljebb annak mértékéig – csökkenthető lesz a bányajáradék összegével, de maximum 1,5 milliárd forinttal. Ez utóbbi intézkedés az NGM becslése szerint előirányzatot várhatóan 3,2 Mrd Ft-tal csökkenti.

További kockázat, amelyre az ÁSZ a Kvtv. zárószavazás előtti véleményezésekor is felhívta figyelmet, hogy az NGM a tervezés során feltehetően nem kalkulált az adóemelés miatti forgalomcsökkenéssel, azaz az energiaszolgáltatók adóterhelésének növeléséből származó többlet számítása statikus állapotot tükröz. Összességében elmondható, hogy az adóemelés 80,0 Mrd Ft-os előirányzatának teljesíthetősége az utolsó pillanatig bizonytalan, nagyfokú kockázatot hordoz. Az idén áprilisban történt jogszabály pontosítás, valamint az energiaszektort érintő egyéb intézkedések (pl. rezsicsökkentés, bányajáradék emelés) együttesen a 2013. évi várható bevételt 10,0-15,0 Mrd Ft-tal csökkentik.

2013. év első félévében **bányajáradék** címén 33,1 Mrd Ft folyt be a központi költségvetésbe, amely 95,0 Mrd Ft-os éves előirányzat 34,9%-át teszi ki, szemben a 2012. év hasonló időszakának 59,4%-os teljesülésével. Az érdemi elmaradás hátterében elsősorban jogszabályváltozás, a nyersolaj világpiaci árának csökkenése, valamint a 10%-os rezsicsökkentés érdekében véghezvitt hatósági árcsökkentés áll.

A hivatkozott módosítás szerint az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló 54/2008. (III. 20.) Korm. rendelet 2012. augusztus 1-jétől a hatósági áron történő földgáz értékesítés esetében árplafont vezetett be. További változás, hogy az egyetemes szolgáltatók részére felajánlott földgázforrás és hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló 19/2010. (XII. 3.) NFM rendelet 2013. január 1-i hatállyal 27%-kal csökkentette a földgáz hatósági árát.

Az Magyar Bányászati és Földtani Hivatal előrejelzése szerint az előbb említett jogszabály módosítások folytán a bányajáradék bevétel mintegy 22,0 Mrd Ft-tal elmarad a 2013. évi költségvetési előirányzattól.

A bányajáradékból származó bevételek alakulását a 12. és 13. számú ábra mutatja be [2. számú melléklet].

A költségvetési hiány GDP-hez mért legfeljebb 3%-os arányának tartása érdekében idén augusztus elsejétől a bányajáradék szabályai is módosulnak. Az egyes közteherviselési kötelezettséget előíró törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXIII. tv. 1. §-a alapján – a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. tv. módosításával – a bányajáradék általános mértéke 16%-os lesz, valamint az ún. Brent felárat kiterjesztik a hatósági áras értékesítésre. A bányajáradék mértékének változása várhatóan 5,2 Mrd Ft-tal növeli a 2013. évi bevételt¹⁶.

A 2013. évi előirányzat teljesülése az első félévi teljesítési adatokat és a szabályozási környezet változásait figyelembe véve nem látszik biztosítottnak, a várható bevétel 20 Mrd Ft-tal elmaradhat az előirányzattól.

Az év első félévében **játékadó**ból 15,0 Mrd Ft folyt be a költségvetésbe, ami a 47,0 Mrd Ft-os előirányzat 32,0%-a. A vonatkozó időszakban tapasztalható forgalom csökkenés alapján,

¹⁶Forrás:

http://www.portfolio.hu/gazdasag/varga_megvedte_a_parlament_elfogadta_az_adoemelo_csomagot.185877.htm

illetve az elmúlt év időarányos teljesítését figyelembe véve (eltekintve a pénznyerő automaták után megfizetett – korábbi éveknél magasabb összegű – 2012-es játékadó-bevételtől), továbbá tekintettel arra, hogy az online szerencsejáték üzemeltetéséhez szükséges koncessziós pályázatok kiírása mindeddig nem valósult meg, a 2013. évi előirányzat teljesítése jelentős kockázatot hordoz. Minderre az ÁSZ a Kvtv. zárószavazás előtti véleményezéskor felhívta a figyelmet. Így például az online szerencsejátékból származó bevételt és a Szerencsejáték Zrt. osztalékadó-bevételének tervezett növekedéséből származó többletet (10,0-10,0 Mrd Ft) kockázatosnak ítélte. A játékadóból származó bevételek alakulását a 14. és 15. számú ábra ismerteti [2. számú melléklet].

2013. január 1-jétől az egyes ágazatokat terhelő különadó megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt idén még jelentkezett befizetés. Így júniusig a befizetések az éves 5 Mrd Ft-os előirányzatot meghaladóan teljesültek (11,3 Mrd Ft). Erre tekintettel 2013-ban az előirányzathoz képest 8 Mrd Ft-tal több bevételt várunk.

2013. év I-VI. hónapjában az **egyéb központosított bevételek** jogcímen 68,7 Mrd Ft folyt be a központi költségvetésbe, amely az éves a 251,0 Mrd Ft-os előirányzat 27,4%-a. A 2013. év első félévének befizetése a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjakból, valamint a különféle bírságokból származó bevételekből adódott, az ebből származó összeg az előző év azonos időszakának befizetésétől kis mértékkel kevesebb (-2,7 Mrd Ft). Az előző időszakhoz viszonyított eltérés főként a környezetvédelmi járulék kapcsán jelentkezik, melynek oka a felhasznált termékdíj-köteles mennyiség csökkenése volt. Mindazonáltal az alacsony időarányos teljesítést az magyarázza, hogy 2013-tól ezen a mérlegsoron jelenik meg jelenik meg az Elektronikus útdíj bevétele is, amelynek indítására 2013. július 1-jén került sor.

Az egyéb központosított bevételek alakulását a következő táblázat szemlélteti.

7. számú táblázat

Egyéb központosított bevételek 2013. I. félév végén				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ¹⁷ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Rehabilitációs hozzájárulás	65,0	31,7	48,8	-0,8
Környezetvédelmi termékdíj	60,0	14,2	23,7	-15,8
Bírságok	31,8	13,8	43,4	-2,1
Egyéb központosított bevételek	19,2	8,9	46,3	-0,7
E-útdíj	75,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb központosított bevételek összesen	251,0	68,6	27,4	-19,4

Forrás: Magyar Államkincstár

Az elektronikus útdíj bevezetésére a 2013. évi költségvetés bruttó 42,0 Mrd Ft beruházási költségkeretet tartalmaz, viszont feltételezi, hogy a bevételek 75,0 Mrd Ft-tal javítják a költségvetési egyenleget a második félévben. Az NFM fejezet alá sorolt 75,0 Mrd Ft bevételt az ÁSZ a Kvtv. zárószavazás előtti véleményezésekor véghezvihetőnek jelezte, feltéve, hogy bevezetés időpontja nem tolódik el a tervezettől. Az E-útdíj bevezetésekor tapasztalt nehézségek miatt a közlekedésben forgalomcsökkenéssel számolunk. Ennek hatása, valamint a környezetvédelmi termékdíj kapcsán az első félévben megmutatkozó felhasznált termékdíj

¹⁷ A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet/- elmaradás.

köteles mennyiség csökkenés miatt ezen a jogcímen 10 Mrd Ft bevétel kiesést valószínűsítünk.

Pénzügyi szervezetek különadója jogcímen 2013. év I-VI. hónapjában az éves előirányzat 44,4%-a folyt be a költségvetésbe, amely 64,0 Mrd Ft bevételt jelent. A 2012. évi 84,9 Mrd Ft összegű tényadatnál, a 2013. évi előirányzat 59,4 Mrd Ft-tal magasabb. Az első hat hónap pénzforgalmát tekintve, az előző év azonos időszakához viszonyított nagyobb összegű teljesülés (2012. I-VI. hó pénzforgalmi adata 7,7 Mrd Ft) háttérében az áll, hogy az idén a pénzügyi szervezetek végtörlesztéshez kapcsolódó adó visszaigénylései¹⁸ már nem csökkentették a bevételt, mint az előző évben. Összességében az előirányzat teljesíthetőségének nincs kockázata, mivel az adófizetés a 2009. évről készített beszámoló adatain alapszik. A pénzügyi szervezetek különadójából származó bevételek alakulását a 16. és 17. számú ábra ismerteti [2. számú melléklet].

Közműadóból 2013 júniusáig 25,9 Mrd Ft bevétel keletkezett, ami a 60,0 Mrd Ft-os előirányzat 43,2%-ának felel meg. Az adónem 2013. január 1-jétől került bevezetésre. A szabályok értelmében az adóalanyok adóbevallásukat évente önbevallás útján márciusban nyújtják be és az adót két egyenlő részletben márciusban és szeptemberben fizetik meg.

A feldolgozott bevallásadatok alapján 2013-ban a befizetés 8,0 Mrd Ft-tal elmaradhat a tervezettől, amely főként a közművezetésekre megállapított adónál jelentkezik.

2.4.2. Fogyasztáshoz kapcsolódó adók

8. számú táblázat

Fogyasztáshoz kapcsolódó adók bevételei 2013. I. félév végén				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ¹⁹ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
ÁFA	2 953,2	1 314,2	44,5	-162,4
Jövedéki adó	947,1	411,0	43,4	-62,6
Regisztrációs adó	14,0	7,2	51,7	+0,2
Távközlési adó	44,0	20,1	45,6	-1,9
Pénzügyi tranzakciós illeték	301,1	68,6	22,8	-68,3²⁰
Biztosítási adó	27,5	12,9	46,8	-0,9
Összesen	4 286,9	1 834,0	42,8	-295,9

Forrás: Magyar Államkincstár

A fogyasztáshoz kapcsolódó adók 2013. évi előirányzata 584,2 Mrd Ft-tal (15,7%-kal) meghaladta a 2012. évi teljesülést (3702,7 Mrd Ft).

A 2012. évi I-VI. havi forgalmi adók teljesülése 50,6%-os (0,6%-os időarányos túlteljesülés)²¹ volt, szemben a 2013. évi 42,8%-os (7,2%-os) alulteljesüléssel, amely az időarányos előirányzathoz képest 295,9 Mrd Ft összegű elmaradást jelent.

¹⁸Az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról szóló 2006. évi LIX. törvény 4/A. § (21)-(33) bekezdései értelmében a pénzügyi intézmények a 2011. évi különadó alapjukat a végtörlesztési konstrukciókból adódó veszteségük 30%-ával adóvisszatérítés címén csökkenthetik. Az ezzel kapcsolatos visszatérítési igények jelentkeztek 2012-ben. A pénzügyi szervezetek minden végtörlesztés miatti veszteséget figyelembe vehettek a levonható összeg meghatározásakor, függetlenül attól, hogy az a számviteli szabályok alapján mikor keletkezett.

¹⁹ A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet/- elmaradás.

²⁰ Időarányos: 45,5%.

Általános forgalmi adó

Az általános forgalmi adóból 2013. első hat hónapjában az évi előirányzat 44,5%-a folyt be. Az I-VI. havi teljesülések az éves teljesüléshez mért értéke 2010-ben 46,0%, 2011-ben 50,3%, 2012-ben 52,5%-ot ért el.

A 2013. évre az I-VI. havi teljesülésből időarányosan számított várható ÁFA bevétel 2628,5 Mrd Ft, ami 324,7 Mrd Ft-tal, mintegy 11,0 %-kal elmarad a 2013. évi előirányzattól.

Az ÁFA adónemből 2013. június végéig 2233,9 Mrd Ft bevétel és 919,7 Mrd Ft visszautalás mellett 1314,2 Mrd Ft nettó bevétel keletkezett, szemben a 2012. év azonos időszakának 2249,6 Mrd Ft bevételével és 806,0 Mrd Ft visszautalásával (1443,6 Mrd Ft nettó bevétel). Az időarányostól való elmaradás az ÁFA jellegéből fakadó szezonális tényezőkre, a tavalyinál alacsonyabb volumenű értékesítésekre, valamint arra vezethető vissza, hogy egyes adóhatékonysági intézkedések (pl. a pénztárgépek on-line bekötése) hatása bizonytalan és eleve csak a II. félévben jelentkezhet. A májusi, júniusi növekvő befizetések illetve a második félévnek az első félévnél várhatóan magasabb bevételei ellenére az adónem előirányzat teljesülését kockázatosnak ítéljük és az éves elmaradást 280-300 Mrd Ft-ban prognosztizáljuk.

Az előirányzat tervezése során a lakossági folyóáras fogyasztás 4,5%-os növekedésével számoltak. Ezzel szemben a 2013. év I. negyedévében a kiskereskedelmi eladások volumene 1,7%-kal csökkent. A csökkenésen belül az élelmiszerek értékesítése a 2012. évhez képest gyakorlatilag stagnált (0,1%-os csökkenés), a nem élelmiszerek 2,9%-kal, az üzemanyagok eladásai 3,4%-kal csökkentek²². Ez év áprilisában viszont az előző év azonos időszakához képest 3,4%-kal, májusban 2,5%-kal nőtt a kiskereskedelmi forgalom, amelyen belül az üzemanyag értékesítés volumene áprilisban 6,5%, májusban 6,8%-kal nőtt²³.

Az ÁSZ a Kvtv. véleményezése során az előirányzatot 2826,4 Mrd Ft összegben megalapozottnak ítélte, azonban a végül elfogadott 126,8 Mrd Ft-tal megemelt, a 2012. évi tényadatot 205,8 Mrd Ft-tal meghaladó (7,5%-os növekedés) előirányzatot már nem. A vélemény kialakításakor a tervezés során figyelembe vett feltételezések közül minimálisan kockázatosnak ítélte a lakossági folyóáras fogyasztás 4,5%-os növekedését, a kiigazító intézkedéseket, a mezőgazdaságban a fordított adózás bevezetését, valamint az EVA átterelő hatásából eredő többletbevételt.

Az ÁSZ a KT-nek készített Kvtv. zárószavazás előtti véleménye szerint az ÁFA előirányzat növekedése az ÁFA szabályozás változására (fordított adózás a sertéságazatban) illetve esetlegesen az adóbeszedés hatékonyságjavulására (bár erről a törvényjavaslat indokolása nem tesz említést) vezethető vissza.

A költségvetési konszolidációs intézkedések között összességében adóbeszedés hatékonyságjavulásaként (pénztárgépek online bekötése, sertéságazatban fordított ÁFA bevezetése) 102,0 Mrd Ft, a gazdaság kifehéritéseként 60,0 Mrd Ft pénzforgalmi többlet szerepel.

²¹ A túlteljesülésben az ÁFA visszautalások késleltetése (75 napos szabály februári bevezetése) játszott szerepet

²² A KSH jelenti 2013. I. negyedév

²³ A KSH gyorstájékoztatója sorszám: 101

A tervezett intézkedések közül nem történt meg a fordított ÁFA sertés- és takarmányágazatra történő kiterjesztése²⁴ és a pénztárgépek online bekötése. Az ÁFA-beszédés hatékonyság növekedésére vonatkozóan 2013-ra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

Jövedéki adó

Jövedéki adóból 2013. első hat hónapjában az éves előirányzat 43,4%-a, 411,0 Mrd Ft bevétel folyt be. A 2013. évi előirányzat 947,1 Mrd Ft, ez a 2012. évi teljesítésnél 17,7 Mrd Ft-tal több. A 2013. évre az I-VI. havi teljesülésből időarányosan számított egész éves jövedéki adó bevétel 822,0 Mrd Ft, ami 125,1 Mrd Ft-tal, mintegy 13,2 %-kal elmarad a 2013. évi előirányzattól.

A jövedéki adó bevétel szezonalitással bír: 2010-ben az I-VI. havi teljesítés az éves teljesítés 41,9%-a, 2011-ben 45,2%-a, 2012-ben 45,5%-a.

Az év első hat hónapjában a jövedéki termékekből származó nettó adóbevétel 11,5 Mrd Ft-tal elmarad az előző év azonos időszakának a bevételeitől. Az üzemanyagok jövedéki adójából származó nettó bevétel 214,2 Mrd Ft, amely 11,0 Mrd Ft-tal (5,1%) marad el a 2012. évitől. A csökkenés a forgalom visszaesésén túl a kiutalt összeg emelkedésének a következménye. Az egyéb jövedéki termékek nettó adóbevétele 38,2 Mrd Ft, ez 0,9 Mrd Ft-tal (2,4%) meghaladja az előző évi összeget. A NAV szerint²⁵ a bevétel növekmény oka az adókulcsváltást megelőző készletezés. A dohánytermékek értékesítéséből származó nettó bevétel 158,6 Mrd Ft, 1,4 Mrd Ft-tal (0,9%) elmarad a 2012. évitől.

A második félévben bevételcsökkentő hatást gyakorolhat a dohánytermékek értékesítésében bekövetkezett változás (nemzeti dohányboltok) illetve a dohánytermékek a fogyasztói árának változása is. Az üzemanyagok április, májusban már növekvő értékesítési volumenére az e-útdíj bevezetése negatív hatású. A bevételt csökkentő tényezők együttes hatásaként a várható bevétel elmaradás becslésünk szerint elérheti a 10-15 Mrd Ft-ot.

Az ÁSZ a 2013. évi benyújtott költségvetés véleményezésekor a jövedéki adó 2013. évi előirányzatát 913,1 Mrd Ft összegben megalapozottnak minősítette. Elemzésében jelezte, hogy a dohánytermékek esetében 2018-ig az adómértékeket fel kell zárkóztatni az EU által meghatározott minimum adószintre, de a 2013. évi tervezet nem számolt további adóemeléssel egyik jövedéki terméknel sem, csak a 2012. évi adóváltozások áthúzódo hatásaival.

Az ÁSZ a KT-nek készített Kvtv. zárószavazás előtti véleményében a megvalósulónál kedvezőbb tervezésű makrogazdasági mutatók miatti, a felültervezés kockázatával érintett adóbevételeknél említi a jövedéki adóbevételeket.

²⁴ A vonatkozó magyar kérelmet az Európai Bizottság 2013. március 19-én elutasította.

²⁵ A NAV nemzetgazdasági miniszternek írt 2013. 05. 07-i levele

Pénzügyi tranzakciós illeték

A pénzügyi tranzakciós illetékből 2013. első hat hónapjában az éves előirányzat 22,8%-a, 68,6 Mrd Ft bevétel folyt be. A 2013. évre az I²⁶-VI. havi teljesülésből időarányosan számított egész éves jövedéki adó bevétel 150,9 Mrd Ft, ami 150,2 Mrd Ft-tal elmarad a 2013. évi előirányzattól. Az NGM adatai alapján a 2013. évi I-V. havi pénzügyi tranzakciós illeték bevétel alábbi tételekből tevődött össze:

9. számú táblázat

Pénzügyi tranzakciós illetékköteles ügylet megnevezése	2013. I-IV. havi bevallásokban szereplő összegek (Mrd Ft)
Pénzforgalmi szolgáltatás után	24,2
Postai Elszámoló Központot működtető intézmények vagy kincstár esetén	18,4
Fizetési számláról készpénz vagy készpénzt helyettesítő eszközzel történő fizetés esetén	8,5
Állampapír forgalmazás után	0,02
Kölcsöntörlesztés után	0,7
Pénzváltás után	0,6
Jutalék és díj után	0,3
Egyéb fizetési művelet után	0,1
Összesen	52,8

Az adatszolgáltatás tételei eltérnek az adónem tervezésekor közölt tételektől, így a tervezett-teljesült tételek összehasonlítása nem lehetséges.

Az NGM szerint az éves várható teljesítés értékelésénél figyelembe kell venni a pénzforgalmi illetéknek a GDP-ben, fogyasztásban, kiskereskedelemben, illetve bérekben tapasztalható szezonálitáshoz hasonló szezonálitását, valamint a jelentős bevételkiesés hátterében elsősorban a tervszámítások alapjául használt előzetes banki adatközlésekben szereplőtől időarányosan eltérő adatok, illetve a Kincstár tranzakciós illeték befizetéseinek időarányostól való elmaradása áll.

A közteherviselési törvény vonatkozó rendelkezéseinek²⁷ hatására (pénzügyi szolgáltatók 75 Mrd Ft összegű egyszeri befizetése, illeték mérték módosítások mintegy 30 Mrd Ft bevételnövekedés²⁸.) a várható éves bevétel elmaradás várhatóan 30-60 Mrd Ft összegű lesz.

Az ÁSZ a KT részére készült, a Kvtv. zárószavazás előtti véleményében a pénzügyi tranzakciós illeték kapcsán jelezte, hogy az adó mértéke többször változott a költségvetési tervezés során. Felhívta a figyelmet továbbá arra, hogy a kalkulációs tételek között a GDP 2011-2013. évek közötti növekedéséből adódó 26,0 Mrd Ft többletbevétel az új adók bevezetéséből szá-

²⁶ A pénzügyi tranzakciós illetékről szóló 2012. évi CXVI. törvény 8. §-a szerint az illeték megfizetésének esedékessége a tranzakciót követő hónap 20-a, azaz 2013. januárban nem volt befizetés.

²⁷ Az egyes közteherviselési kötelezettséget előíró törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXIII. tv. 9. §-a módosította a pénzügyi tranzakciós illetékről szóló 2012. évi CXVI. tv. 7. § (1) bekezdését és az illeték mértékét 0,2%-ról 0,3%-ra illetve készpénzfelvétel esetén 0,6%-ra emelte, továbbá a 10. § (3) bekezdése a pénzforgalmi szolgáltatókat – a Kincstár kivételével – a tranzakciós illeték bevétel elmaradását pótló egyszeri befizetésre kötelezte. A befizetés összege a 2013. I-IV. hónapokra megállapított tranzakciós illeték 208%-a, a négy egyenlő részlet esedékessége 2013. 09.-12. hónapok 20. napja.

²⁸ Forrás:

http://www.portfolio.hu/gazdasag/varga_megvedte_a_parlament_elfogadta_az_adoemelo_csomagot.185877.htm

mazó forgalomcsökkenés miatt nem reális, ezért a GDP növekedési ütemét nem lehet lineárisan alkalmazni.

2.4.3. Lakosság befizetései

10. számú táblázat

<i>Lakosság befizetései 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzata neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ²⁹ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Személyi jövedelemadó	1501,6	740,9	49,3	-9,9
Adóbefizetések	0,18	0,08	44,4	-0,01
Illeték befizetések	111,0	52,3	47,1	-3,2
Gépjárműadó	44,1	21,0	47,6	-1,0
Háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díj	0,0	0,01	-	-
Magánszemélyek jogviszony megszűnéséhez kapcsolódó különadó	0,9	0,5	55,6	+0,05
Lakosság befizetései összesen	1657,8	814,8	49,1	-14,1

Forrás: Magyar Államkincstár

Személyi jövedelemadó (SZJA)

Az **SZJA** 2013. I-VI. havi 740,9 Mrd Ft-os teljesítése a számított időarányos teljesítéstől 9,9 Mrd Ft-tal elmaradt, de ez nem jelenti az éves előirányzat teljesülésének veszélybe kerülését, mivel a személyi jövedelemadó bevételeket a korábbi évekhez hasonlóan az előző adóévvvel kapcsolatban benyújtott visszaigénylések csökkentik az első félévben. Az előző évi bevalással kapcsolatos elszámolások egyenlegükben mintegy 20 Mrd Ft-tal rontották az első félév egyenlegét, amíg a második félévben már egyenletes, az időarányos előirányzatot enyhén meghaladó bevételre lehet számítani.

A 2013. évi SZJA bevételeket több törvényi változás hatása befolyásolja, így az adóbefizetések nagyságrendjét az előző évvel összehasonlítva csökkenti a jövedelmek bruttósításának 2013. év eleji megszüntetése, miközben az előző adóévről benyújtott bevallásokban számottevően, mintegy 40 Mrd Ft-tal csökkent a visszaigénylések nagyságrendje elsősorban annak köszönhetően, hogy a 2012. év elejétől megszűnő adójóváírásnak már nem voltak visszaigénylésekben megmutatkozó áthúzódó hatásai a 2013-as évre. Az SZJA 2013. évi pénzforgalmát az is befolyásolja, hogy az előzetes terveknél lényegesen kevesebb adózó választotta a KATA szerinti adózás szabályait, így az eredetileg kalkulált 17,4 Mrd Ft-os adóbevétel kiesés töredéke fog realizálódni az adónem pénzforgalmában.

Illetékbecfizetések

A 2013. évi I-VI. havi 52,3 Mrd Ft **illetékbevétel** a teljes évi előirányzat 47,1%-át közelíti, ami az időarányostól 3,2 Mrd Ft-os elmaradást jelent. A települési önkormányzatok finanszírozásának 2013. elejétől életbe lépő átalakításának értelmében, már az illetékbevételek teljes egésze a központi költségvetést illeti meg. Az új törvényi szabályozásra történő áttérés következtében 2012. december hónapjában a központi költségvetés egyszeri nagyobb összegű illeték bevételhez jutott, amelynek 2013. évi megismétlődésére nem lehet számítani. Az év hátra-

²⁹ A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet/- elmaradás.

lévő részében az illetékbevételek I. félévi szintnek megfelelő alakulása várható, ami 6 Mrd Ft körüli elmaradást jelent az éves előirányzathoz képest.

Gépjárműadó

A 2013. évtől a települési önkormányzatok finanszírozási rendszerének átalakítása következtében a korábban a helyi önkormányzatokat megillető **gépjárműadó** 60%-a a központi költségvetés bevételeivé vált. A 2013. év első hat hónapjában az éves előirányzat 47,6%-a, 21,0 Mrd Ft folyt be, ami az időarányos előirányzathoz képest 1,0 Mrd Ft elmaradást jelent. Az adónem beszedési szabályait figyelembe véve a két félévben megközelítőleg azonos összegű bevétel várható, így az éves elmaradás 2 Mrd Ft körül alakulhat.

2.4.4. Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei

11. számú táblázat

Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei 2013. I. félév végén				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ³⁰ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Központi költségvetési szervek	1041,9	733,4	70,4	212,4
Fejezeti kezelésű előirányzatok	1447,3	568,3	39,3	-155,4
Összesen	2489,2	1301,6	52,3	57,0

Forrás: Magyar Államkincstár

A központi költségvetési intézmények és fejezetek bevételi előirányzatának I-VI. havi teljesítése 52,3%, 1301,6 Mrd Ft volt, az időarányos többlet 57,0 Mrd Ft.

A központi költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételeinek és kiadásainak teljesülése az intézményi struktúra szerkezeti változásai miatt a korábbi évek adataival csak korlátozottan összehasonlítható. Egyenlegmódosító központi kiadás, az önkormányzatoktól átvett egészségügyi, szociális³¹ és oktatási intézmények költségvetése, valamint az intézményekben foglalkoztatott pedagógusok bére, az előbbieket okozta hiánynövekmény várhatóan eléri a 456,0 Mrd Ft-ot.

A központi költségvetési szervek és fejezetek bevételei összességében a tervezettnél magasabb 52,3%-os szinten állnak, az intézményi felhasználás az időarányosnál magasabb, 70,4%-os, a fejezeti felhasználás alacsonyabb 39,3%-os szintet ért el. A központi **költségvetési szervek** államháztartáson belüli működési célú bevételei az időarányos tervet 212,4 Mrd Ft-tal haladták meg, amelyből a Klebelsberg Intézményfenntartónál (EMMI) 111,6 Mrd Ft, az NGM-nél 27,8 Mrd Ft, BM-nél 22,6 Mrd Ft, az NFM-nél 10,3 Mrd Ft található. A felhalmozási célú bevételek időarányosnál 15,6 Mrd Ft-tal magasabb felhasználásához a BM külön engedélyt kapott az NGM-től. A **fejezeti előirányzatok** bevételeinek időarányos tervtől való 155,4 Mrd Ft elmaradását az uniós fejezet időarányosnál 178,0 Mrd Ft-tal alacsonyabb, a VM és az EMMI, 13,3 Mrd Ft-tal és 5,0 Mrd Ft-tal magasabb bevételei okozták.

A XIX. fejezet **uniós bevételeinek** éves tervezett összege 1278,0 Mrd Ft volt, amit 1431,9 Mrd Ft-ra módosítottak a vonatkozó kormányhatározatok (részletes változásokat lásd 3. számú melléklet). Az első féléves uniós bevételek elérték a 461,0 Mrd Ft-ot a terv 36,1%-ot, az

³⁰ A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet/- elmaradás.

³¹ 2012. május 1-től 54 kórház és 70 egészségügyi intézményt vett át az önkormányzatoktól az állam.

elmaradás az időarányos tervtől 178,0 Mrd Ft. A legnagyobb a hiány a KÖZOP, a KEOP, a TÁMOP, és TIOP programok esetében (63,6 Mrd Ft és 55,4 Mrd Ft, 30,2 Mrd Ft, 28,0 Mrd Ft). A szabad keretek felhasználásáról a KÖZOP esetében 2013. I. félévében 15 kormányhatározat született, a támogatott beruházások összértéke 540,4 Mrd Ft. A KEOP kiemelt 1 Mrd Ft beruházási összértéket meghaladó projektjeinek támogatásáról 32 kormányhatározat született összesen 840,4 Mrd Ft összegű támogatásról.

A központi költségvetési intézmények és fejezetek eredeti bevételi előirányzata 2489,2 Mrd Ft volt, az első félév során az aktuális bevételi előirányzat a többletbevételekből 302,1 Mrd Ft-tal módosult. Az előirányzat változás négy intézménynél volt jelentős az EMMI-nél 119,6 Mrd Ft, az NGM-nél 24,9 Mrd Ft, a BM-nél 52,1 Mrd Ft felhalmozási célú támogatási többlet jelentkezett. A VM uniós forrásokhoz kapcsolódó fejezeti előirányzatoknál 67,9 Mrd Ft bevételi változás történt. A bevételek változását a TB alapoktól kapott működési támogatások az EMMI esetében 90,3 Mrd Ft okozták. Az uniótól kapott többlettámogatásoknál a BM beruházásoknál 12,9 Mrd Ft és VM uniós támogatások esetében 54,8 Mrd Ft növekedés volt.

2.4.5. Befizetés az államháztartás alrendszeréből

12. számú táblázat

<i>Befizetés az államháztartás alrendszeréből 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ³² Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Központi költségvetési szervektől származó befizetések	73,8	11,1	15,0	-25,8
Elkülönített állami pénzalapok befizetése	10,0	5,0	50,0	0,0
Helyi önkormányzatok befizetései	11,6	8,0	69,0	2,2
Gazdálkodó szervezetek befizetései összesen	95,4	24,1	25,3	23,6

Forrás: Magyar Államkincstár

Az államháztartás alrendszerének befizetéseinél keletkezett jelentős, 23,6 Mrd Ft, 24,8%-os időarányos tervtől való elmaradást az előző évi költségvetési maradvány-befizetések elmaradása mellett a központi intézményi befizetéseinek időarányosnál alacsonyabb befizetései és a vártnál kisebb szociális hozzájárulási adómegetakarítások okozták. A keletkezett hiányt nem ellensúlyozta a helyi önkormányzati befizetéseinek vártnál magasabb szintje.

Központi költségvetési szervektől származó befizetések:

Központi költségvetési szervek befizetéseiből elvárt éves bevétel 73,8 Mrd Ft, a féléves befolyt összeg 11,1 Mrd Ft, az időarányos előirányzat 15%-a. Az elmaradás 25,8 Mrd Ft volt, ami részben szezonális hiánynak tekinthető.

A költségvetési szervek befizetései három alcímen történnek, az első alcím 30,5 Mrd Ft-os éves tervvel, 7,5 Mrd Ft-os féléves teljesüléssel, a saját bevételből gazdálkodó központi költségvetési intézmények befizetési kötelezettségei, amit a Kvtv. 10. § (1-6) bekezdése ír elő – a Magyar Energia Hivatal, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, kormányhivatalok, Földmérési és Távérzékelési Intézet – részére. A hozzájárulások befizetésének határideje negyedéves vagy a negyedévet követő hónap, az ebből eredő időarányos elmaradás 5,6 Mrd Ft. A másik

³² A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet, - elmaradás.

alcím az előző évi költségvetési maradványok befizetéseit tartalmazza. Az alcím tervezett éves kerete 24,6 Mrd Ft, féléves teljesülés 0,0 Mrd Ft, a szabad maradványok felhasználásáról, a maradványok befizetéséről döntés az év második felében várható. A harmadik alcím a Munkahelyvédelmi akcióterv³³ miatt a központi költségvetési szerveknél keletkezett megtakarításokból várt bevétel, éves kerete 18,7 Mrd Ft, a féléves teljesülés 3,6 Mrd Ft. Az első félévi adatok alapján a várható éves bevételkiesés 11,5 Mrd Ft, amely a szociális hozzájárulási adónál ugyanakkora összegű bevétel-növekedést von maga után. A költségvetési sor várhatóan a tervnek megfelelően teljesül.

Elkülönített állami pénzalapok befizetései:

Az elkülönített állami pénzalapok soron a KTIA költségvetésből finanszírozott K+F tevékenységre fordítható befizetései találhatóak, amelyeket a Kvtv. 13. § (7) bekezdése alapján³⁴ negyedévente 2,5 Mrd Ft összegben teljesít az Alap.

Helyi önkormányzatok befizetései:

A helyi önkormányzatok befizetéseinek I-VI. havi teljesítése 8,0 Mrd Ft volt, amely 19,0%-kal meghaladja az időarányos előirányzatot. Az eltérést több tényező együttes hatása eredményezte.

A bevételi többletet egyrészt az okozta, hogy ez a sor tartalmazza az önkormányzatok tárgyév megelőző évi – államháztartásból származó – támogatásainak elszámolás alapján visszafizetett, kincstári felülvizsgálat vagy ÁSZ ellenőrzés szerint jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett összegét, a kapcsolódó kamatbevételt. Az első hat hónapban visszafizetett összeg 3,5 Mrd Ft volt, amely többletbevételként jelentkezik, mivel ezen a jogcímen előirányzatot nem terveztek a Kvtv.-ben. A bevétel várható teljesítése – a korábbi évek tapasztalatát alapul véve – csak széles hibahatárok között adható meg.

A központi költségvetésben 11,5 Mrd Ft előirányzat szerepelt a Munkahelyvédelmi Akciótervvel kapcsolatosan igénybevett szociális hozzájárulási adókedvezmény³⁵ egyező összegű, új jogcímű önkormányzati befizetésekre. Ehhez 2013. június 30-áig 0,6 Mrd Ft bevétel kapcsolódott a Kincstár adatszolgáltatása szerint. A bevételi előirányzat teljesítése az időarányos előirányzat alatt maradt 5,2 Mrd Ft-tal. Az alacsony teljesítés összefügghet azzal, hogy a

³³ A 2013. évben igénybevett szociális hozzájárulási adókedvezményből eredő kiadási megtakarításait a központi költségvetési szerveknek be kell fizetniük a központi költségvetésbe.

³⁴ A Kvtv. 13. § (7) bekezdése szerint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap a 2013. évben a központi költségvetésbe összesen 10,0 Mrd Ft-ot ad át a kutatás-fejlesztési tevékenység Kutatási és Technológiai Innovációs Alapon kívüli finanszírozásához. A befizetési kötelezettséget negyedévente, az éves előirányzat 1/4 részével kell teljesíteni.

³⁵ A Kvtv. 34. § (7) bekezdése alapján a helyi önkormányzatoknak a 25 év alatti, valamint az 55 év feletti, továbbá a képzettséget nem igénylő (egyszerű) munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, valamint a gyesről visszatérő és tartós munkanélküliség után elhelyezkedő munkavállalók foglalkoztatásához kapcsolódó 2013. évi szociális hozzájárulási adó változásból eredő kiadási megtakarításait a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 5. Költségvetési befizetések cím 2. Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő befizetések alcím 2. Helyi önkormányzati költségvetési szervek jogcímcsoport előirányzata javára kell befizetni és elszámolni.

2011. évi CLVI. törvényben³⁶ bevezetett szociális hozzájárulási adókedvezmények igénybevétele nem kötelező. Továbbá a Kvtv. 34. § (7) bekezdésében előírt befizetési kötelezettség következtében az adókedvezmények igénybevételéből már nem keletkezik megtakarítás az önkormányzatoknál, amely így nem jelent ösztönzést azok számára. Az adókedvezmény alacsony igénybevételének hatására az első félévi teljesítés alapján számítva éves szinten 10,3 Mrd Ft bevételkiesés keletkezhet ezen a bevételi jogcímen, az éves szociális hozzájárulási adóbevétel várhatóan hasonló összeggel növekszik. A bevételi előirányzat tervezettől elmaradó teljesülése a központi költségvetés egyenlegét rontja, a TB Alapok egyenlegét javítja, azonban a központi alrendszer egyenlegére nincs hatással.

Az önkormányzatoktól átvett köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetésekre 0,1 Mrd Ft bevétellel terveztek, ezzel szemben a tényleges bevétel június 30-áig elérte a 3,9 Mrd Ft-ot. A Kincstár tájékoztatása szerint jelenleg 120 önkormányzat vállalt befizetési kötelezettséget, amelynek havi összege 0,667 Mrd Ft. Ez alapján az éves szinten várható többletbevétel közel 8,0 Mrd Ft. A várható többletbevétel a központi költségvetés egyensúlyát javítja, az előirányzatok törvényi átvezetése³⁷ után a központi költségvetési szervek kiadási előirányzatainak túlteljesítését csökkenti.

2.4.6. Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek

13. számú táblázat

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések 2013. I. félév végén				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		Teljesítés eltérése az időarányostól³⁸ (Mrd Ft)
		Mrd Ft-ban	Előirányzat %-ában	
Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek	102,2	57,7	56,5	+6,6
- ebből: hasznosítási bevételek (MNV Zrt. hatáskör)	43,0	41,6	96,8	+20,1
- ebből: koncessziós díjak (NFM hatáskör)	46,3	1,9	4,1	-21,2
- ebből: kibocsátási egységek értékesítéséből származó bevételek (NFM hatáskör)	10,4	9,6	92,7	+4,4
A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek	13,8	1,7	12,0	-5,3
Összesen	116,0	59,4	51,1	+1,3

Forrás: Magyar Államkincstár, MNV Zrt., Nemzeti Földalapkezelő Szervezet

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek összegének időarányost meghaladó mértékének fő oka, hogy az MNV Zrt.-nél jelentkező osztalékbevételek (amely a hasznosítási bevételek részét képezi) június hónapig befolytak. A befolyt osztalékbevétel 41,0 Mrd Ft összege meghaladja az osztalékbevételekre a Kvtv.-ben megtervezett értéket (39,6 Mrd Ft) a MOL és a Richter befizetései miatt. Az év hátralévő időszakában további osztalékbevétel már nem vár-

³⁶ Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról 2011. évi CLVI. törvény 460-463. §-a.

³⁷ A Kvtv. 28. § (3) bekezdése szerint az államháztartásért felelős miniszter minden negyedévet követő hónap 15. napjáig – az utolsó negyedévben december 20-áig – a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 18. Köznevelési feladatellátás és irányítás intézményei cím kiadási és támogatási előirányzatát megemeli a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 5. Költségvetési befizetések cím 3. Köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetések alcímre érkezett befizetések összegével.

³⁸ A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet, - elmaradás.

ható. Időarányos elmaradás tapasztalható azonban a – nem az MNV Zrt. hatáskörét képező – koncessziós díjbevételeknél (szerencsejáték, infrastruktúra), amellyel kapcsolatban kockázat áll fenn az év egészét tekintve (a távközlési koncesszió kiírásával kapcsolatban).. Összességében az MNV Zrt. vagyonkezelésébe tartozó állami vagyon bevételei a tervezett 45,5 Mrd Ft-ot 2013. év egészére várhatóan 2,3 Mrd Ft-tal haladják meg, így kockázat ezen a területen nem tapasztalható.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet esetében az időbeli elmaradás oka a főbb bevételi forrást jelentő föld haszonbérleti díjak időbeli eloszlása (év végén kerül sor a számlázás nagy részére). A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet által 2013. július elején elkészített éves prognózis mindezen túl 3,3 Mrd Ft elmaradást feltételez az év egészére is (elsősorban a föld haszonbérleti díjak esetében).

2.4.7. Egyéb bevételek

Az egyéb bevételek módosított előirányzata 14,6 Mrd Ft, amelyből az éves előirányzat 156,8%-a, 22,9 Mrd Ft folyt be, amely az éves előirányzat 8,3 Mrd Ft-os túlteljesítését jelenti.

Az előirányzathoz képest kiemelkedő teljesülés háttérében az áll, hogy több egyéb bevételi jogcím a vártnál erősebben teljesült az év első hat hónapjában. Kiemelést érdemelnek az Előző évi költségvetési kiadások visszatérülése jogcím 8,2 Mrd Ft-os (az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban elszámolva), az Önkormányzati adósságkonszolidációhoz kapcsolódó biztosíték visszafizetése jogcím 9,1 Mrd Ft-os teljesülése, illetve a különböző kezesség-visszatérülések címén befolyt 4,8 Mrd Ft-os (pl: MALÉV Vagyonkezelő Zrt. végrehajtási eljárásából származó 2,1 Mrd Ft) összeg.

Az előirányzat 10,0 Mrd Ft-os év végi túlteljesítése biztosnak látszik, de jelen pillanatban időarányos elmaradást mutató nemzetközi pénzügyi kapcsolatok bevétele jogcím második félévi teljesülése esetén az előirányzat túlteljesítése elérheti a 16,0 Mrd Ft-ot is.

2.4.8. Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek

Az adósságszolgálathoz kapcsolódó kamatbevételek 2013. I. félévi teljesítése 59,6 Mrd Ft volt, ez az előirányzat 58,7%-át tette ki, azaz a tervezett éves bevétel időarányos részét meghaladták. A 2013. évre várható kamatbevételek összege az előirányzatot jelentősen (több mint 50,0 Mrd Ft-tal) meghaladja.

2.5. A központi költségvetés kiadásai

14. számú táblázat

<i>A központi költségvetés kiadásai 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ³⁹ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Egyedi és normatív támogatások	268,7	142,7	53,1	-8,3
Közzszolgálati műsorszolgáltatás támogatása	68,6	34,3	50,0	0,0
Szociálpolitikai menettíj támogatás	93,0	48,4	52,0	-1,9
Lakásépítési támogatás	201,5	59,5	29,5	41,2
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai	829,6	388,5	46,8	26,3
Költségvetési szervek és fejezeti előirányzatok kiadásai	5409,5	2931,2	54,2	-226,4
Államháztartás alrendszerének támogatása	1839,5	899,4	48,9	20,4
Adósságszolgálat, kamattérítés	1252,4	671,1	53,6	-44,9
Társadalmi önszerveződés támogatása	3,8	1,9	50,0	0,0
Kormányzati rendkívüli kiadások	4,0	2,2	55,0	-0,2
Kezességérvényesítés	30,2	13,2	43,7	1,9
Egyéb kiadások	33,4	18,9	56,6	-2,2
Tartalékok	589,5	---	---	---
Támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez	30,0	32,2	107,3	-2,2
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	277,0	187,3	67,6	-48,8
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások	174,1	71,1	40,8	16,0
Központi költségvetés kiadásai összesen	11 104,8	5501,9	49,5	-229,1

Forrás: Magyar Államkincstár

A központi költségvetés éves kiadási előirányzatának 49,5%-át használták fel június 30-áig. Az időarányosan 0,5%-os kiadási megtakarítás összefüggött azzal, hogy a tartalékok előirányzata az első félévben összességében még fedezetet nyújtott a többletkiadásokra. A tartalékok nélküli Kvtv. szerinti kiadási előirányzatot viszonyítva a teljesítéshez már az időarányost meghaladó, 52,3%-os az előirányzatok felhasználása, amely összességében időarányosan 229,1 Mrd Ft kiadási előirányzat-túllépést jelent. Ezt elsősorban a Költségvetési szervek és fejezeti előirányzatok kiadásai, az Adósságszolgálat, kamattérítés és a Hozzájárulás az EU költségvetéséhez jogcímenek jelentkező többletkiadások okozták.

2.5.1. Egyedi és normatív támogatások

Az Egyedi és normatív támogatások 268,7 Mrd Ft-os módosított előirányzatából 2013. I-VI. hónapban 142,7 Mrd Ft felhasználás történt, amely az éves előirányzat 53,1%-át képezte. A kiadási előirányzat 97%-át a helyközi személyszállítási közzszolgáltatásban közreműködő társaságok költségtérítése és a vasúti pályahálózat működtetéséhez nyújtott állami költségtérítése teszik ki, amelyeknek az érintettek közötti felosztásáról és a lehívás szabályairól a 66/2013. (III. 8.) Korm. rendeletben rendelkeztek. Az egyedi és normatív támogatások előirányzat felhasználása az év során nem egyenletesen jelentkezik, hanem a bevételekkel nem fedezett költségek megtérítésére használható fel elszámolás alapján, így az első félév kiadási túlteljesülés nem jelenti az éves előirányzat túllépését. A helyközi személyszállítási közzszol-

³⁹ A teljesítés eltérése az időarányostól: + megtakarítás/ - túllépés.

gáztatás és a vasúti pályahálózat működtetésének költségtérítése jogcíme a Kormány jóváhagyásával túlléphető előirányzatok.

2.5.2. Lakásépítési támogatások

A 2013. évi I-VI. hónapban felhasznált 59,5 Mrd Ft összegű **lakástámogatás** a teljes évi költségvetési előirányzatnak mindössze 29,5%-át teszi ki, amely alapján az éves kiadási előirányzat időarányos részéhez képest 41,2 Mrd Ft megtakarítás keletkezett. Az alulteljesítést kiváltó okok között lehet megemlíteni, hogy a bázis évhez képest a 2013. évi hasonló rendeltetésű előirányzat 81,4 Mrd Ft összegű emelkedésen esett keresztül, amelynek jelentős részét mintegy 58,6 Mrd Ft-ot az Otthonvédelmi Akcióterv megvalósítása keretében az árfolyamgát rendszer igénybevétele kamattámogatásaira, valamint a közsférában dolgozók gyűjtőszámla-hiteles kamattámogatására kívántak fordítani. Az eddigi tapasztalatok szerint az árfolyamgát rendszer lakossági igénybevétele elmarad az előzetes várakozásoktól. Az árfolyamgát rendszert igénybevevők számát eredetileg 400 ezer főre tervezték, amely létszámból 2013. május 31-ig közel 155 ezer fő részére nyitottak az igénybevételehez szükséges gyűjtőszámlát. Az árfolyamgát rendszerhez való csatlakozási határidő meghosszabbítása révén a csatlakozás lehetősége az év hátralévő részében is nyitva áll, de tömeges csatlakozás csak akkor képzelhető el, ha az HUF/EUR árfolyam jelentősen kedvezőtlenebbé válik a második félévben.

Az árfolyamgát rendszer tervezettnél alacsonyabb igénybevétele miatt képződő kiadás megtakarítás kétszeresen ellentételezi a hitelintézeti járadék bevételi előirányzat kapcsolódó elmaradását, így összességében az árfolyamgát rendszer tervektől elmaradó kihasználtsága a költségvetés egyenlegét várhatóan mintegy 17,0-20,0 Mrd Ft-tal javítja az év egészében.

A lakásépítési támogatások felhasználási jogcímei között továbbra is megtalálható a korábbi államilag támogatott lakáshitelek kamattámogatása, a lakáscélú lakossági előtakarékosság támogatása (pl.: lakástakarék-pénztár), az otthonteremtési kamattámogatás, a lakásépítési támogatás és a fegyveres és rendvédelmi testületek lakástámogatása. A korábbi államilag támogatott lakáshitelek tőke rész törlesztésének felgyorsulása miatt, hogy gyorsuló ütemben csökken a lakossági támogatott tartozás állomány, így kisebb az előirányzatot terhelő kamattámogatási igény, miközben az új forintos kamattámogatási konstrukciók nem olyan népszerűek. Az eredetileg tervezetthez képest időarányosan kevesebb a lakástámogatások kifizetése is, de ez még változhat a második félévben, mivel várható a lakásépítési támogatások igénybevételei lehetőségének kiterjesztése.

A fentieket figyelembe véve 32,0 Mrd Ft körüli kiadási megtakarítás biztosnak látszik, de a megtakarítás a befolyásoló körülmények alakulásának függvényében a 64,0 Mrd Ft-ot is elérheti.

2.5.3. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai

15. számú táblázat

<i>A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ⁴⁰ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Családi támogatások	452,5	218,5	48,3	+7,7
Korhatár alatti ellátások	283,4	123,6	43,6	+18,1
Jövedelempótló és jövedelem kiegészítő szociális támogatások	63,7	32,1	50,4	-0,2
Különféle jogcímen adott térítések	30,0	14,2	47,3	+0,8
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai összesen	829,6	388,4	46,8	+26,4

Forrás: Magyar Államkincstár

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai** esetében összesen 26,4 Mrd Ft megtakarítás keletkezett az időarányos előirányzathoz viszonyítva, amelyet döntően a Családi támogatások 7,7 Mrd Ft-os és a Korhatár alatti ellátások 18,1 Mrd Ft-os alulteljesülései okoztak. A Családi támogatás címen belül az alulteljesülésért elsősorban a családi pótlék folyósítások tervezettől történő elmaradása tehető felelőssé, míg a Korhatár alatti ellátások kiadásai azért maradnak el az időarányos teljesítéstől, mert a korhatár alatti körből többen mehettek el teljes jogú nyugdíjba, mint amivel korábban számoltak (pl. a 40 éves munkaviszonyt elért nők teljes jogú nyugdíjba lépése). E két kiadási címben az év hátralévő részében a kiadás megtakarítás tovább nőhet, és az előirányzat teljesülése már nem várható.

2.5.4. Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai

16. számú táblázat

<i>Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ⁴¹ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Központi költségvetési szervek	2968,3	1775,7	59,8	291,5
Fejezeti kezelésű előirányzatok	2441,2	1155,5	47,3	-65,1
Összesen	5409,5	2931,2	54,2	226,4

Forrás: Magyar Államkincstár

A központi költségvetési szervek és fejezetek kiadásai elérték 2931,2 Mrd Ft-ot, 54,2%-ot, az időarányos tervnél 226,4 Mrd Ft-tal magasabb értéket. Az intézményi kiadások 1775,7 Mrd Ft-ot, (59,8%-os), a fejezetek 1155,5 Mrd Ft-ot, (47,5%-os) felhasználást mutatnak. A központi **költségvetési intézmények** kiadásainak szerkezetét a Klebelsberg Intézményfenntartónál januárban keletkezett -77,6 Mrd Ft -, még folyamatos feldolgozás alatt álló függő tételek miatt nehéz pontosan megítélni. A központi költségvetési szervek kiadásainak többlete 291,5 Mrd Ft, ebből az intézményi dologi kiadások **119,7 Mrd Ft-tal** meghaladják az időarányos tervet, ebből az EMMI 43,2 Mrd Ft-tal, az NGM 27,4 Mrd Ft-tal, az NFM és a BM 12-12

⁴⁰ A teljesítés eltérése az időarányostól: + megtakarítás/- túllépés.

⁴¹ A teljesítés eltérése az időarányostól: + többlet/- elmaradás.

Mrd Ft-tal, VM és KIM 5-5 Mrd Ft-tal. Az egyéb működési célú kiadások többlete összesen **17,6 Mrd Ft**, ebből az EMMI-nél 9,2 Mrd Ft az időszaki túllépés. Az éves beruházási keretek korábban már említett időarányostól eltérő felhasználása miatt összesen **64,2 Mrd Ft**, ebből a BM-nél 25,2 Mrd Ft időarányos túllépés látható, az EMMI-nél, NGM-nél és az MTA-nál 5-5 Mrd Ft felhasználási többlet keletkezett. A személyi és munkaadói járulékok időarányos többlete **16,4 Mrd Ft**, ebből a Belügyminisztériumnál 7,1 Mrd Ft, a NAV-nál 6,0 Mrd Ft és a VM-nél 1,5 Mrd Ft keletkezett.

A **fejezeti előirányzatok** kiadásainak időarányos tervtől 65,1 Mrd Ft-tal való elmaradását az uniós fejezet 74,1 Mrd Ft-tal, a VM 24,2 Mrd Ft-tal alacsonyabb, ebből 11,1 Mrd Ft uniós fejlesztés, elmaradt kiadásai okozták. A Kossuth Lajos tér rekonstrukciójának, a debreceni Nagyeredi Stadionnak a munkálatai miatt 8,4 Mrd Ft, a Nemzeti Kiválósági Program kifizetéseinek 5 Mrd Ft kiadási megtakarítás keletkezett. A fejezeti kiadásoknál időarányos többlet mutatkozik, a VM-nél összesen 16,1 Mrd Ft, az agrárkérenyhítésekénél (3,4 Mrd Ft), a szövetségi támogatásoknál (1,4 Mrd Ft), unió által nem térített fejlesztési kiadásoknál (1,2 Mrd Ft), ÁFA-térítésekénél (1,3 Mrd Ft). A kiadási többlet a BM-nél 5,6 Mrd Ft, a víz- és katasztrófavédelmi kiadásoknál keletkezett, az EMMI-nél 20,8 Mrd Ft, ebből az egyházi személyek SZJA támogatása (4,8 Mrd Ft), a szociális célú nem állami humánszolgáltatások támogatása (3,0 Mrd Ft), közoktatási kiegészítő támogatások (2,0 Mrd Ft) volt.

A XIX. fejezet **uniós kiadásainak** éves tervezett összege 1427,6 Mrd Ft volt, amit 1580,7 Mrd Ft-ra módosítottak a vonatkozó kormányhatározatok (részletes változásokat lásd 3. sz. melléklet). Az első féléves uniós programok támogatása elérte a 639,7 Mrd Ft-ot 44,8%-ot, az elmaradás a KEOP, TIOP, KÖZOP programok esetében a legnagyobb (38,6 Mrd Ft, 33,3 Mrd Ft és 23,8 Mrd Ft), összesen 74,1 Mrd Ft. A támogatási keretek meghirdetéséről 55 kormányhatározat született 2013. I. félévében.

A központi költségvetési intézmények és fejezetek kiadási előirányzatát, 5400,0 Mrd Ft-ot, 2013. I. féléve során az előző évi előirányzat maradvány felhasználása 645,5 Mrd Ft-tal növelte.

A költségvetési intézmények és fejezeti előirányzatok tervezett éves egyenlege - 2910,8 Mrd Ft volt, ebből a központi intézmények éves egyenlege -1926,4 Mrd Ft, a fejezetek egyenlege - 993,9 Mrd Ft. A XIX. fejezeten belüli uniós források tervezett éves egyenlege 149,6 Mrd Ft.

A költségvetési szervezetek, fejezetek kiadásainak és bevételeinek egyenlege várhatóan a tervezettnél 90 Mrd Ft-tal nagyobb hiánnyal teljesül, bizonytalansági tényező további 70 Mrd Ft kiadástöbblet. A központi intézmények egyenlegromlásának oka a Klebelsberg Intézmények tervezettnél 45 Mrd Ft-tal magasabb kiadásai, illetve részben bizonytalansági tényező 15 Mrd Ft-tal az árvízi védekezés és az időarányos féléves kerettúllépési adatok. A nem uniós fejezeti kiadások felhasználásának 10 Mrd Ft-os egyenlegjavulását a meglévő zárolásokra 15 Mrd Ft és az időarányos megtakarításokra alapozva, a további bizonytalan 10 Mrd Ft javulást a tavalyi évhez hasonló, fejezeti kiadások év végi alacsonyabb kiadási szintjén alapul. Az uniós kiadások egyenlegének romlását 65 Mrd Ft-ot – a támogatási kiadások és uniós bevételek tervezettnél alacsonyabb szintje ellenére – a felgyorsított forrásfelhasználás miatti magasabb hazai költségvetési előfinanszírozási szükséglet okozza. A megemelkedett előfinanszírozási kiadásokat az uniós refinanszírozás ütemében lassabban követi. További bizonytalanság a tervezettnél még magasabb hazai költségvetési előfinanszírozási szükséglet további 65 Mrd Ft. Az uniós nagy projektek lezárását nem feltétlenül követi az azonnali uniós elszámolás,

támogatások utolsó 20%, illetve 5%-át a hazai költségvetés előlegezi meg az ún. záró kifizetésig, ami a teljes program pénzügyi elszámolása, auditálása után teljesül.

A központi költségvetési szervek és fejezetek féléves egyenlegének alakulását vizsgálva megállapítható, hogy az uniós fejlesztési programok utolsó szakaszában a források lekötésének, a kifizetésnek, pénzügyi elszámolásoknak gyorsítása jelentős kockázatokat hordoz. Az ebből eredő többletkiadást és bevételi lemaradást mutatja be az alábbi táblázat:

17. számú táblázat

Uniós fejezeti egyenlegek alakulása 2013. I. félév végén						
Előirányzat neve	2012. év tény Mrd Ft	Kvtv. szerinti előirányzat Mrd Ft	Teljesítés		Prognózis Mrd Ft	Eltérés Mrd Ft
			Mrd Ft	az előirányzat %-ában		
Költségvetési fejezeti támogatások uniós programokhoz	- 1140	-1652	-742	44,9%	-1485	167
Uniós refinanszírozás, bevétel	1165	1437	535	37,2%	1205	-232
Uniós fejezeti egyenleg	25	-215	-207	96,3%	-280	-65

Forrás: Magyar Államkincstár

A költségvetési kifizetéseket nem feltétlenül követi az azonnali uniós elszámolás, támogatások utolsó 20%, illetve 5%-át a hazai költségvetés előlegezi meg az ún. záró kifizetésig, ami a teljes program pénzügyi elszámolása után teljesül. Az uniós fejezetek féléves egyenlege az időarányos szintnél 99,7 Mrd Ft-tal alacsonyabb, amit az uniós bevételek időarányosnál kedvezőtlenebb alakulása okozott. Az uniós források felgyorsított lekötése, a támogatások kifizetése kockázatot hordoz, a központi költségvetés hiányát növelheti a fejlesztési kiadások előfinanszírozása, az uniós lehívása elhúzódása.

2.5.5. Az államháztartás alrendszerének támogatása

18. számú táblázat

Az államháztartás alrendszerének támogatása 2013. I. félév végén				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ⁴² Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
ELKA-k támogatása	136,6	71,5	52,3	-3,2
Garancia és hozzájárulás a TB. Alapokhoz	1066,5	536,1	50,3	-2,8
Helyi önkormányzatok támogatása	636,4	291,8	45,6	26,4
Összesen	1839,5	899,4	48,9	20,4

Forrás: Magyar Államkincstár

Elkülönített állami pénzalapok támogatása:

Az ELKA alapoknak az első félévben támogatás címén 71,5 Mrd Ft került átutalásra, amelyből a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapnak 13,5 Mrd Ft-ot, a Nemzeti Foglalkoztatási Alapnak 50,2 Mrd Ft-ot, a Bethlen Gábor Alapnak 7,8 Mrd Ft-ot folyósítottak. Az ELKA több alapja a működéséhez szükséges támogatást a Kvtv.-ben meghatározottak szerint az időarányos tervnek megfelelően kapja, az első félévben a kifizetések ennek megfelelően alakultak.

⁴² A teljesítés eltérése az időarányostól: + megtakarítás/ - túllépés.

Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási alapok ellátásához:

A költségvetés 2013-ban is a biztonságos és kiegyensúlyozott finanszírozás érdekében a társadalombiztosítás mindkét pénzügyi alapjának bevételeit támogatással egészíti ki. A társadalombiztosítási alapok ellátásához biztosított garancia és hozzájárulás címén folyósított kiadás 2013. június 30-áig 536,1 Mrd Ft volt, amely a módosított előirányzathoz viszonyítva közel időarányos, 50,3%-os felhasználást jelentett. A 2013. év első hat hónapjában teljesített kiadások összege 196,6 Mrd Ft-tal magasabb, mint az előző év hasonló időszakában. A növekmény elsősorban a Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő adókedvezmények miatt kieső járulékbévételek pótlására 2013-tól új támogatási címként mindkét pénzügyi alap részére biztosított támogatásból, valamint a rokkantsági és rehabilitációs ellátások fedezetére a Nyugdíjbiztosítási Alap helyett 2013-tól – a profiltisztítás jegyében – az állam által finanszírozott támogatásból származott. A kiadások teljesítése ütemezett, közel időarányos, a hiánycél teljesítésére kockázatot nem jelent.

Helyi önkormányzatok támogatása:

A helyi önkormányzatok támogatásai 291,8 Mrd Ft összegben teljesültek, ezzel az előirányzat 45,6%-át használták fel. A teljesítés 4,4%-ponttal, 26,4 Mrd Ft-tal maradt el az időarányos, I-VI. havi felhasználástól, amelyet a központosított előirányzatok és a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásának alacsony igénybevétele okozott⁴³.

Időarányosan jelentős, 16,0 Mrd Ft-os maradvány mutatkozik a központosított előirányzatok lehívásánál, mivel az 57,7 Mrd Ft előirányzat 22,4%-át, 12,9 Mrd Ft-ot vettek csak igénybe az önkormányzatok június 30-áig. Hozzájárulhatott a korábbi évekhez hasonlóan alacsony teljesítéshez néhány támogatás esetében az igénybevételei szabályok megalkotásának, illetve a kapcsolódó támogatási döntések, szerződéskötések, támogatáslehívások időbeni csúszása.

Az NGM tájékoztatása szerint a legnagyobb mértékű elmaradás az I. félévben „a kötelezően ellátandó helyi közösségi közlekedési feladat támogatására” biztosított 10,0 Mrd Ft-os előirányzat felhasználásában volt. A kapcsolódó szerződést a Fővárosi Önkormányzat és az érintett minisztériumok június végén kötötték meg. Ez alapján júliusban megtörténik 5,0 Mrd Ft kiutalása. A fennmaradó rész folyósítására hat egyenlő részletben a második félévben kerül sor.

A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásainak – amelyek négy jogcímen összesen 46,1 Mrd Ft-ot tesznek ki – csak 19,3%-át használták fel az első hat hónapban. Az alacsony igénybevételek fő oka, hogy a Kvtv.-ben foglalt előírás ellenére a belügyminiszter rendeletben a mai napig nem alkotta meg az önkormányzati fejezeti tartalék és a megyei önkormányzati tartalék igénybevételeinek szabályait. Hatással volt a keretek minimális felhasználására, hogy a szerkezetátalakítási tartalék felhasználásának előírásait csak 2013. év június 11-én határozta meg a belügyminiszter (a 22/2013. (VI. 11.) BM rendeletben). Az ÁSZ által a Kvtv. véleményben jelzett, önkormányzatok működőképességét veszélyeztető kockázatok a 2013. I-VI. havi adatok alapján fennállnak, mivel az önkormányzatok feladatstruktúra átalakításából eredő előre nem látható aránytalanságok mérséklésére létrehozott tartalékok (kiegészítő támogatások) lehívásának valós lehetősége teljes körűen június végéig nem nyílt meg.

Az NGM álláspontja szerint „az előző éveknél megszokott megjelenéshez képesti későbbi szabályozás oka a finanszírozási rendszer átalakításában keresendő. A korábbi évek ÖNHIKI gyakorlatát az új fi-

⁴³ A helyi önkormányzatok támogatásának 3. eleme a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása. Az ezen a címen folyósított 258,4 Mrd Ft támogatás közel időarányos (49,3%) előirányzat-felhasználást eredményezett.

nanszírozás mellett nem indokolt folytatni, a kiegészítő támogatások új feltételrendszerének kialakításával a BM – az NGM-mel egyetértésben – meg kívánta várni az új támogatási szisztémával kapcsolatos első félévi tapasztalatokat, hogy a felmerülő problémákra megfelelő válaszokat lehessen adni.”

Az NGM szerint a II. félévben várhatóan valamennyi tartalék felhasználásra kerül. Nem ítéltető meg, hogy a meglévő tartalékok elegendőek-e az egyes önkormányzatoknál fellépő egyensúlyhiány kezelésére a 2013. évben, mivel az önkormányzati alrendszer pénzügyi helyzetéről nem áll rendelkezésre pontos, naprakész információ.

Az NGM az önkormányzatok 2013. I. negyedéves időközi költségvetési jelentésével kapcsolatban jelezte, hogy még mindig folyamatban az adatok ellenőrzése, javíttatása, az adatszolgáltatási kötelezettséget nem teljesítők hiánypótlásra felszólítása. A döntéshozók részére az önkormányzati alrendszer pénzügyi helyzetét bemutató, pontos adatok több hónapos késedelemmel állnak rendelkezésre. Az NGM-től kapott tájékoztatás szerint folyamatban van az Ávr. módosítása annak érdekében, hogy az önkormányzati alrendszer részére előírják 2013. július hónaptól a negyedéves helyett havi adatszolgáltatás készítését a költségvetési bevételekről, kiadásokról.

2.5.6. Adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások

19. számú táblázat

Adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások 2013. I. félév végén				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ⁴⁴ (Mrd Ft)
		Mrd Ft-ban	Előirányzat %-ában	
Kamatkiadások	1237,2	637,0	51,5	-18,4
Adóssághoz kapcsolódó jutalékok, egyéb költségek	15,1	34,1	225,0	-26,5
Összesen	1252,4	671,1	53,6	-44,9

Forrás: Magyar Államkincstár

A 2013. év költségvetési törvényben a központi költségvetésben az adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások az I. félév végén meghaladták az időarányos összeget, amelyet egyedi – februárban és júniusban esedékes – nagyszámú kamatfizetések okoztak. A 2013. júniusi előrejelzések alapján a 2013-ra várható kamatkiadás összege mindezek mellett érdemileg nem tér el az előirányzat összegéhez képest.

A kamatkiadások alakulása a fennálló adósságállomány összetételétől, kamatozásától, kamatfizetési ütemezésétől is függ, a kamatkiadásokat a korábbi – akár több évvel korábban a portfólióba került – adósságelemek kamatfizetési jellemzői határozzák meg, az eltérés a tervezetthez képest eltérően alakuló kamatszintekből (pl. piaci kibocsátású állampapírok hozamának tervezetthez képest eltérő alakulása, a kockázati felárak mozgása) és az árfolyam-változásból adódik.

A piaci folyamatok alapján megállapítható, hogy az év első felében az elsődleges (állampapír) piacon elvárt átlagos hozamok májusig fokozatosan csökkentek minden futamidőre, azonban júniusban felfelé korrigáltak. Az ún. országhozzáértékelési felár (CDS felár) értéke trendjében növekvő, 2013. június végén magasabb volt (318) a 2012. év végéhez (279) képest, bár az első fél évben széles sávban mozgott (255-385 között). A másodlagos piacon a referenciahozamok

⁴⁴ A teljesítés eltérése az időarányostól: + megtakarítás/ - túllépés.

kisebb mértékű csökkenése látható, míg a hosszú lejáratokon a hozamok emelkedése tapasztalható.

Várhatóan a nettó kamatkidadások nem haladják meg a tervezett szintet, a költségvetés likviditása a jelenlegi folyamatok alapján biztosított, azonban a piaci folyamatok változékonysága (hozamok, CDS felár, forint/euró árfolyam alakulása) következtében az első hat havi tendenciáktól való eltérés is bekövetkezhet.

Az adóssághoz kapcsolódó jutalékok, egyéb költségek az időarányos érték több mint négyszeres mértékében teljesültek az I. félévben. Ennek legfőbb oka azonban a tranzakciós illeték miatti költségvetési befizetési kötelezettség volt. A 34,1 Mrd Ft összegű kiadásból 17,8 Mrd Ft volt ennek összege.

2.5.7. Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások

20. számú táblázat

<i>Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól (Mrd Ft)
		Mrd Ft-ban	Előirányzat %-ában	
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások (MNV Zrt. és MNB Zrt. vagyonnevelés)	155,4	64,2	41,3	-13,5
- ebből: felhalmozási kiadások (MNV Zrt. hatáskör)	91,7	44,9	49,0	-0,9
- ebből: hasznosítással kapcsolatos kiadások (MNV Zrt. hatáskör)	14,1	2,8	19,9	-4,2
- ebből: korábbi értékesítésekhez kapcsolódó kiadások (MNV Zrt. hatáskör)	14,3	5,3	37,1	-1,8
- ebből: vagyongazdálkodási kiadások (MNV Zrt. hatáskör)	24,6	4,1	16,6	-8,2
A Nemzeti Földalappal kapcsolatos kiadások	18,7	6,9	36,8	-2,5
Összesen	174,1	71,1	40,9	-15,9

Forrás: Magyar Államkincstár, MNV Zrt., Nemzeti Földalappkezelő szervezet

Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások összege a bevételekkel ellentétben időarányosan alulteljesültek a Kvtv.-ben szereplő előirányzathoz képest. (A táblázatban szereplő előirányzatok nem tartalmazzák az Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet javára történt átcsoportosítások⁴⁵ és a fejezetet érintően elrendelt zárolás 10,2 Mrd Ft-os kiadásnövelő hatását.)

Az MNV Zrt. vagyonnevelése alá tartozó vagyonelemek tekintetében a legjelentősebb felhalmozási kiadás (30,9 Mrd Ft összegben) az elektronikus útdíjrendszer kiépítése, valamint a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. által végrehajtott ingatlanvásárlás (6,3 Mrd Ft) volt. (Az útdíjrendszer kiépítésére fordítani tervezett összkidadás (42 Mrd Ft) legnagyobb része már teljesült.) A hasznosítással kapcsolatos folyó kiadások, a korábbi értékesítésekhez kapcsolódó kiadások, a vagyongazdálkodási kiadások időarányos elmaradását a júniust követően esedékes fizetések éves szinten várhatóan kiegyenlítik.

⁴⁵ Az átcsoportosításokon belül 8,0 Mrd Ft a rendkívüli kormányzati intézkedések tartaléka terhére történt.

Az MNV Zrt. rábízott vagyona kiadásai a 2013. június végéig rendelkezésre álló információk alapján a Kvtv.-ben szereplő előirányzatot (150,3 Mrd Ft) 15,5 Mrd Ft-tal, az átcsoportosításokkal, zárolásokkal módosított, rendelkezésre álló előirányzatot (159,5 Mrd Ft) várhatóan 6,3 Mrd Ft-tal haladják meg. A módosított előirányzathoz mért várható növekedés alapvetően két tételre vezethető vissza. A különféle szerződéses kötelezettségek (MÁV Zrt.-vel kötött, koncessziós szerződés megszüntetését rögzítő megállapodás) alapján 3,7 Mrd Ft-tal, az ÁFA elszámolásra kifizetendő összeg 2,7 Mrd Ft-tal teljesül túl, amelyekhez tartozó gazdasági események az I. félévben megtörténtek.

Az MFB Zrt. és az MNV Zrt. közös rendelkezésére álló 4,7 Mrd Ft tartalék felhasználásáról a nemzetgazdasági és a nemzeti fejlesztési miniszterek közösen döntenek, azonban ilyen döntés az I. félévben nem született. A tartalék terhére tulajdonosi kölcsönök, tőkejuttatások elszámolását tervezi az MNV Zrt., az igény a keretet többszörösen meghaladó szintű.

Összességében az MNV Zrt.-nél a várható kiadások és bevételek egyenlege az átcsoportosításokkal módosított előirányzatokhoz képest 4,0 Mrd Ft többlet költségvetési kiadást jelent, amelyet meghalad a fejezeti tartalék szintje (4,7 Mrd Ft).

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet kiadásainál szintén elmaradás mutatkozik 2013. I. félévben, azonban ez alapvetően a kiadások éves eloszlásából fakad, éves szinten a várható kiadások elérik az előirányzat összegét (azt meghaladó kiadás azonban nem várható).

2.5.8. Kezességérvényesítés

Az állami kezesség, viszontgarancia érvényesítéséből 2013. I-VI. hónapjaiban az éves előirányzathoz 13,2 Mrd Ft (43,7%) került lehívásra. A 2013. évre az I-VI. havi lehívásból időarányosan számított egész éves kiadás 26,4 Mrd Ft, ami 3,8 Mrd Ft-tal, (12,6 %) elmarad a 2013. évi előirányzattól. Jelentős összegű kockázatot hordoz a Vegyész Lábai közműhálózat építési és fejlesztési projektjéhez az EXIMBANK Zrt. által vállalt – jelenleg felfüggesztett⁴⁶ – mintegy 13,5 Mrd Ft összegű előleg visszafizetési garancia beváltása.

2.5.9. Támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez

A települési önkormányzatok adósságkonszolidációjához kapcsolódó állami támogatás (38. cím) jogcímen a költségvetésben eredeti előirányzat nem szerepelt, azonban a 2013. évi XXXI. törvénnyel módosított 2013. évi költségvetésben 2013. április 4-i hatállyal 30 Mrd Ft előirányzatot biztosítottak erre a célra. Ezen a költségvetési soron 2013. január 2-án 2,3 Mrd Ft – 2012. december 28-án történt, téves bankszámlaszámból eredő dupla kifizetés miatti – visszatérülés, május hónapban 10,9 Mrd Ft, június hónapban 23,6 Mrd Ft, összességében 32,2 Mrd Ft kiadás merült fel.

A törlesztési támogatás kifizetésből 10,4 Mrd Ft-ot a 2012. évi költségvetési törvény alapján a 14 legnagyobb egy lakosra jutó adósságteherrel rendelkező – 5000 fő alatti lakosság számú – önkormányzat részére egyedi döntés alapján utaltak át, 23,6 Mrd Ft-ot a Kvtv. alapján 2013. június 28-ig az 5000 fő feletti önkormányzatok részbeni adósságátvállalására fordítottak az NGM adatszolgáltatása szerint.

Ezen a mérlegsoron a teljesítés 2,2 Mrd Ft-tal (7,3%-kal) haladta meg a 30,0 Mrd Ft előirányzatot, amely esetében a Kvtv. szerint a teljesülés módosítás nélkül eltérhetett az előirányzattól. 2013. II. félévében az adósságkonszolidáció időpontjában adósságrendezési eljárás alatt álló

⁴⁶ Az ügyletben érintett líbiai kormányhivatal az EU tiltólistáján szerepel.

5000 fő alatti és feletti lakosságú önkormányzatok esetében – az eljárás lezárását követő 60 napon belül – fordulhat elő törlesztési támogatás kifizetés. A 2013. évi adóssághozzájárulás időpontjában adósságrendezési eljárás alatt álló önkormányzatokról adat, a várható kifizetés nagyságrendjéről NGM becslés nem áll rendelkezésre. A várható kifizetés az előző évi adatok alapján⁴⁷ nem jelent számottevő kockázatot a hiánycél teljesítésére.

2.5.10. Hozzájárulás az EU költségvetéséhez és egyéb uniós bevételek

A tagállamok uniós költségvetési befizetéseinek pénzügyi elszámolása két részre bomlik. A „**Hozzájárulás az uniós költségvetéshez**” és „**Egyéb uniós bevételek**” tervezett éves egyenlege 250,6 Mrd Ft, a „Hozzájárulás az uniós költségvetéshez” 277,0 Mrd Ft (2013. éves terv), bevételi oldalon „Egyéb uniós bevételek” 26,4 Mrd Ft (2013. éves terv), ezek időarányos teljesülése 177,0 Mrd Ft, 70,6%. A kiadási túllépést az EU-val történő elszámolás szezonális okozta. A NGM előrejelzése szerint az uniós hozzájárulás a tervezettnél megfelelően teljesül.

Az uniós költségvetésbe szükséges tagállami befizetés havi mértékét az uniós szervek havonta (euróban) előírják. A havi hozzájárulások éves eloszlása nem egyenletes. A februári támogatás mindig kiemelkedően magas, mivel az uniós költségvetési szervek ebből a keretből finanszírozzák az agrártermelők márciusban kifizetésre kerülő éves támogatásait.

Az **uniós költségvetéshez való hozzájárulás** három elemből áll: a „hagyományos” saját forrásokból⁴⁸, a hozzáadottérték-adóból⁴⁹ és a bruttó nemzeti jövedelem (GNI-)⁵⁰ alapú forrásokból.

Az „**Egyéb uniós bevételek**” költségvetési tétel négy alcímre tagolódik: az első kettő a vám- és cukorágazati hozzájárulás beszedési költségterítése, valamint a közös vámok és illetékek 25%-a, mint a beszedési költség terítése. A **beszedési illetékek** az időarányos tervnek megfelelően alakultak, elérték a 46,9%-ot, (az elmaradás 0,3 Mrd Ft). A másik két alcím „az uniós támogatások utólagos megtérülése Kohéziós Alap, Strukturális Alap esetében” a központi költségvetési fejezeteknél elszámolt uniós támogatásokhoz kapcsolódik. A támogatottaknak megítélt támogatás utolsó 20%-át, illetve 5%-át a hazai költségvetés előlegezi meg az ún. záró kifizetésig, amit a teljes program pénzügyi elszámolása után a Bizottság megtérít. A kapott fél éves visszatérítés 5,7 Mrd Ft, 34,3% (az időarányos elmaradás 2,6 Mrd Ft).

⁴⁷ A 2013-2016. évekre szóló Konvergencia program szerint 2012-ben 1710 – 5000 fő lakosságú alatti – önkormányzat 73,7 Mrd Ft összegben kapott törlesztési támogatást. Az NGM adatszolgáltatása alapján a 2012. évi adóssághozzájárulás során 18 önkormányzat esetében volt folyamatban adósságrendezési eljárás. A lezárt adósságrendezési eljárásokat követően eddig három önkormányzat részére 0,7 Mrd Ft törlesztési támogatást utaltak át.

⁴⁸ Az uniós hagyományos források közé tartoznak a közös vámtarifa szerinti vámok és a cukor piacának keretein belül nyújtott hozzájárulások („cukor-hozzájárulások”).

⁴⁹ A tagállamok hozzáadott érték alapjai harmonizáltak, a forrás lehívás legnagyobb mértéke 0,30%.

⁵⁰ A GNI-alapú forrás egységes kulcs meghatározása mindig az éves költségvetési eljárás alatt történik, a szükségleteknek megfelelően. Az uniós költségvetéshez való hozzájárulás megállapításának részletes szabályait a Tanács 2007/436/EK határozat és az 1150/2000/EK Euratom tanácsi rendelet tartalmazza.

2.6. Tartalékok

A költségvetés, valamint az államháztartási folyamatok kockázatait a költségvetésbe beépített közel 590,0 Mrd Ft központi tartalék mérsékelheti, amely a 2012. évhez (458 Mrd Ft az abban az évben megképzett kamatkockázati tartalékkal együtt) képest lényegesen magasabb összegű. A tartalékok közül az Országvédelmi Alapból (400,0 Mrd Ft) 2013. szeptember 30-át megelőzően felhasználás nem lehetséges.

Az Országvédelmi Alap felhasználásának feltétele a Kvtv.-ben foglaltak alapján, hogy a 2013. szeptember 30-ig az Európai Bizottság részére benyújtandó EDP jelentésben szereplő – a felhasználni kívánt tartalék mellett számított – hiány ne haladja meg a GDP 2,7%-át. A Kvtv. az Országvédelmi Alap felhasználási célját, ütemezését nem rögzíti, arra az államháztartásért felelős miniszter tesz javaslatot.

A rendkívüli kormányzati intézkedések 100,0 Mrd összegű tartalékából az első hat hónapban 38,8 Mrd Ft felhasználása történt meg. A tartalék felhasználása nem kötődik feltételekhez.

A céltartalékok esetében az előirányzat 10,0 Mrd Ft-os csökkentésére került sor a Kvtv. módosításával, mivel a közszféra bérkompensációjával kapcsolatos kiadásoknál várhatóan megtakarítás keletkezik (a 2012. évi felhasználási adatok és a 2013. évi szabályozás alapján). Ezzel egyidejűleg nőtt a Nemzeti Foglalkoztatási Alap részére nyújtott támogatások összege, amelyből a fel nem használt összeg visszafizetendő a költségvetésbe 2013. október végéig. Az átcsoportosítás a hiánycél betartását nem érinti.

A céltartalékból az I. félévben felhasznált összeg 57,2 Mrd Ft, ami az éves keret 63,9%-a. A további, várható éves felhasználások mértéke nem ismert.

2.7. A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak egyenlege a 2013. év első hat hónapjában 136,1 Mrd Ft összegű többletet mutatott. A szufficit összege a Ny. Alap 84,1 Mrd Ft és az E. Alap 52,0 Mrd Ft összegű többletéből tevődik össze. A többlet keletkezésében kiemelt szerepet játszottak a szociális hozzájárulási adó- és járulékbévételekből, illetve az egészségügyi hozzájárulásból származó – időarányos előirányzatot meghaladó – bevételek. A TB. Alapok bevételeinek és kiadásai részletezését a 4. számú melléklet mutatja be.

2.7.1. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei és kiadásai

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül a Ny. Alap bevételei a módosított előirányzat 52,9%-ában, 1507,3 Mrd Ft-ban, az időarányost 2,9%-ponttal, 83,7 Mrd Ft-tal meghaladóan teljesültek. Ezt döntően az okozta, hogy a szociális hozzájárulási adó és a biztosított nyugdíjjárulék bevétel 2,6%-ponttal, 70,7 Mrd Ft-tal, az egyéb járulékok és hozzájárulások bevétele 49,1%-ponttal, 11,5 Mrd Ft-tal meghaladta az időarányos előirányzatot.

A szociális hozzájárulási adó és a biztosított nyugdíjjárulék időarányos előirányzatot meghaladó többletbevételét elsősorban az okozta, hogy a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében bevezetett új adónemek (KATA, KIVA) igénybevétele a tervezettnél csak töredéke volt, ezért a tervben foglaltakkal ellentétben az új adókkal megcélzott vállalkozások továbbra is szociális hozzájárulási adót fizettek. Ezt a többletbevétel csökkentését, ha a KATÁ-t, KIVA-t az igénybevételei feltételek változtatásával vonzóbbá teszik a vállalkozások számára. A I. félévi többletbevételre minimális csökkentő hatást gyakorolt, hogy a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében biztosított célzott szociális hozzájárulási adókedvezmények igénybevétele folyama-

tosan növekedett a január-május hónapokban. Az igénybevett szociális hozzájárulási adókedvezmények alakulását az alábbi táblázat mutatja be 2013. január-május hónapokra:

21. számú táblázat

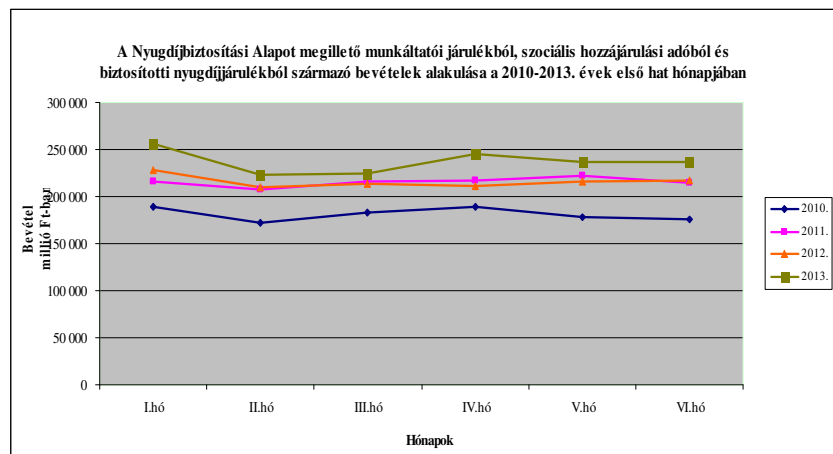
Érvényesített adókedvezmény megnevezése	A 2013. évben a január-május hónapokban elszámolt szociális hozzájárulási adókedvezmények										
	I.		II.		III.		IV.		V.		Összesen
	millió főben	Mrd Ft-ban	millió főben	Mrd Ft-ban	millió főben	Mrd Ft-ban	millió főben	Mrd Ft-ban	millió főben	Mrd Ft-ban	Mrd Ft-ban
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Munkahelyvédelmi akcióterv és egyéb kedvezmények	0,0	0,0	0,7	8,7	0,7	9,4	0,8	10,4	0,9	11,2	39,7
Nettó munkabérek megőrzését célzó kedvezmény	1,1	10,0	0,6	3,2	0,6	3,5	0,6	3,3	0,5	3,2	23,2
Összesen:	1,1	10,0	1,3	11,9	1,3	12,9	1,4	13,7	1,4	14,4	62,9

Forrás: NAV NGM-nek megküldött, kiemelt bevételek alakulását elemző I-V. havi tájékoztatói

A nettó munkabérek megőrzését szolgáló kedvezmények igénybevétele a 2012. évben érvényes feltételek szigorítása következtében a januári 10,0 Mrd Ft-ról májusra 3,2 Mrd Ft-ra csökkent. A Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó kedvezmények igénybevétele először a 2013. február havi adóbevételnél éreztette csökkentő hatását. Az elszámolt összeg 8,7 Mrd Ft volt, amely májusra 11,2 Mrd Ft-ra emelkedett. A szociális hozzájárulási adókedvezmények várható 2013. II. félévi alakulására NGM előrejelzés nem áll rendelkezésre.

A szociális hozzájárulási adóból és a biztosított nyugdíjjáradékból származó bevétel az előző évben ténylegesen befolyt összeghez képest tapasztalt kedvező alakulását döntően az okozta, hogy 2013. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adó 88,89%-a helyett 100%-a a Ny. Alapot illeti meg. A szociális hozzájárulási adóból és biztosított nyugdíjjáradékból származó bevétel alakulását mutatja be az 2010-2013. évek első hat hónapjára az alábbi diagram:

18. számú ábra

A januári kiemelkedő teljesítést – hasonlóan az előző évekhez – a december havi jutalmazások és egyéb juttatások után fizetett adó és járulékok okozta. A NAV tájékoztatója szerint 2013. április hónapban a szociális hozzájárulási adó bevételt egyszeri 20,0 Mrd Ft-tal emelte meg az előző évhez képest az áfa-visszatérítések határidejének 75 napra emelése miatti – fennálló és jövőbeni kötelezettségekre történő – átvezetések megnövekedése.

Az egyéb járulékok, hozzájárulások közé tartozik a Nemzeti Foglalkoztatási Alap általi megtérítés, az egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher, a megállapodás alapján fizetők járulé-

ka, valamint a karkedvezmény-biztosítási járulék. Az egyéb járulékok, hozzájárulások bevételi jogcímen az éves előirányzat 99,1%-a, 23,2 Mrd Ft teljesült, amely az időarányost 11,5 Mrd Ft-tal haladta meg. A bevételi többlet döntő része a február-június hónapokra is befolyt, előirányzatban nem tervezett karkedvezmény-biztosítási járulékból származott⁵¹.

A Ny. Alap 2013. június 30-áig felmerült kiadása 1423,2 Mrd Ft volt, amely az éves előirányzat időarányos (50,0%) felhasználását jelentette. Az infláció tervezett meghaladó alakulása esetén a Kormány novemberben kiigazítja a nyugellátások összegét. Az év első négy hónapját együtt tekintve az infláció 2,6% volt, amely nem haladta meg, és az inflációs előrejelzések alapján várhatóan az év végéig sem haladja meg a költségvetési törvényben a nyugdíjemeléshoz rögzített mértéket (5,2%). Így a nyugellátások kiigazításának igénye, annak forrásszükséglete várhatóan nem merül fel a 2013. évben.

A Ny. Alap az első hat hónapot a nyugellátási kiadások időarányos teljesítése mellett, az elért többletbevételek hatására 84,1 Mrd Ft szufficittal zárta. Az NGM szerint az Ny. Alap a tervezett null-szalddal szemben várhatóan számottevő szufficittal zárja az évet. Az Ny. Alapnál a tervezett null-szalddal szemben 140,0-160,0 Mrd Ft-os többlet elérése valószínűsíthető az év végére. Ebből 20,0 Mrd Ft teljesülése bizonytalanná válhat, amennyiben a szociális hozzájárulási adókedvezmények igénybevételének növekedése a tervezettnél nagyobb bevételkiesést okoz.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében hozott intézkedések szociális hozzájárulási adó bevételre gyakorolt – tervezett és tényleges – csökkentő hatását mutatja be az alábbi táblázat a 2013. évre vonatkozóan:

22. számú táblázat:

Megnevezés (adatok Mrd Ft-ban)	Célzott kedvezmények		Kisadózók tételes adója (KATA)		Kisvállalati adó (KIVA)		Összesen	
	Terv	Várható tény	Terv	Várható tény	Terv	Várható tény	Terv	Várható tény
Szociális hozzájárulási adóbevétel csökkenése (- bevételkiesés)	-130,2	-118,1 ⁵²	-37,6	n.a.	-172,3	n.a.	-340,1	n.a.
Központi költségvetési szervek befizetése	18,7	7,2	-	-	-	-	18,7	7,2
Önkormányzatok befizetése	11,5	1,2	-	-	-	-	11,5	1,2
Hatása a központi alrendszer egyenlegére (- hiánynövelő)	-100,0	-109,7	-37,6	n.a.	-172,3	n.a.	-309,9	n.a.

Adatforrás: Kvtv., Melléklet a Költségvetési Tanács részére a 2013. évi költségvetéssel kapcsolatos kiegészítő információkról, NGM, valamint NGM ANAF kalkuláció

A célzott (szociális hozzájárulási) adókedvezmények várható igénybevétele a tervezett összeg alatti, mivel a számításnál nem vettük figyelembe, hogy a vállalkozások az első félévi adatok trendjét követve az év végéig várhatóan növekvő mértékben fogják igénybe venni ezt az adókedvezményt. A KATA és KIVA bevezetése miatt tervezett szociális hozzájárulási adóbevételkiesés az átlépők alacsony száma miatt minimális mértékben jelentkezett. Az ebből

⁵¹ A 2013. évi tervezéskor csak egyhavi karkedvezmény-biztosítási járulék bevétellel számoltak, mivel a 2011. évi CLXVII. törvény 64. § (2) bekezdése alapján ez a járulékfajta 2013. január 1-jétől hatályát veszítette volna. A 2012. december 22-én elfogadott 2012. évi CCVIII. törvény 70. §-a azonban 2012. december 31-ével továbbra is hatályban tartotta a karkedvezmény-biztosítási járulék fizetési kötelezettséget.

⁵² Az éves szinten várhatóan igénybevett szociális hozzájárulási adókedvezmény számítása a NAV 2013. I-V. havi tényadatok és az V. havi tényadat hétszeresének összegeként történt.

eredő szociális hozzájárulási adóbevételkiesés konkrét összegére információt az NGM-től nem kaptunk. Az NGM tájékoztatása alapján vélelmezhető, hogy a KIVA esetében a tervezett összeg 8-10%-a merült fel ténylegesen bevételkiesésként. Ezt közvetett módon alátámasztja a KIVA (és KATA) bevétel alacsony teljesülése, illetve a szociális hozzájárulási adóbevétel túlteljesülése az I. félévben. A központi költségvetési szervek és önkormányzatok részére az adókedvezményhez kapcsolódó megtakarítások miatti befizetési kötelezettség előírása nem érte el a célját, mivel jelentősen az időarányos előírányzat alatt teljesültek. A fentiek alapján a Munkahelyvédelmi Akciótervben foglalt, szociális hozzájárulási adót érintő intézkedések pénzügyi hatása a TB. Alapok többletét okozta, a központi alrendszer hiányát csökkentette az I. félévben. Ezt nem rontotta az sem, hogy a célzott szociális hozzájárulási adókedvezmények igénybevétele folyamatosan növekedett az I. félév folyamán.

2.7.2. Az Egészségbiztosítási Alap bevételei és kiadásai

Az E. Alap pénzforgalmi adata az év első hat hónapjában kedvezően alakult, a többlet elérte az 52,0 Mrd Ft-ot. A szufficit összege az előző év első félévi egyenlegének ötszöröse.

2013. év I-VI. hónapban az E. Alap 931,8 Mrd Ft bevételben részesült, amely az éves előírányzat 51,6%-a. A pénzforgalmi bevétel az időarányos teljesítési arányt 1,6%-ponttal haladta meg. A többletbevétel jelentős részét az EHO kedvező alakulása eredményezte, amely az időarányos előírányzatot 15,3%-ponttal múlta felül. A bevétel kedvező alakulását a jogszabályi változáson túl (az egészségbiztosítási szolgáltatási járulék havi 6390 Ft-ról 6600 Ft-ra nőtt, az EHO mértéke 10%-ról 14%-ra emelkedett) a NAV tájékoztatása szerint⁵³ az év eleji szezonálisan magas jövedelemkiáramlás, illetve az április havi eseti kiugró bevétel (egyéb juttatások után fizetendő EHO) befolyásolta.

Az E. Alap bevételei közt jelentős súlyt (52,6%) képviselnek a költségvetési támogatások, térítések, ami a 2013. évtől már a Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő hozzájárulásokat is tartalmazza. Az előbbi jogcímen befolyt bevétel az időarányos teljesülést 0,3%-ponttal haladta meg.

A hiánycél-tartási kötelezettség miatt szükséges költségvetési többletforrások biztosítása érdekében az egyes közteherviselési kötelezettséget előíró törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXIII. tv. 4. §-a alapján – az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. tv. módosításával – a magánszemélyek kamatjövedelme után 6%-os mértékű EHO kerül bevezetésre idén augusztus 1-jétől. Az intézkedés hatása az EHO bevételt várhatóan 4,0 Mrd Ft-tal növeli meg⁵⁴. Az EHO bevételek túlteljesülése az E. Alap 2013. évi bevételi oldalán várhatóan 35,0 Mrd Ft növekedést jelent.

Az E. Alap 2013. első félévi kiadásainak összege 879,8 Mrd Ft, amely a tervezett előírányzat 48,8%-a. Az előző év azonos időszakában 856,0 Mrd Ft volt az összes kiadás (a tényadat 47,8%-a).

⁵³ Forrás: A kiemelt adónemek 2013. májusi és első öt havi pénzforgalmáról, valamint az azt befolyásoló tényezőkről szóló, 37080900874 ügyszámú NAV tájékoztató

⁵⁴ Forrás:

http://www.portfolio.hu/gazdasag/varga_megvedte_a_parlament_elfogadta_az_adoemelo_csomagot.185877.htm

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátására 2013. évi I-VI. hó között fordított kiadások összege kismértékben haladja meg az egy évvel korábbi értéket. Rokkantsági rehabilitációs ellátásokra az időarányos mértéket 3,4 Mrd Ft-tal meghaladó nagyobb kifizetés történt, ugyanakkor az egészségügy pénzbeli ellátásának többi jogcímén az időarányos előirányzatnál együttesen 5,0 Mrd Ft-tal kevesebbet fizettek ki.

A legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító-megelőző ellátásra júniusig kifizetett összeg 411,0 Mrd Ft-ot tett ki, ez 33,3 Mrd Ft-tal több volt, mint az előző év hasonló időszakában kifizetett összeg (377,7 Mrd Ft).

A két év összehasonlításakor figyelembe kell venni azt, hogy a béremelés első üteme 2012-ben augusztustól került kifizetésre, valamint 2012 novemberétől az alapellátás – háziiorvosi, fogorvosi és védőnői ellátás – finanszírozása 14%-kal megemelésre került.

A Gyógyító-megelőző ellátásra kifizetett összeg az időarányos teljesítéstől 3,3%-ponttal (29,3 Mrd Ft) kevesebb. Ezen mérleg sor éves előirányzatánál már szerepel a fekvő- és járóbeteg-ellátásban dolgozó egészségügyi dolgozók béremelésére fordítandó 30 Mrd Ft, amely 2013. januárjáig visszamenőlegesen idén szeptemberben kerül majd kifizetésre. A bérkompenzáció összege a gyógyító-megelőző ellátás előirányzatának 3,4%-a, amely az első félévi időarányos teljesítésnek köszönhetően az egyenleget nem befolyásolja.

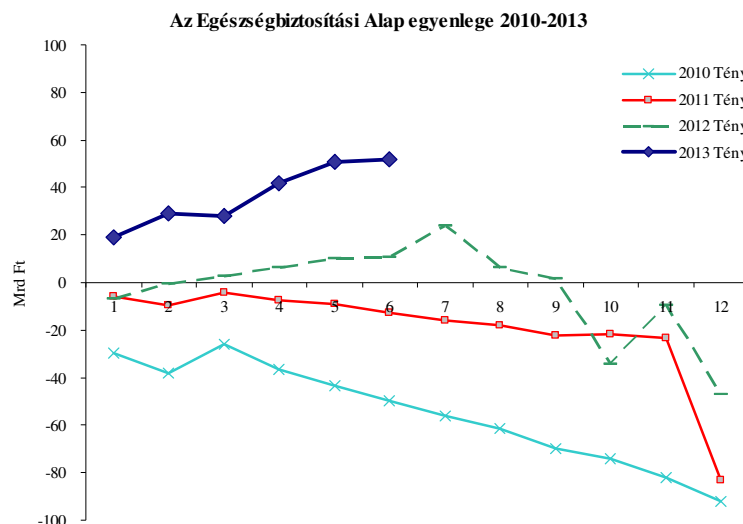
A gyógyszer-támogatására fordított összeg az első félévben 146,3 Mrd Ft-ot tett ki, ami az időarányos teljesítést 1,6%-kal lép túl, ugyanakkor 14,5 Mrd Ft-tal kevesebb volt, mint az egy évvel korábban kifizetett összeg.

A tavalyi év végétől a kiadási oldalon lényeges változás, hogy a gyógyszer-támogatási kiadások időarányos előirányzathoz viszonyított, évközi túlteljesülése esetén már nem a költségvetés fedezi a túllépést, hanem a gyártói oldalra történik a kockázatátvétel.

Az első félévi pénzforgalmi adatok alakulása alapján az E. Alap kiadásainál 2013. évben az előirányzathoz képest 20 Mrd Ft többletkiadás várható, ami többnyire a gyógyító megelőző ellátások, a gyógyszer-támogatások, rokkantsági rehabilitációs ellátás megnövekvő ráfordításaiból és táppénz, gyed kifizetések megtakarításából tevődik össze.

Az E. Alap kiadásai összességében az időarányosnak megfelelő szinten alakultak. Az E. Alap bevételeinek és kiadásainak alakulását a 19. számú ábra szemlélteti.

19. számú ábra

A korábbi évek tendenciája azt mutatja, hogy az év későbbi periódusában (magasabb táppénz kifizetések) a kiadások összege nő, így az egyenleg negatív irányba változik. Ugyanakkor az idei év első félévében tapasztalható kedvező folyamatokat figyelembe véve a 2013. évre tervezett nullszaldós egyenleg realizálásának lehetősége kockázatot nem hordoz.

2.8. Az elkülönített állami pénzalapok

Az ELKA éves bevételeinek módosított előirányzata 441,4 Mrd Ft, kiadásainak módosított előirányzata 448,7 Mrd Ft, egyenlegük -7,4 Mrd Ft. A 2013. évi első féléves pénzforgalmi teljesülés a központi alrendszer egyenlegét **56,5 Mrd Ft-tal javította**. A keletkezett bevételi többlet részben az 1259/2013. (V. 13.) Kormányhatározatnak megfelelő, az alapoknak előírt 14,5 Mrd Ft-os egyenlegjavulást⁵⁵ mutatja, részben szezonális megtakarításokból adódik, amelyek az időarányosnál kedvezőbb költségvetési támogatási kiutalások (KNPA, BGA), valamint a pályázatok és beruházások második félévre áthúzódó értékelése (BGA), illetve a megvalósítása (KNPA) miatt mutatkoznak.

Az alapoknál az első félévben 223,1 Mrd Ft bevétel mellett 166,6 Mrd Ft kiadást számoltak el. Az 56,5 Mrd Ft-os megtakarításból az NFA-nál 24,8 Mrd Ft, a KNPA-nál 19,8 Mrd Ft, a BGA-nál 7,1 Mrd Ft, KTIA-nál 3,8 Mrd Ft a keletkezett.

2.8.1. A Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevételei és kiadásai

A **Nemzeti Foglalkoztatási Alap** (NFA) gazdálkodásában jelentős változást 100,0 Mrd Ft forráscsökkenést jelentett a szociális hozzájárulási adóból kapott támogatás 2013. évi megszüntetése. A Kvtv.-ben az NFA-ra meghatározott egyenleg -26,0 Mrd Ft hiány. Az NFA időarányos egyenlege 24,8 Mrd Ft többletet mutat.

Az NFA bevételei I-VI hónapban az előirányzat mértékében 165,7 Mrd Ft-ra (50,3%-ra) teljesültek. A bérkifizetésekhez kapcsolódó járulékbévételek elérték a 90,6 Mrd Ft-ot (51,8%-ot), a jogcímcsoporton belül az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékbévételek 61,3 Mrd Ft-ot, a szakképzési hozzájárulás 29,3 Mrd Ft-ot tettek ki. A Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggően kapott költségvetési támogatás 43,9 Mrd Ft, a tervezett érték 48,0%-a volt. A működéshez kapott költségvetési támogatás 6,3 Mrd Ft-ot (62,9%-ot) ért el. A TÁMOP programokhoz kapcsolódóan 23,5 Mrd Ft uniós támogatást kapott az Alap, amely elérte az időarányos előirányzat 60,2%-át.

Az NFA kiadásai az első hat hónapban elérték a 140,9 Mrd Ft-ot, az időarányos előirányzat 39,7%-át. A Start-munkaprogramokra az időarányos értéknek megfelelően 76,1 Mrd Ft-ot, az álláskeresőket ellátásokra 26,9 Mrd Ft-ot fordított az NFA. A kifizetési elmaradások az EU-s programok⁵⁶ elő- és társfinanszírozásánál és az átképzési támogatásoknál keletkeztek, az előbbinél az elmaradás 9,6 Mrd Ft (15,4%), az utóbbi esetben 9,0 Mrd Ft (27,4%).

Elkülönített állami pénzalapok bevételeinek és kiadásainak egyenlegének várható javulása – 1259/2013. (V. 13.) kormányhatározatban előírt 14,5 Mrd Ft fölött – várhatóan további 10 Mrd Ft javulást mutat az NFA uniós szakképzési támogatások alacsonyabb felhasználási

⁵⁵ Az összesen elrendelt egyenlegjavulások mértéke az alábbiak szerint oszlik meg: NFA 6,0 Mrd Ft, KTIA 5,0 Mrd Ft, KNPA 2,0 Mrd Ft, NKA 1,0 Mrd Ft, BGA 0,5 Mrd Ft, WMBÁ 1,0 MFt.

⁵⁶ TÁMOP 1.1 és 1.2 programok, az EU társfinanszírozásban megvalósított programok elindításáról a 1016/2013. (I. 18.) Kormányhatározat döntött összesen 284,9 Mrd Ft pályázati forrás elindítása történt meg.

szintje miatt. Ezt további 10 Mrd Ft további megtakarítás (egyenlegjavulás) egészítheti ki a KNPA Bábaapáti radioaktív hulladéktároló (13,6 Mrd Ft) további beruházási munkálatainak alakulásának függvényében.

2.8.2. A további elkülönített állami pénzalapok bevételei és kiadásai

Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (KNPA) a Kvtv. tervezett éves egyenlege 17,6 Mrd Ft bevétel, a 1259/2013. (V. 13.) Kormányhatározatban előírt egyenleg-javítási kötelezettsége 2,0 Mrd Ft. A bevételei részben (13,5 Mrd Ft) az évek során felhalmozódott költségvetési szufficitre (203,5 Mrd Ft-ra) fizetett költségvetési támogatásból, illetve a Paksi Atomerőmű Zrt havi befizetéseiből (19,3 Mrd Ft) keletkeznek. A KNPA kiadásait a saját működésére, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK) beruházásaira és a társadalmi tájékoztatásra, információs társulások támogatására fordítja. A KNPA féléves egyenlege a teljes éves költségvetési támogatás januári kiutalása miatt és a tervezett beruházások II. félévben történő megvalósítása miatt 19,8 Mrd Ft többletet mutat. A Bábaapáti Hulladéktároló és a nagy aktivitású radioaktív hulladék tárolására alkalmas beruházási keretfelhasználás félév végén 7,6%-os szinten állt.

Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap (WMÁB) a Kvtv. tervezett egyenlege 0,0 MFt (!) bevétel. A 1259/2013. (V. 13.) Kormányrendeletben előírt egyenleg-javítási kötelezettsége jelképes 1,0 MFt. A WMÁB forrásait a költségvetési támogatások 12,3 MFt és az önkéntes befizetések⁵⁷ 4,9 MFt adják. A Kvtv. szerint kiadásait a WMÁB működtetésére és a káresemények miatt bekövetkezett károk esetén a kártalanításra kell fordítania.

Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (KTIA) a Kvtv. tervezett egyenlege 0,0 Mrd Ft, a 1259/2013. (V. 13.) Kormányrendeletben előírt egyenleg-javítási kötelezettsége 5,0 Mrd Ft. A KTIA tervezett bevételeinek 97,9%-át a gazdálkodó szervezetek innovációs járulékainak befizetései (53,0 Mrd Ft) adják. A KTIA forrásaiból a Kvtv. szerint 10 Mrd Ft-ot befizet a költségvetésbe, a maradék keretből 37,7 Mrd Ft-ot a hazai innováció támogatására fordít, a nemzetközi együttműködésre 6,0 Mrd Ft-ot, az alap működésére 1,8 Mrd Ft-ot költ. A KTIA időarányos egyenlege 3,8 Mrd Ft többletet mutat, a hazai innovációs támogatások kifizetése 15,3 Mrd Ft-tal, 25,5%-kal elmarad az időarányos tervtől.

Bethlen Gábor Alap (BGA) a Kvtv. tervezett egyenlege 0 Mrd Ft, 11,6 Mrd Ft bevétel és hasonló nagyságú kiadás mellett. Az alap forrásait a nemzeti jelentőségű intézmények támogatására használja fel. Az 1259/2013. (V. 13.) Kormányrendeletben a BGA-nak előírt egyenleg-javítási kötelezettség 0,5 Mrd Ft. A BGA bevételeinek 93,0%-át a kapott költségvetési támogatás teszi ki. A BGA időarányos egyenlege 7,1 Mrd Ft többletet mutat. Az alap bevételei az első hat hónapban elérték a 10,9 Mrd Ft-ot, az időarányos előirányzat 73,1%-át. A kiadások, kifizetett támogatások összege 3,8 Mrd Ft volt, a tervezett 25,5%-a.

Nemzeti Kulturális Alap (NKA) a Kvtv. tervezett egyenlege 1,0 Mrd Ft. Az alap a bevételeit az 1993. évi XXIII. törvény 4. §-a alapján a játékadó bevételei adják. A 2013. éves tervezett bevételek 11,7 Mrd Ft-ot, a tervezett éves kiadások 10,7 Mrd Ft-ot tesznek ki, amelyeket hazai kulturális fesztiválok, rendezvények, műalkotások pályázati formában történő támogatásá-

⁵⁷ Részletes szabályozást lásd a 2003. évi LVIII. törvény az alap az ár- és belvízkárok megtérítésében való önkéntes részvételre ösztönző elkülönített állami pénzalap, amelybe a Magyarország területén veszélyeztetett területeken lakóingatlan tulajdonnal rendelkező természetes személyek szerződés alapján befizetést teljesíthetnek, ezáltal jogosulttá válnak a káresemények utáni kártalanításra.

ra fordít. Az 1259/2013. (V. 13.) Kormányrendeletben a NKA-nak előírt egyenleg-javítási kötelezettség 1,0 Mrd Ft. Az alap bevételei az első hat hónapban elérték az 5,4 Mrd Ft-ot, a kiadások, kifizetett támogatások összege 4,4 Mrd Ft volt, a tervezett kiadásoknál 1,0 Mrd Ft megtakarítás mutatkozik. A pályázati kiírásokra érkezett támogatások elbírálása miatt az alap időarányosan elmaradt támogatásainak kifizetése a második félévben várható.

Budapest, 2013. július 15.

3. MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

1. A központi költségvetés mérlege – 2013. június 30-i állapot
2. A gazdálkodó szervezetek befizetései alakulása bevételfajtánként a 2011-2013. években (diagramok)
3. A XIX. Fejezetben, valamint az egyéb fejezetekben található uniós fejlesztési források felhasználásának alakulása a 2013. évben
4. A Társadalombiztosítási Alapok mérlegei – 2013. június 30-i állapot
5. Rövidítésjegyzék

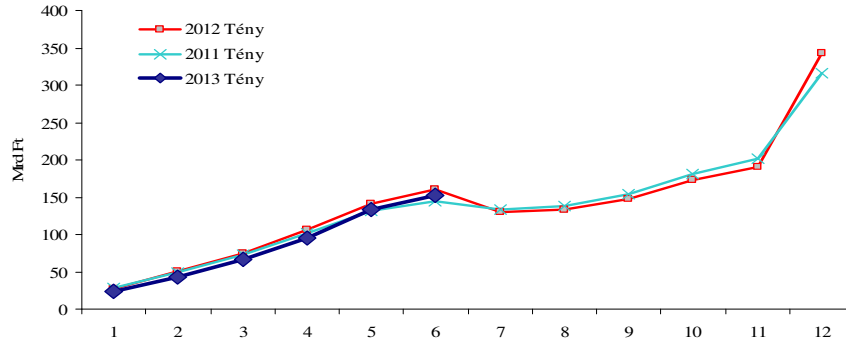
A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS MÉRLEGE – 2013. június 30-i állapot

1. sz. melléklet

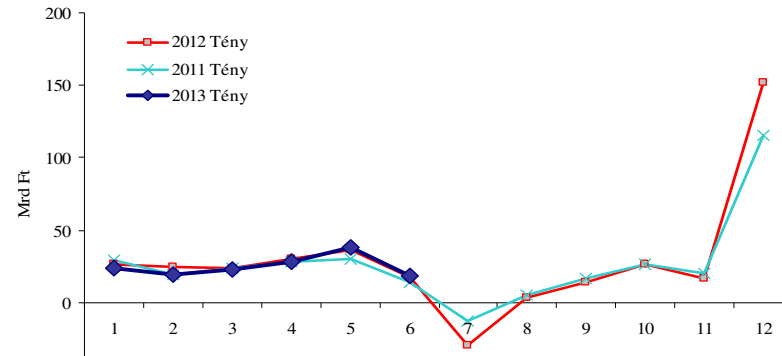
BEVÉTELEK (millió Ft-ban)	2013. évi			KIADÁSOK (millió Ft-ban)	2013.évi		
	Törvényi módosított előír.*	I-VI. hó	előír. %-a		Törvényi módosított előír.*	I-VI. hó	előír. %-a
GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK BEFIZETÉSEI	1 451 281	461 291	31,8%	EGYEDI ÉS NORMATÍV TÁMOGATÁSOK	268 722	142 694	53,1%
FOGYASZTÁSHOZ KAPCSOLT ADÓK	4 286 900	1 833 986	42,8%	KÖZSZOLG. MŰSORSZOLGÁLTATÁS TÁM.	68 558	34 288	50,0%
LAKOSSÁG BEFIZETÉSEI	1 657 780	814 858	49,2%	SZOCIÁLPOLITIKAI MENETDÍJ TÁMOGATÁS	93 000	48 357	52,0%
KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK	2 489 209	1 301 636	52,3%	LAKÁSÉPÍTÉSI TÁMOGATÁSOK	201 500	59 518	29,5%
BEFIZETÉS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS AL- RENDSZEREIBŐL	95 421	24 066	25,2%	NEMZETI CSALÁD- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP	829 588	388 458	46,8%
ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCSOLATOS BEFIZETÉSEK	116 004	59 349	51,2%	KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIR.	5 409 519	2 931 173	54,2%
EGYÉB BEVÉTELEK	6 432	22 584	351,1%	AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ALRENDSZEREINEK TÁMOGATÁSA	1 839 543	899 476	48,9%
ADÓSSÁGSZOLGÁLAT KAPCS. BEVÉTEL	101 487	59 593	58,7%	TÁRSADALMI ÖNSZERVEZŐDÉSEK TÁM.	3 810	1 905	50,0%
EGYÉB UNIÓS BEVÉTELEK	26 368	10 260	38,9%	ADÓSSÁGSZOLGÁLAT, KAMATTÉRÍTÉS	1 252 378	671 059	53,6%
				TARTALÉKOK	589 529		
				ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCS. KIADÁSOK	174 090	71 118	40,9%
				KORMÁNYZATI RENDKIVÜLI KIADÁSOK	3 977	2 198	55,3%
				EGYÉB KIADÁSOK	33 414	18 906	56,6%
				KEZESSÉGÉRVÉNYESÍTÉS	30 232	13 209	43,7%
				ÖNKORMÁNYZATI ADÓSSÁGTÖRLESZTÉS TÁMOGATÁSA	30 000	32 229	107,4%
				HOZZÁJÁRULÁS AZ EU KÖLTSÉGVETÉSHEZ	276 986	187 281	67,6%
BEVÉTELEK FŐÖSSZEGE	10 230 883	4 587 623	44,8%	KIADÁSOK FŐÖSSZEGE	11 104 846	5 501 869	49,5%
				EGYENLEG	-873 963	-914 246	104,6%

Társasági adó alakulása 2.sz. és 3. sz. ábra

Társasági adó befizetések éves alakulása

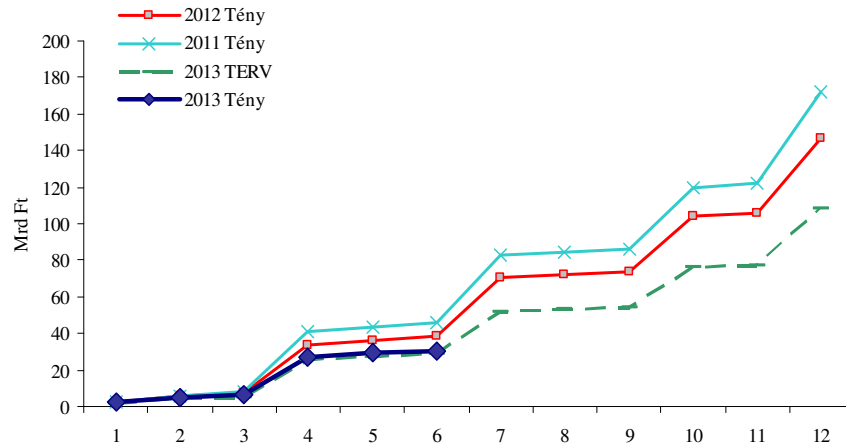

Társasági adó befizetések havi alakulása

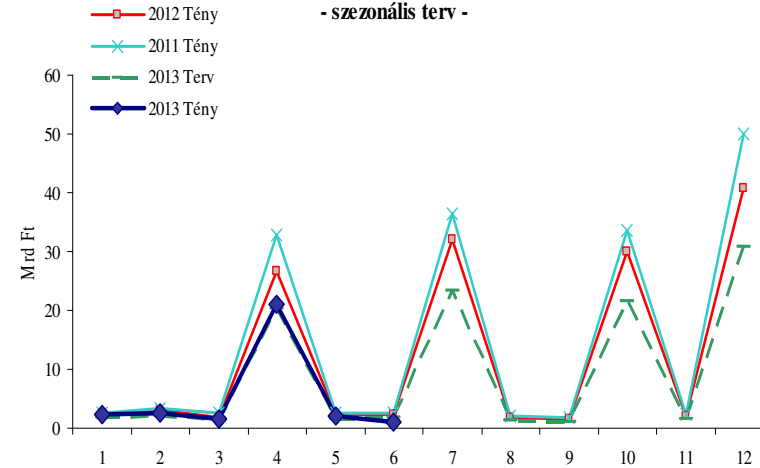

Egyszerűsített vállalkozói adó alakulása 4. sz. és 5. sz. ábra

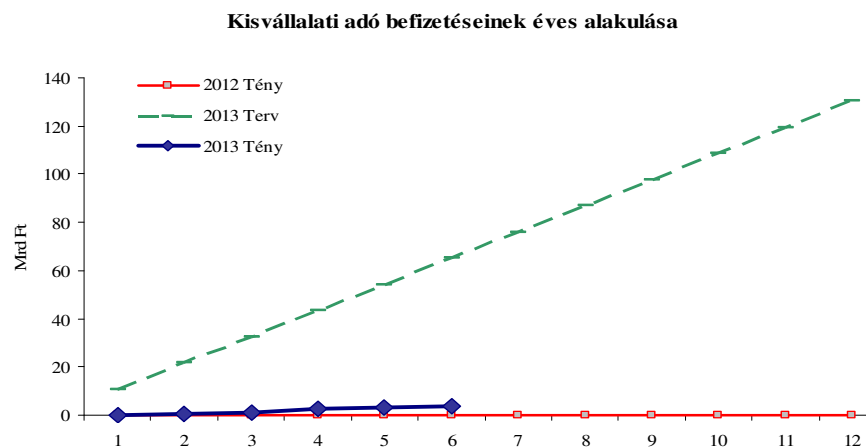
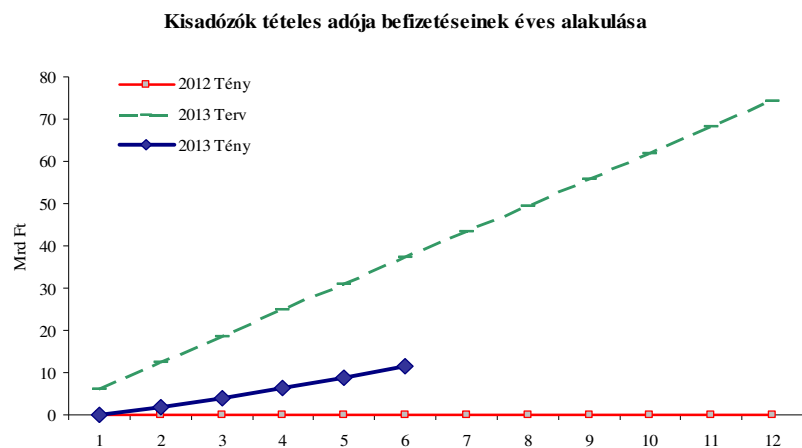
Egyszerűsített vállalkozói adó befizetések éves alakulása
- szezonális terv -

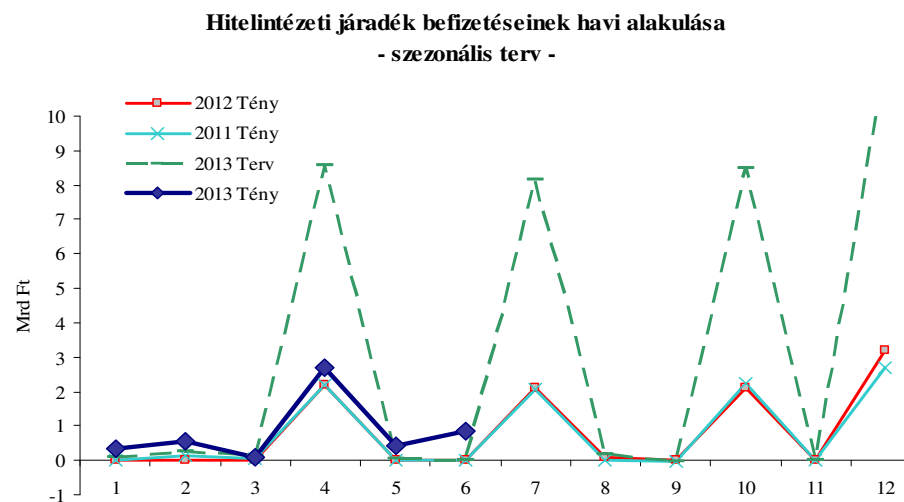
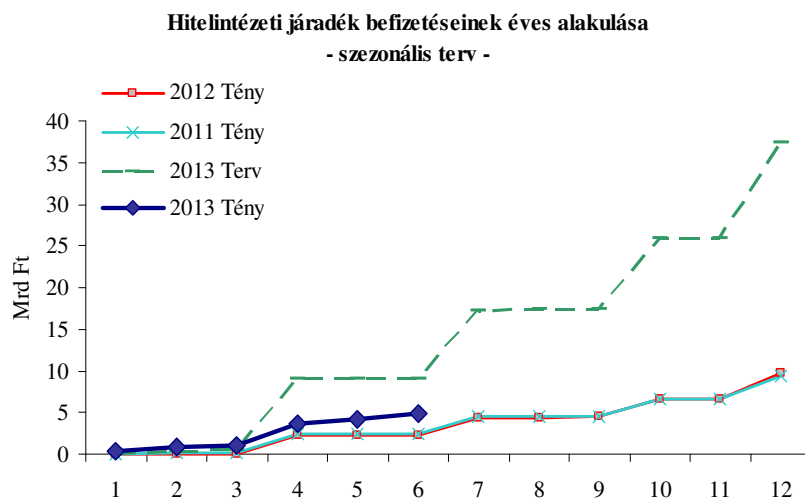
Egyszerűsített vállalkozói adó befizetések havi alakulása
- szezonális terv -

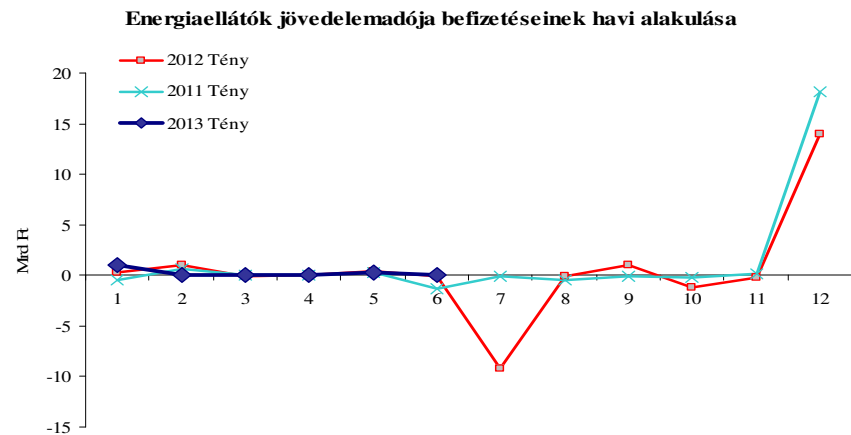
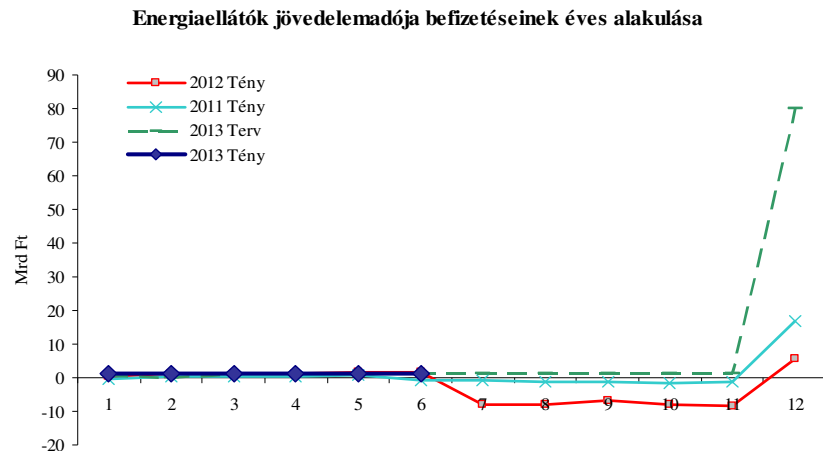
A KATA befizetés éves alakulása 6.sz. ábra és a KIVA befizetés éves alakulása 7. sz. ábra

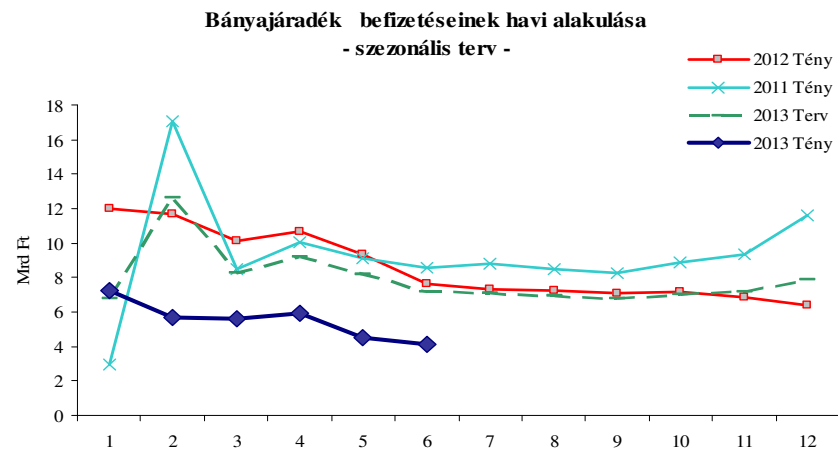
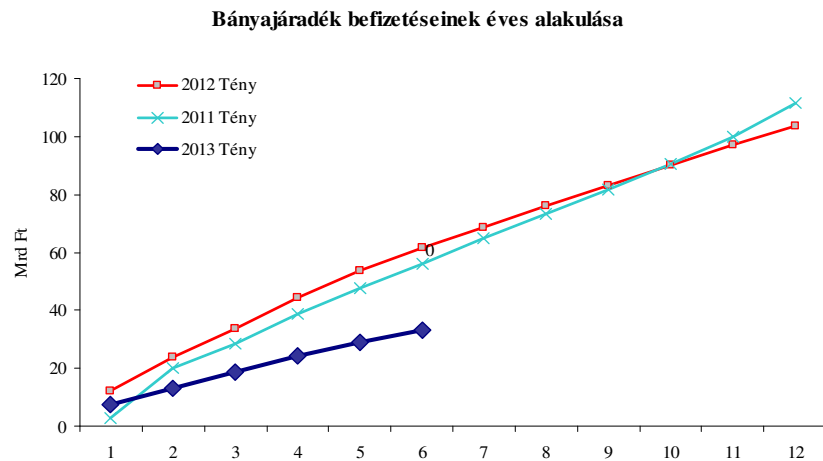
Hitelintézetek járadék alakulása 8. sz. és 9. sz. ábra

Az Energiaellátók jövedelemadójának alakulása 10.sz. és 11. sz. ábra

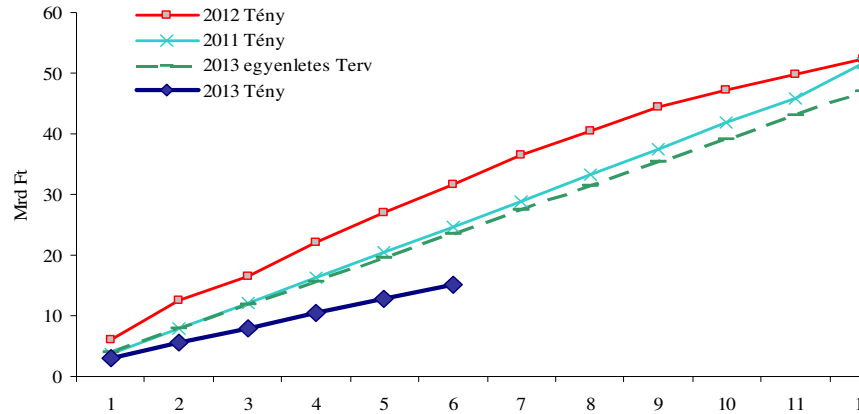

Bányajáradék alakulása 12. sz. és 13. sz. ábra

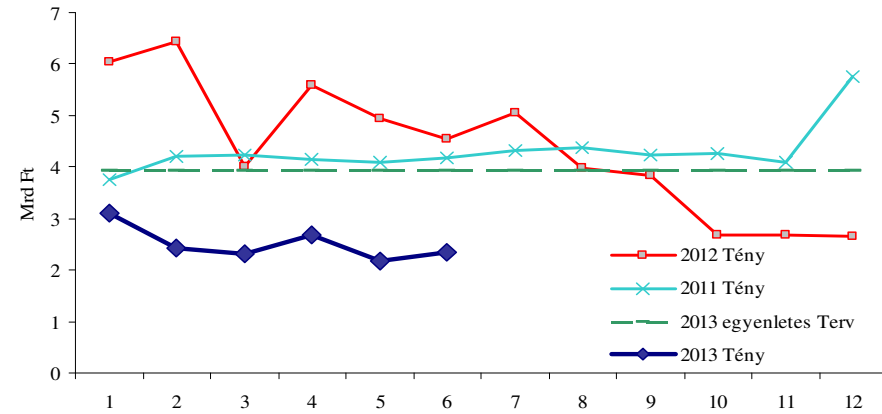

A játékadó befizetések alakulása 14.sz. és 15. sz. ábra

Játékadó befizetések éves alakulása

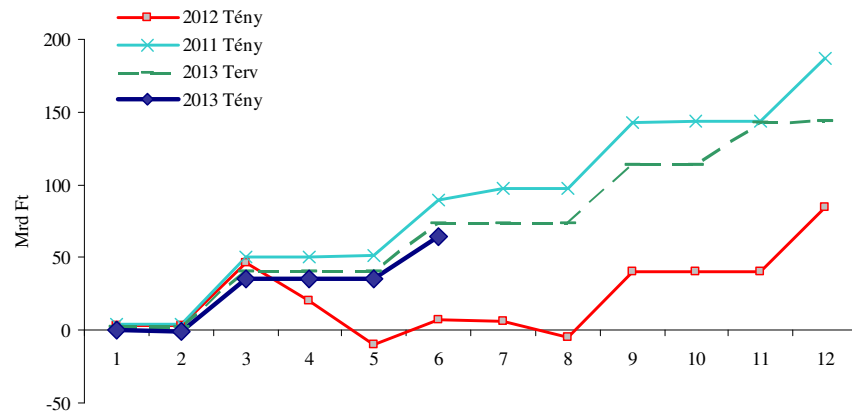

Játékadó befizetések havi alakulása

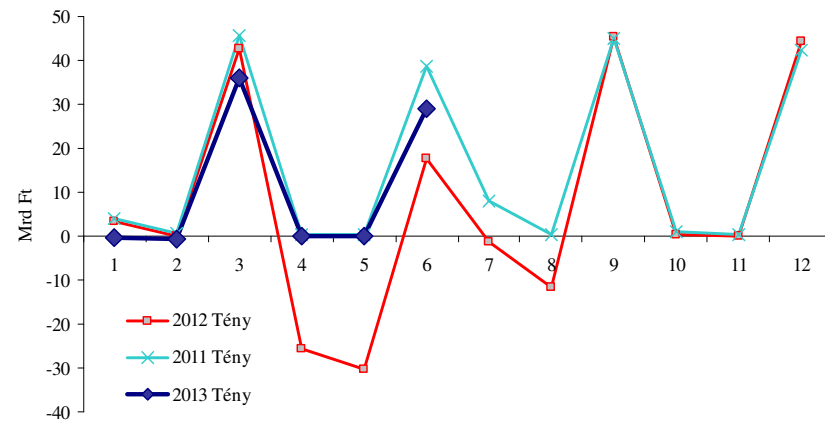

Pénzügyi szervezetek különadójának alakulása 16. sz. és 17. sz. ábra

Pénzügyi szervezetek különadója befizetések éves alakulása
- szezonális terv -

Pénzügyi szervezetek különadója befizetések havi alakulása

XIX. fejezet uniós fejlesztési források felhasználásának alakulása

adatok millió forintban	KIADÁS				BEVÉTEL				EGYENLEG			
	2013. éves terv	2013. módosított terv	I-VI. havi teljesítés	ELTÉRÉS időarányos teljesítéstől	2013. éves terv	2013. módosított terv	I-VI. havi teljesítés	ELTÉRÉS időarányos teljesítéstől	2013. éves terv	2013. módosított terv	I-VI. havi teljesítés	ELTÉRÉS időarányos teljesítéstől
Nemzeti Stratégiai Referenciakeret	-1 354 451	-1 497 866	-621 737	-55 488	1 232 282	1 361 645	456 641	-159 500	-122 168	-136 222	-165 096	-59 479
Gazdaságfejlesztés Operatív Program	-137 985	-175 335	-112 666	43 674	125 222	145 023	81 774	19 163	-12 762	-30 312	-30 892	-24 511
Közlekedés Operatív Program	-320 591	-336 452	-136 426	-23 870	258 820	272 665	65 814	-63 596	-61 771	-63 786	-70 612	-39 726
Társadalmi Megújulás Operatív Program	-227 796	-245 712	-99 962	-13 936	217 664	235 579	78 589	-30 243	-10 132	-10 132	-21 373	-16 307
Társadalmi Megújulás Operatív Program - Nemzeti Foglalkoztatási Alap	-16 280	-16 671	0	-8 140	16 280	16 671	0	-8 140	0	0	0	0
Társadalmi Infrastruktúra Operatív Prog.	-124 765	-138 011	-29 053	-33 330	122 689	137 838	33 316	-28 028	-2 076	-173	4 264	5 302
Környezet és Energia Operatív Program	-264 574	-279 053	-93 712	-38 575	243 463	253 443	66 301	-55 431	-21 111	-25 611	-27 411	-16 856
Államreform Operatív Program	-7 455	-9 246	-2 247	-1 481	6 713	8 875	1 228	-2 129	-742	-371	-1 019	-648
Elektronikus Közigazgatás Operatív P.	-19 388	-22 765	-6 472	-3 222	16 480	21 311	3 969	-4 271	-2 908	-1 454	-2 503	-1 049
Végrehajtás Operatív Program	-14 389	-15 135	-8 319	1 124	11 502	14 057	5 660	-91	-2 887	-1 079	-2 659	-1 215
Regionális Operatív Programok	-221 229	-259 486	-132 881	22 267	213 451	256 183	119 990	13 265	-7 778	-3 303	-12 891	35 531
Nyugat-dunántúli Operatív Program	-17 256	-23 326	-10 277	1 649	17 202	23 273	8 159	-442	-54	-54	-2 118	-2 092
Közép-dunántúli Operatív Program	-20 447	-24 171	-10 122	-101	20 447	24 171	10 737	513	0	0	614	614
Dél-dunántúli Operatív Program	-23 315	-26 206	-14 571	2 913	22 886	25 177	14 087	2 644	-429	-1 029	-484	-269
Dél-alföldi Operatív Program	-27 207	-30 861	-16 885	3 281	26 467	30 861	18 311	5 077	-740	0	1 426	1 796
Észak-alföldi Operatív Program	-46 827	-50 262	-25 850	2 437	44 071	48 726	22 005	-30	-2 755	-1 536	-3 845	-2 468
Észak-magyarországi Operatív Program	-39 913	-47 110	-20 407	450	37 482	47 110	17 415	-1 326	-2 431	0	-2 991	-1 776
Közép-magyarországi Operatív Program	-46 265	-57 550	-34 769	11 636	44 895	56 865	29 276	6 829	-1 369	-685	-5 493	-4 808
Európai Területi Együttműködés	-35 965	-42 013	-9 586	-8 396	30 572	41 513	3 598	-11 688	-5 394	-500	-5 989	-3 292
ETE HU-SK	-7 167	-9 067	-1 914	-1 670	6 092	9 067	0	-3 046	-1 075	0	-1 914	-1 376
ETE HU-RO	-10 633	-12 193	-2 165	-3 152	9 038	11 893	48	-4 471	-1 595	-300	-2 116	-1 319
ETE HU-SER	-2 615	-3 181	-664	-643	2 094	3 181	0	-1 047	-521	0	-664	-404
ETE HU-CRO	-2 966	-3 168	-364	-1 119	2 393	3 168	0	-1 196	-574	0	-364	-77
ETE SEES	-7 381	-7 380	-344	-3 347	6 741	7 380	18	-3 353	-641	0	-326	-5
ETE AU-HU	-548	-1 017	-285	10	402	1 017	12	-189	-147	0	-272	-199
ETE SLO-HU	-417	-976	-73	-136	291	976	0	-146	-126	0	-73	-10
ETE CES	-454	-754	-172	-55	346	754	0	-173	-108	0	-172	-118
INTERREG IVC	-251	-300	-75	-50	173	300	0	-87	-78	0	-75	-37
ENPI HU-SK-RO-UA	-3 532	-3 977	-3 532	1 766	3 002	3 777	3 520	2 019	-530	-200	-12	253
Egyéb uniós előirányzatok	-17 873	-18 212	-1 999	-6 937	15 192	17 424	208	-7 389	-2 680	-788	-1 792	-452
Svájci Alap támogatásai	-13 594	-13 938	-1 868	-4 929	11 529	13 189	208	-5 557	-2 065	-749	-1 661	-628
EGT, Norvég Alap támogatásai	-4 279	-4 274	-1 31	-2 008	3 663	4 235	0	-1 832	-615	-39	-1 31	177
Szakmai fejezeti kezelésű előir.	-15 183	-22 591	-6 348	-3 316	0	11 366	545	545	-15 183	-11 225	-5 803	3 862
EU támogatások felhasználásához szükséges technikai segítségnyújtás	-375	-573	-57	-130	0	198	0	0	-375	-375	-57	130
Közreműködői intézményrendszer tám.	-1 250	-2 152	-374	-251	0	1 082	545	545	-1 250	-1 071	172	797
Kedvezményezettek sajtóterő támogatása	-9 910	-6 926	-3 374	-1 581	0	4 645	0	0	-9 910	-2 280	-3 374	1 581
Budapest 4-es metróvonal támogatása	-3 548	-7 519	-1 216	-558	0	3 971	0	0	-3 548	-3 548	-1 216	558
Grassalkovich-kastély felújítása	-100	-242	0	-50	0	142	0	0	-100	-100	0	50
Uniós programokhoz kapcsolódó tartalék	-4 146	-5 179	-1 328	-746	0	1 328	0	0	-4 146	-3 851	-1 328	746
XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK ÖSSZESEN	-1 427 618	-1 580 682	-639 671	-74 137	1 278 046	1 431 947	460 992	-178 031	-149 572	-148 735	-178 679	-103 894

Egyéb fejezetekben található uniós fejlesztési források felhasználásának alakulása

adatok millió forintban	KIADÁS				BEVÉTEL				EGYENLEG			
	2013. éves terv	2013. módosított terv	I-VI. havi teljesítés	ELTÉRÉS időarányos teljesítéstől	2013. éves terv	2013. módosított terv	I-VI. havi teljesítés	ELTÉRÉS időarányos teljesítéstől	2013. éves terv	2013. módosított terv	I-VI. havi teljesítés	ELTÉRÉS időarányos teljesítéstől
Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (II. NVT)	-217 607	-288 008	-97 055	-11 748	156 024	227 446	73 155	-4 857	-61 583	-60 562	-23 900	6 891
I. tengely: A mezőgazdaság és erdészeti ágazat versenyképességének javítása	-87 172	-120 979	-43 595	9	61 874	96 699	31 857	920	-25 298	-24 280	-11 738	911
II. tengely: A környezet és a vidék fejlesztése	-75 880	-76 483	-32 136	-5 804	54 071	54 677	25 058	-1 977	-21 809	-21 806	-7 078	3 827
III. tengely: Az életminőség javítása a vidéki területeken és a diverzifikáció ösztönzése	-39 381	-59 356	-10 891	-8 800	28 521	48 496	8 128	-6 133	-10 860	-10 860	-2 763	2 667
IV. tengely: Leader programok	-9 474	-20 093	-8 113	3 376	7 343	17 962	6 397	2 725	-2 131	-2 131	-1 716	-651
Technikai segítségnyújtás	-5 700	-11 097	-2 320	-530	4 215	9 612	1 715	-393	-1 485	-1 485	-605	137
Halászati Operatív Program	-2 513	-7 833	-824	-432	1 885	7 205	612	-330	-628	-628	-212	102
Akvakultúra, belvízi halászat és a halászati és akvakultúra termékek feldolgozása és forgalmazása (II. tengely)	-1 848	-4 909	-752	-172	1 386	4 447	562	-131	-462	-462	-190	41
Közös érdekeket célzó intézkedések (III. tengely)	-552	-2 612	-14	-262	414	2 474	7	-200	-138	-138	-7	62
Technikai segítségnyújtás (V. tengely)	-112	-312	-58	2	84	284	43	1	-28	-28	-15	-1
Uniós programok árfolyam-különbözete	-300	-11 571	-6	-144	0	0	0	0	-300	-11 571	-6	144
Egyéb EU által nem térített kiadások	-1 000	-2 565	-1 671	1 171	0	0	0	0	-1 000	-2 565	-1 671	-1 171
ÖSSZESEN (Központi agrár uniós források alakulása MVH)	-221 420	-309 977	-99 556	-11 154	157 909	234 651	73 767	-5 187	-63 511	-75 326	-25 789	5 966
BM - Európai Uniós és nemzetközi projektek/programok megvalósításához kapcsolódó kiadások	-600	-735	-73	-227	410	535	108	-97	-190	-200	35	130
NFM - TEN-T projektek	-2 009	-6 177	-2 869	1 865	196	4 365	54	-44	-1 813	-1 812	-2 815	-1 909
UNIÓS ELSZÁMOLÁSOK ÖSSZESEN *(közvetlen agrártámogatások nélkül)	-1 651 646	-1 897 571	-742 170	-83 654	1 436 561	1 671 499	534 921	-183 359	-215 086	-226 073	-207 249	-99 706
ÖSSZESEN Egyedi agrárpiaci támogatások alakulása (MVH)									0	0	0	

Társadalombiztosítási Alapok mérlegei – 2013. június 30-i állapot

<i>A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei és kiadásai 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti (módosított) előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ⁵⁸ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Szociális hozzájárulási adó, biztosított nyugdíjbiztosítási járulék	2703,7	1422,5	52,6	70,7
Egyéb járulékok és hozzájárulás	23,4	23,2	99,1	11,5
Késedelmi pótlék és bírság	11,0	5,8	52,7	0,3
Költségvetési támogatások, térítések	97,8	48,9	50,0	0,0
Egyéb bevételek	11,4	6,9	60,5	1,2
Ny. Alap bevételei összesen	2847,3	1507,3	52,9	83,7
Nyugellátások	2830,5	1414,6	50,0	0,0
TB költségvetési szervek kiadásai	10,8	5,8	53,7	-0,4
Egyéb kiadások	6,0	2,8	46,7	0,2
Ny. Alap kiadásai összesen	2847,3	1423,2	50,0	0,0
Ny. Alap egyenlege:	0,0	84,1	---	84,1
<i>Az Egészségbiztosítási Alap bevételei és kiadásai 2013. I. félév végén</i>				
Előirányzat neve	Kvtv. szerinti (módosított) előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés		A teljesítés eltérése az időarányostól ¹ Mrd Ft-ban
		Mrd Ft-ban	az előirányzat %-ában	
Biztosított egészségbiztosítási járulék	593,6	298,9	50,4	2,1
Egyéb járulékok hozzájárulások	16,6	7,5	45,1	-0,8
Egészségügyi hozzájárulás	113,8	74,4	65,3	17,5
Késedelmi pótlék és bírság	3,1	1,7	54,0	0,1
Költségvetési támogatások, térítések	974,0	489,8	50,3	2,8
Egyéb bevételek	103,2	59,6	57,8	8,0
Az E. Alap bevételei összesen	1804,3	931,8	51,6	29,7
Táppénz	61,5	29,0	47,1	-1,8
GYED	95,4	45,7	47,9	-2,0
EA egyéb pénzbeli ellátásai	51,8	24,6	47,5	-1,3
Rokkantsági, rehabilitációs ellátások	349,0	177,9	51,0	3,4
Gyógyító megelőző ellátás	880,6	411,0	46,7	-29,3
Gyógyszertámogatás	283,6	146,3	51,6	4,5
Gyógyászati segédeszköz tám.	43,3	25,6	59,1	3,9
EA egyéb természetbeni ellátásai	19,7	9,0	45,5	-0,9
TB költségvetési szervek kiadásai	9,1	5,1	55,5	0,5
Egyéb kiadások	10,3	5,7	55,2	0,5
E. Alap kiadásai összesen	1804,3	879,8	48,8	-22,3
E. Alap egyenlege	--	52,0	--	52,0

⁵⁸ A teljesítés eltérése az időarányostól a bevételeknél + többlet/ - elmaradás, a kiadásoknál + megtakarítás/ - túllépés.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ÁFA	Általános Forgalmi Adó
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zrt.
ÁSZ	Állami Számvevőszék
E.Alap	Egészségbiztosítási Alap
EHO	Egészségügyi hozzájárulás
ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EVA	Egyszerűsített vállalkozói adó
KATA	Kisadózók tételes adója
KEOP	Környezet és Energia Operatív Program
KIVA	Kisvállalati adó
KNPA	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KTIA	Kutatási és Technológiai Innovációs Alap
KT	Költségvetési Tanács
Kvtv.	2012. évi CCIV. törvény Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről
Kvtv. vélemény	Vélemény Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről ÁSZ szakmai anyag
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NFA	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
NFM	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
Ny. alapok	Nyugdíjbiztosítási Alap
ÖNHIKI	Önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő helyi önkormányzatok támogatása
PSZÁF	Pénzügyi Szervek Állami Felügyelete
SZJA	Személyi jövedelemadó
TAO	Társasági adó
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TIOP	Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program
TB alapok	Társadalombiztosítás Pénzügyi Alapjai
Zárószavazás előtti vélemény	„Szakértői elemzés Magyarország 2013. évi központi költségvetési törvényjavaslata zárószavazás előtti véleményezéséhez” című ÁSZ elemzés
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium
WMÁB	Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap